

Základní škola a Mateřská škola Žimrovice

Meleček 91, 747 42 Žimrovice • IČO: 70984549 • ID DS: aggmmpv
tel.: 739 302 036 • e-mail: reditel@zszimrovice.cz • www.zszimrovice.cz

*Školní vzdělávací program
pro základní vzdělávání*

červen 2021

ŠKOLA PRO VŠECHNY DĚTI – ŠKOLA V LESE

„Žák není nádoba, kterou je potřeba naplnit, ale pochoděň, kterou je potřeba zapálit.“

(Sokrates)

„Vzdělávání ať tříbí člověku rozum, jazyk i ruku, aby dovedl všechno užitečné rozumně pozorovat, vyjadřovat a konat.“

„...Žákovu práci usnadníš, jestliže mu ve všem, čemu ho budeš učit, ukážeš, jak se to užívá v denním životě.“

„Budiž učitelům zlatým pravidlem, aby všechno bylo předkládáno všem smyslům, kolika možno“.

„Ve školách vše sloužiti má i pomáhati budoucímu životu.“

(J. A. Komenský)

Obsah	strana
1. Identifikační údaje	4
2. Charakteristika školy	5
3. Charakteristika školního vzdělávacího programu	8
4. Učební plán	17
5. Učební osnovy	20
5.1 Charakteristika vyučovacího předmětu Český jazyk	21
5.2 Charakteristika vyučovacího předmětu Anglický jazyk	34
5.3 Charakteristika vyučovacího předmětu Matematika	41
5.4 Charakteristika vyučovacího předmětu Informatika	52
5.5 Charakteristika vyučovacího předmětu Prvouka	62
5.6 Charakteristika vyučovacího předmětu Vlastivěda	69
5.7 Charakteristika vyučovacího předmětu Přírodověda	76
5.8 Charakteristika vyučovacího předmětu Hudební výchova	83
5.9 Charakteristika vyučovacího předmětu Výtvarná výchova	95
5.10 Charakteristika vyučovacího předmětu Tělesná výchova	103
5.11 Charakteristika vyučovacího předmětu Pracovní výchova	118
6. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků	125
6.1 Pravidla pro hodnocení žáků	125
6.2. Autoevaluace školy	131

1. Identifikační údaje

Název vzdělávacího programu: Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

Motivační název: Škola pro všechny děti – škola v lese

Předkladatel: Základní škola a Mateřská škola Žimrovice

Adresa: Meleček 91, 747 42 Žimrovice

Jméno ředitele: Mgr. Jan Volf

Kontakt:

tel.: 739 302 036

e-mail: reditel@zszimrovice.cz

www.zszimrovice.cz

Zřizovatel školy:

město Hradec nad Moravicí

Adresa: Opavská 265, 747 41 Hradec nad Moravicí

Kontakt:

tel.: 553 783 922

www.muhradec.cz

Platnost dokumentu: od 1.9.2022

Doplňující údaje:

IČO: 70984549

IZO: 102420939

Red IZO: 600142647

Koordinátor ŠVP: Mgr. Jan Volf

2. Charakteristika školy

Základní škola a Mateřská škola Žimrovice (dále jen ZŠ Žimrovice) je neúplná málotřídní škola, kde se ve dvou třídách vyučují žáci 1.–5. ročníku. Součástí školy je školní družina. Škola má stoletou historii, během které prošly školními lavicemi stovky dětí obce i širokého okolí.

Umístění školy

ZŠ Žimrovice leží v malebném prostředí Přírodního parku Moravice čtyři kilometry od historického městečka Hradec nad Moravicí. Zřizovatelem školy je město Hradec nad Moravicí. Kromě toho, že se škola nachází v nádherném prostředí, její součástí je rozsáhlý školní areál o výměře 2 600 m², který je lemován potokem Meleček. Celý areál je koncipován jako přírodní učebna, který nese název Zahrada poznání a hry. Projekt školní zahrady vznikl v roce 2003 podle návrhu pražského výtvarníka Miroslava Pacnera a realizován byl v letech 2004–2005 z dotačních prostředků MSK, sponzorských darů a příspěvků MÚ Hradec nad Moravicí. Na školním pozemku vznikl unikátní kamenný amfiteátr, zahradní jezírko, miniarboretum, odpočívadlo pro děti, buxusové bludiště, naučná zastavení a další zajímavé prvky.

Prostorové a materiální podmínky

Budova školy byla postavena v roce 1922 a od samého počátku sloužila jako školní zařízení, kde se vyučovalo málotřídním způsobem. Škola má krásné, světlé, čisté a estetické prostory. Na vzhledu školy se podílejí ve velké míře žáci a učitelé. V každé učebně je prostor s odpočinkovými kouty, v prostorách tříd jsou funkční stanoviště, která slouží ke střídání činností a forem práce. V rámci učeben jsou instalovány počítače, ve II. třídě je také školní knihovna, která je přístupná vyučujícím i žákům. Obě učebny jsou vybavené interaktivními tabulemi. V době volna a přestávek žáci mohou využívat všech prostor školy, odpočinkové kouty na chodbě, školní zahradu a hřiště. V přízemí budovy jsou umístěny šatní stěny, které jsou rozděleny podle jednotlivých ročníků. V přízemí a mezipatře jsou WC a umývárny vybavené dostatečným počtem hygienických zařízení.

Podmínky pro hygienické a bezpečné vzdělávání

Ve škole se snažíme zařazovat vhodně do režimu vyučování přestávky a relaxační prvky. V učebnách i ostatních prostorách školy dbáme o pravidelné větrání, čistotu, bezhlučnost a teplo. V celé škole a v areálu školy je dodržován zákaz kouření a požívání alkoholu a jiných omamných látek. Žáci jsou pod dohledem učitelů chráněni před zbytečnými úrazy.

Profilace a zaměření školy, vzdělávací nabídka žákům

- realizace školních ekologických projektů
- zapojení žáků do celostátních projektů a soutěží
- výuka informatiky
- možnost využití počítačů a tabletů ve výuce
- organizace kulturních programů a vystoupení žáků školy pro veřejnost

- sportovní dny
- výuka anglického jazyka

Škola se na veřejnosti prezentuje výstavami žakovských prací. Výstavy jsou tematicky zaměřené a jsou doprovázeny dalšími akcemi (vystoupení žáků školy, hudební doprovodné akce atd.).

Škola se od roku 2000 zapojuje do ekologických projektů.

Snahou všech zaměstnanců školy je vytvářet přátelské a vlné prostředí, ve kterém se děti cítí dobře. Chceme, aby používané moderní výukové metody v naší škole vedly děti k samostatnému a kritickému myšlení. Jsme součástí sítě Tvořivých škol ČR a jsme začleněni do sítě ekologických škol M.R.K.E.V.

Díky partnerství místní firmy Smurfit Kappa škola vybudovala a zařídila keramickou dílnu, vystavěla školní hřiště pro odbíjenou, nohejbal a tenis. Při škole pracuje Klub rodičů ZŠ Žimrovice, který podporuje činnost školy a spolupracuje při organizování a pořádání akcí pro děti a veřejnost.

Pedagogický sbor

Naším dlouhodobým záměrem je zvyšování vzdělání všech pedagogů učitelského sboru, které vychází z plánů DVPP naší školy. Prioritními oblastmi dalšího vzdělávání jsou:

- informační a komunikační technologie
- environmentální výchova
- cizí jazyk – angličtina
- prevence sociálně patologických jevů

Profil pedagogického pracovníka

- dodržuje stanovené cíle školy a je profesionálně loajální
- je odborně zdatný, kvalitně se připravuje na vyučování, pravidelně se vzdělává, používá učební metody a formy práce vedoucí k aktivnímu způsobu učení žáků
- je schopen pracovat samostatně i v týmu
- podílí se na vytváření pozitivní pracovní atmosféry ve škole a vede k tomu i žáky
- individuálně přistupuje k jednotlivým žákům, respektuje identitu a osobní předpoklady žáka
- podporuje, udržuje a pozitivně ovlivňuje vztahy se zákonnými zástupci žáků i širokou veřejností

Žáci

Většina žáků školy žije v katastru obce Žimrovice, školu navštěvují také žáci z okolních obcí nebo Opavy.

Profil absolventa školy

- je přiměřeně svému věku zodpovědný a samostatný
- dokáže si poradit v běžných životních situacích (např. samostatně cestovat meziměstskými dopravními prostředky, orientovat se při nakupování, na poště apod.)
- aplikuje své znalosti
- přiměřeně svému věku formuluje své myšlenky, akceptuje názor druhého
- dokáže jednoduše komunikovat v cizím jazyce
- k řešení problémů se snaží přistupovat aktivně
- vystupuje kultivovaně podle zásad obecné etiky
- respektuje a chrání naše tradice, kulturní a historické dědictví, chápe ekologické souvislosti a základy ochrany přírody
- rozhoduje se zodpovědně podle situace, podle svých možností umí poskytnout účinnou první pomoc, chová se zodpovědně v krizových situacích
- pracuje s informacemi s využitím různých zdrojů komunikace včetně výpočetní techniky

Spolupráce školy s rodiči, veřejností, partnery a jinými institucemi

- Rodiče žáků jsou pravidelně informováni o činnosti školy a o vzdělávání a výchově dětí (třídní schůzky, web školy, informační tabule).
- Při škole pracuje Klub rodičů ZŠ Žimrovice. Spolupracujeme na organizaci akcí pro děti i veřejnost (ples, mikulášská nadílka, zahradní slavnost atd.).
- Úzká spolupráce s firmou Smurfit Kappa, která podporuje činnost školy jako sponzor. Firma se podílela na výstavbě školního hřiště a realizaci projektu Zahrada poznání a hry.
- Spolupráce se zřizovatelem školy městem Hradec nad Moravicí a jeho zástupci.
- Další partneři školy: ekologické sdružení Tereza Praha, Vita Ostrava, SDH Žimrovice.

Projekty školy

Škola se pravidelně zapojuje do ekologických projektů. V roce 2004 škola získala titul Ekoškola roku 2004 a obdržela 2. místo v republikové soutěži o nejlepší ekologický projekt. V roce 2005 škola získala 3. místo v soutěži Ekoškola MSK. Ve školním roce 2005/2006 jsme se poprvé zapojili do mezinárodního projektu Eco-School, v roce 2006 jsme získali prestižní mezinárodní titul Ekoškola, který jsme obhájili i v roce 2008 a 2010.

V roce 2009 jsme získali prostředky z OP VK na projekt Perla Slezska – Hradec nad Moravicí a jeho okolí, v rámci kterého jsme vytvořili se svými partnery Městem Hradec nad Moravicí a ZŠ Hradec nad Moravicí regionální učebnici Perla Slezska, stejnojmennou stolní hru a sborník žakovských prací. Všechny tyto publikace implementujeme do vzdělávacích oborů našeho ŠVP.

3. Charakteristika školního vzdělávacího programu

3.1 Zaměření školy

ŠVP naší školy nese název Škola pro všechny děti – škola v lese.

První část tohoto názvu Škola pro všechny děti vyjadřuje, že náš program a s ním veškerá činnost je určena všem dětem bez ohledu na:

- míru nadání,
- zaměření dětí a jejich profilaci,
- jejich fyzické i psychické možnosti,
- případné poruchy učení nebo chování.

Nechceme se úzce profilovat určitým zaměřením, protože vnímáme, že velikost naší školy a zároveň i skutečnost, že jsme v obci jedinou školou, nás zavazuje k tomu, abychom nabídli patřičné vzdělání všem dětem.

Druhá část názvu programu vypovídá o dlouhodobých ekologických aktivitách školy, které však neznamenají jediné zaměření školy. Tento název vypovídá o tom, že část výuky chceme naplňovat v areálu školní zahrady a v blízkém okolí školy.

3.2 Výchovné a vzdělávací strategie programu

Náš program je založen na následujících principech:

- Motivovat žáky k učení, pomáhat jim nacházet smysl toho, co se učí, protože kvalitu vzdělávání neurčuje množství poznatků, ale jejich propojenost, smysluplnost a použitelnost pro život.
- Vést žáky ke spolupráci, podnikavosti a vynalézavosti.
- Vychovávat osobnosti, které budou kriticky přistupovat k úkolům.
- Nepředkládat žákům zpravidla hotové výsledky a poznatky k osvojení, ale vést je k tomu, aby vše nové, pokud to lze, získávali na základě vlastního pozorování, objevování, pokusu. Naučit žáky pokládat otázky, přemýšlet o pozorovaném jevu, hledat vysvětlení a na otázky nacházet správné odpovědi.
- V průběhu vzdělávacího procesu vést žáky k samokontrolě, sebehodnocení a samostatnému rozhodování. Učit je pracovat s chybou.
- Osvojovat si poznatky všemi smysly.
- Propojovat a integrovat poznatky mezi jednotlivými předměty.
- Umožnit účelně spojovat učiva několika předmětů do projektů.

3.3 Rozvíjení klíčových kompetencí v 1. a 2. období základního vzdělávání

Klíčové kompetence představují souhrn vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro osobní rozvoj a uplatnění každého člena společnosti. Jejich výběr a pojetí vychází z hodnot obecně přijímaných ve společnosti a z obecně sdílených představ o tom, které kompetence jedince

přispívají k jeho vzdělávání, spokojenému a úspěšnému životu a k posilování funkcí občanské společnosti. K jejich utváření a rozvíjení musí směřovat a přispívat veškerý vzdělávací obsah i aktivity a činnosti, které ve škole probíhají.

Ve vzdělávacím obsahu RVP ZV je učivo chápáno jako prostředek k **osvojení činnostně zaměřených očekávaných výstupů**, které se postupně propojují a vytvářejí předpoklady k účinnému a komplexnímu využívání získaných schopností a dovedností na úrovni klíčových kompetencí. Získané klíčové kompetence tvoří důležitý základ pro celoživotní učení žáka, jeho vstup do života a do pracovního procesu.

V etapě základního vzdělávání jsou za klíčové považovány: **kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanské, kompetence pracovní, kompetence digitální.**

Kompetence k učení

Pro rozvíjení této kompetence u žáků v 1. – 5. ročníku je třeba:

- dát žákům k učivu, pokud je to možné, vždy konkrétní názor, aby bylo učivo žákům předkládáno s využitím co nejvíce smyslů, zejména zraku, hmatu a sluchu
- nechat žáky individuálně s názornými pomůckami manipulovat, pozorovat, třídit a rozlišovat
- dbát, aby každý nový činnostní postup měl určitý didaktický cíl, přivést žáky k úvahám o problému, k vyjádření svých závěrů, k znovuobjevování poznatků
- klást důraz na porozumění učivu a návaznost mezi jednotlivými poznatky
- snažit se podporovat čtení s porozuměním
- nechat žáky vyjadřovat se k přečtenému textu a stručně vyprávět jeho obsah
- dát příležitost k využívání žákovských zkušeností ve výuce
- podporovat tvořivou činnost žáků
- klást na žáky v učivu přiměřené nároky, vést je k dobrému zvládnutí základního učiva a dát jim k tomu takový časový prostor, který zohledňuje individuální schopnosti jednotlivých žáků
- pomáhat podpořit sebedůvěru žáků ve vlastní schopnosti
- upozorňovat na konkrétní využití vědomostí a dovedností v životě
- vést je k sebehodnocení a pochopení, proč se danému učivu učí
- vytvářet návyky k pozdějšímu samostatnému učení
- domácí úkoly směřovat k procvičování učiva, které žáci ve škole zvládli
- individuálně vést žáky k získávání poznatků i z jiných zdrojů, než jsou školní materiály

Kompetence k řešení problémů

Činnostní učení je založeno na předkládání problémů a úkolů ke konkrétnímu řešení každým žákem, dbá se na to, aby se žáci v úkolu orientovali, přitom:

- žáci třídí, rozlišují, seskupují, přidávají i vyřazují určité pojmy, pomůcky nebo připravené kartičky s údaji vzhledem k tomu, co mají sledovat
- podle svého uvážení žáci na základě uvedených činností nacházejí shodné, podobné nebo naopak odlišné znaky
- postupujeme od jednoduchých problémů ke složitějším
- na základě pochopení sami žáci navrhnou a provádějí obměny činností
- objevené poznatky aplikují v obdobných situacích, které sami vymýšlejí, mají možnost využívat své dosavadní individuální poznatky, dovednosti a zkušenosti
- předkládáme též neobvykle zadané úlohy, např. pomocí schémat nebo obrázků, později i grafů
- podporujeme účast žáků, podle jejich schopností, v různých soutěžích, zvláště tvořivých, tj. takových, kde je třeba uvažovat a hledat nové způsoby řešení úloh nebo zpracovávání údajů
- žáky vedeme k tomu, aby se nedali odradit případným nezdarem, docházeli ve své činnosti k závěrům, pokoušeli se najít vhodné řešení
- různé závěry, řešení a rozhodnutí necháváme žáky obhajovat
- umožňujeme žákům vyhledávání nových informací, jejich třídění i propojování s učivem
- vedeme žáky k jednoduchému zaznamenávání svých pozorování a objevů

Kompetence komunikativní

K rozvíjení této kompetence poskytuje činnostní učení ve všech vyučovacích předmětech v 1. a 2. období mnoho vhodných příležitostí, jelikož s každou činností je spojena komunikace mezi žáky navzájem i mezi žáky a učitelem. K utváření této kompetence je nutné:

- nechat žáky při každé jejich činnosti hovořit o pozorovaném jevu nebo o vlastním způsobu řešení daného úkolu
- přijímat často neobvykle vyjádřené žákovské názory, upřesňovat je, vyjadřovat uspokojení nad správnými závěry žáků a povyšovat je na objev
- umožnit žákům hovořit o poznatcích souvislostech a zkušenostech z jejich života
- dávat žákům prostor k vyjádření vlastního názoru
- učit žáky naslouchat názorům spolužáků, využívat možností o názorech diskutovat, respektovat se navzájem
- zkusit hovořit o pozorováních v přírodě, o zajímavých poznatcích z četby nebo ze sledování naučných pořadů
- do výuky českého jazyka zařazovat jednoduchá mluvní cvičení na zvolené téma
- v matematice vymýšlet slovní úlohy, otázky, vyvolávat se mezi sebou navzájem
- hovořit o postupu ve složitější početní úloze, zkusit druhým poradit s řešením, ptát se navzájem na problémy v učivu
- ve výtvarné a hudební výchově nechat žáky pokusit se vyjadřovat dojmy z uměleckého díla

Kompetence sociální a personální

Individuální činnosti zařazované do výuky jsou střídány s činnostmi žáků ve dvojicích což vyžaduje spolupráci, vzájemnou domluvu a respektování se navzájem. Proto dbáme na to, aby:

- se žáci podíleli na stanovení pravidel pro práci v různě velkých skupinách a aby tato pravidla respektovali

- se učili vzájemné toleranci a zodpovědnosti za plnění dílčích částí společného úkolu
- v případě potřeby dokázali požádat o pomoc a sami byli ochotni pomoc podle svých možností poskytnout
- vzájemná komunikace byla vedena v příjemné atmosféře. Tomu mimo jiné napomáhá i vhodné oslovování žáků mezi sebou

Kompetence občanské

Činnostní učení prolíná výukou všech předmětů, žáci cítí sounáležitost s třídním kolektivem, neboť vzájemně komunikují, dotazují se navzájem, diskutují o řešení problémů, vyprávějí si různé zkušenosti aj. Tento ráz výuky vede žáky:

- k vzájemnému slušnému chování bez hrubosti a násilí
- ke snaze si mezi sebou pomáhat, uznávat se a oceňovat nápady druhých
- ke snaze o co nejlepší plnění svých povinností i uvědomování si svých práv

Žáci pak také snaze respektují témata vztahující se k péči o zdraví a k jeho ochraně.

Kompetence pracovní

Tyto kompetence se při činnostním charakteru výuky rozvíjejí ve všech vyučovacích předmětech spolu s pracovními činnostmi, které podporují tuto výuku. Zaměřujeme se na:

- dosažení zručnosti žáků při práci s různými materiály, provádění činností a pokusů – udržování pořádku na pracovním místě, systém v ukládání pomůcek a náradí
- samostatnou přípravu jednoduchých pomůcek pro výuku žáky
- dodržování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při pracovních činnostech
- poznávání různých oborů lidské činnosti, jejich výsledků a významu pro ostatní lidi

Kompetence digitální

Směřujeme k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vedeme žáka k:

- systémovému přístupu při analýze situací a jevů světa kolem něj
- nacházení různých řešení a výběru toho nejvhodnějšího pro danou situaci
- ke zkušenosti, že týmová práce umocněná technologiemi může vést k lepším výsledkům než samostatná práce
- porozumění různým přístupům ke kódování informací i různým způsobům jejich organizace
- komunikaci pomocí formálních jazyků, kterým porozumí i stroje
- otevřenosti novým cestám, nástrojům, snaze postupně se zlepšovat

3.4 Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami se řídí platnými předpisy a probíhá formou individuální integrace v běžných třídách. Plán pedagogické podpory (PLPP) sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce. PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Výchovný poradce stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným.

V případě podpůrného opatření (spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů) pro žáky s LMP od třetího stupně podpory, bude pro tvorbu individuálního vzdělávacího plánu (IVP) využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření stanovená v RVP ZV.

Individuální vzdělávací plán mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s výchovným poradcem a školským poradenským zařízením. IVP mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel s rodiči mimořádně nadaného žáka. Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Práce na sestavování IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP může být zpracován i pro kratší období, než je školní rok. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku.

Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP zástupci ředitele školy, který je zaznamená do školní matriky.

3.5 Začlenění průřezových témat

Průřezová témata reprezentují v RVP ZV okruhy aktuálních problémů současného světa a stávají se významnou a nedílnou součástí základního vzdělávání. Jsou důležitým formativním prvkem základního vzdělávání, vytvářejí příležitosti pro individuální uplatnění žáků i pro jejich vzájemnou spolupráci a pomáhají rozvíjet osobnost žáka především v oblasti postojů a hodnot.

Všechna průřezová témata mají jednotné zpracování. Obsahují Charakteristiku průřezového tématu, v níž je zdůrazněn význam a postavení průřezového tématu v základním vzdělávání. Dále je vyjádřen vztah ke vzdělávacím oblastem a přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti žáka jak v oblasti vědomostí, dovedností a schopností, tak v oblasti postojů a hodnot. Obsah průřezových témat doporučený pro základní vzdělávání je rozpracován do tematických okruhů (v textu tučným písmem). Každý tematický okruh obsahuje nabídku témat (činností, námětů). Výběr témat jsme přizpůsobili podmínkám školy a věku žáků.

Tematické okruhy průřezových témat procházejí napříč vzdělávacími oblastmi a umožňují propojení vzdělávacích obsahů oborů. Tím přispívají ke komplexnosti vzdělávání žáků a pozitivně ovlivňují proces utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků. Žáci dostávají možnost utvářet si integrovaný pohled na danou problematiku a uplatňovat širší spektrum dovedností.

Průřezová témata tvoří povinnou součást základního vzdělávání. Zařadili jsme do ŠVP všechna témata tak, aby se s nimi žáci během 1. stupně seznámili, nejsou však zastoupena v každém ročníku. V průběhu vzdělávání na 1. stupni budou zařazeny jen některé tematické okruhy jednotlivých průřezových témat. Se všemi se postupně setkají v průběhu základního vzdělávání. Jejich rozsah a způsob realizace stanovuje RVP ZV. Průřezová témata je možné využít jako integrativní součást vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu nebo v podobě samostatných předmětů, projektů, seminářů, kurzů apod.

Podmínkou účinnosti průřezových témat je jejich propojenost se vzdělávacím obsahem konkrétních vyučovacích předmětů a s obsahem dalších činností žáků realizovaných ve škole i mimo školu.

V etapě základního vzdělávání jsou vymezena tato průřezová témata:

1. Osobnostní a sociální výchova
2. Výchova demokratického občana
3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
4. Multikulturní výchova
5. Environmentální výchova
6. Mediální výchova

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

Charakteristika

Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova v základním vzdělávání je praktické a má každodenní využití v běžném životě. Odráží osobnost žáka, jeho individuální potřeby a zvláštnosti. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti.

Tematické okruhy PT:

Jsou členěny do tří částí, které jsou zaměřeny na osobnostní, sociální a mravní rozvoj. Pro jejich realizaci je vhodné zařazovat do výuky ta témata, která odrážejí aktuální potřeby žáků. Všechna témata se uskutečňují prakticky formou her, cvičení, modelových situací s příslušnou diskusí.

Osobnostní rozvoj

Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení a studium

Sebepoznání a sebepojetí – moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty), můj vztah ke mně, k druhým

Seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání a prožívání, vůle, organizace vlastního času, osobní cíle a kroky k jejich dosažení

Psychohygiena – dovednosti pro pozitivní naladění, mít se rád, předcházet stresům, zvládání stresových situací, hledání pomoci při potížích

Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnost nápadů, originalita, schopnost vidět věci jinak, schopnost dotahovat nápady do reality)

Sociální rozvoj

Poznávání lidí – ve skupině, rozvoj pozornosti vůči odlišnostem, hledání výhod v odlišnostech

Mezilidské vztahy – empatie, respektování podpora, pomoc, lidská práva jako regulativ vztahů

Komunikace – cvičení ve verbální a nonverbální komunikaci, komunikační dovednosti (monolog, dialog), komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, prosba, přesvědčování, řešení konfliktu, vyjednávání atd.) efektivní strategie (asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, pravd, lež)

Kooperace a kompetice – rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (dovednost odstoupit od vlastního nápadu, navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenek), rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny), rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence

Morální rozvoj

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí

Hodnoty, postoje, praktická etika – vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlnost, respektování, pomáhající a prosociální chování (nečekající protislužbu).

Výchova demokratického občana (VDO)

Charakteristika

Úkolem průřezového tématu je vybavit žáka základní úrovni občanské gramotnosti.

Učí žáka:

řešit situace se zachováním pravidel slušnosti a zachováním lidské důstojnosti

mít respekt k druhým, k celku

uvědomění si práv a povinností

uplatňování zásad slušné komunikace v demokratickém způsobu řešení situací.

Tematické okruhy PT:

1. Občanská společnost a škola – škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole. Spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci.
2. Občan, občanská společnost a stát – občan jako odpovědný člen společnosti, jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své činy a postoje, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku. Práva a povinnosti občana, úloha občana v demokratické společnosti.
3. Formy participace občanů v politickém životě – obec jako základní jednotka samosprávy státu, společenské organizace a hnutí.
4. Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování – principy demokracie, spravedlnost, řád, norma, zákon, právo, morálka. Demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS)

Charakteristika

Průřezové téma Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech vychovává zodpovědného a tvořivého člověka, který je schopný mobility a flexibility v osobním životě i pracovní sféře. Podporuje a rozvíjí u žáků tradiční evropské hodnoty, k nimž patří svobodná lidská vůle, uplatňování práv a plnění povinností, humanismus. Otvírá žákům širší obzory poznání a perspektivy života v evropském a mezinárodním prostoru.

Tematické okruhy PT:

Tematické okruhy tohoto průřezového tématu mají podnítit zájem žáka o Evropu a svět a zprostředkovávají mu její poznávání i poznávání světa jako prostředí, v němž se lidé setkávají, řeší problémy a utvářejí svůj život. Žáci si uvědomují souvislosti při řešení běžných životních situací.

Průřezové téma je členěno do tří částí.

1. Evropa a svět nás zajímá – rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy i světa, události mající vztah k Evropě a světu, naši sousedé, život dětí v jiných zemích, lidová slovesnost, zvyky, tradice.
2. Objevujeme Evropu a svět – srovnání naší vlasti, Evropy a světa, evropská krajina, mezinárodní setkávání, státní a evropské symboly.
3. Jsme Evropané – poznávání kořenů a zdrojů evropské civilizace.

Multikulturní výchova (MKV)

Charakteristika

Multikulturní výchova umožňuje žákům se seznamovat s rozmanitostí různých kultur, jejich tradicemi a hodnotami. Žáci si pak lépe uvědomují svoji vlastní kulturní identitu, tradice a hodnoty.

K realizaci se využívají zkušenosti a poznatky žáků z běžného života i mimořádných událostí v rodině, v obci a v nejbližším okolí.

Tematické okruhy PT:

Tematické okruhy vycházejí z aktuální situace ve škole.

1. Lidské vztahy – chápat právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci při toleranci rozdílné kulturní, sociální, náboženské, zájmové nebo generační příslušnosti; umět se dobře začlenit v rodině, mezi vrstevníky; uplatňovat principy slušného chování, dobrých mezilidských vztahů – tolerance, empatie, solidarita.
2. Etnický původ – chápat rovnocennost všech etnických skupin a kultur, odlišnost lidí, ale i jejich vzájemnou rovnost.
3. Multikultura – pochopit užívání cizího jazyka jako prostředku dorozumění a prostředku vzájemného obohacení; schopnost naslouchání druhým a vstřícný postoj k odlišnostem.
4. Princip sociálního smíru a solidarity – chápat otázky základních lidských práv, odmítání diskriminace a předsudků vůči jiným etnickým skupinám.

Environmentální výchova (EV)

Charakteristika

Environmentální výchova vede žáka k pochopení vztahů člověka a životního prostředí a k poznání významu odpovědnosti za jednání společnosti i každého jednotlivce. Vede žáka k aktivní účasti na ochraně a utváření prostředí a ovlivňuje (v zájmu udržitelnosti rozvoje lidské společnosti) životní styl a hodnotovou orientaci žáků.

Toto průřezové téma poskytuje ucelený pohled na okolní přírodu i prostředí. Učí pozorovat, citlivě vnímat a hodnotit důsledky jednání lidí, přispívá k osvojování si základních dovedností a návyků aktivního odpovědného přístupu k prostředí v každodenním životě. V maximální míře využívá přímých kontaktů žáků s okolním prostředím.

Tematické okruhy PT:

1. Ekosystémy – les, pole, vodní zdroje, moře, tropický deštný prales, lidská sídla – význam, změny vlivem člověka, způsoby hospodaření, ohrožení
2. Základní podmínky života – voda, ovzduší, půda, ochrana biologických druhů, energie, přírodní zdroje (vztahy, význam, ochrana)
3. Lidské aktivity a problémy životního prostředí – zemědělství, doprava, průmysl, odpady, ochrana přírody a kulturních památek, změny v krajině
4. Vztah člověka a prostředí – naše obec, životní styl, prostředí a zdraví

Mediální výchova (MV)

Charakteristika

Média a komunikace představují zdroj zkušeností, prožitků a poznatků. Učíme žáky umět zpracovat, vyhodnotit a využívat podněty přicházející z okolního světa, což vyžaduje náročnou průpravu.

Tematické okruhy PT:

1. Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě, rozlišování zábavních prvků od informativních a společensky významných
2. Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality – různé typy sdělení, jejich rozlišování, rozdíl mezi reklamou a zprávou
3. Fungování a vliv médií ve společnosti – vliv médií na každodenní život, společnost, politický život a kulturu, role médií v každodenním životě jednotlivce
4. Tvorba mediálního sdělení – tvorba mediálního sdělení pro kabelovou televizi, www stránky třídy

4. Učební plán

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník					Minimální časová dotace	Disponibilní hodiny
		1.	2.	3.	4.	5.		
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	7 + 2	7 + 2	7 + 1	6 + 1	6 + 2	33	+ 8
	Anglický jazyk	-	0 + 1	3	3	3	9	+ 1
Matematika a její aplikace	Matematika	4	4 + 1	4 + 1	4 + 1	4 + 1	20	+ 4
Informatika	Informatika	-	-	-	1	1	2	
Člověk a jeho svět	Prvouka	2	2	2 + 1	-	-	11	+ 2
	Přírodověda	-	-	-	1,5	1 + 0,5		
	Vlastivěda	-	-	-	1,5	1 + 0,5		
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	1	12	+ 1
	Výtvarná výchova	1	1	1 + 1	2	2		
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	
Člověk a svět práce	Pracovní výchova	1	1	1	1	1	5	
Týdenní hodinová dotace + disponibilní hodiny		18 + 2	18 + 4	21 + 4	22 + 3	23 + 3	102	+ 16
Celkový týdenní počet hodin – maximum týdně		20	22	25	25	26	118	

Poznámky k učebnímu plánu

Vzdělávací a výchovný proces je v *Rámcovém vzdělávacím programu základního vzdělávání* rozdělen pro I. stupeň ZŠ na 2 období:

1. období: 1.–3. ročník

2. období: 4.–5. ročník

Celková týdenní hodinová dotace je stanovena:

- **pro 1. – 2. ročník maximálně 22 hodin**
- **pro 3. – 5. ročník maximálně 26 hodin**

1. Závazná minimální časová dotace je uváděna u jednotlivých vyučovacích předmětů. Lze ji navýšit podle záměrů školy prostřednictvím disponibilních hodin – pro 1. – 5. ročník celkem o 16 vyučovacích hodin.
2. Celková časová dotace 118 hodin týdně (včetně disponibilních) je pro 1. – 5. ročník závazná.
3. V rámci učebního plánu může v 1. – 3. ročníku probíhat výuka jednotlivých předmětů bez pevné časové dotace v menších časových celcích než jedna vyučovací hodina; jednotlivé řízené činnosti mohou být kombinovány a propojovány při zachování celkové stanovené denní a týdenní dotace pro vyučovací předměty a dodržení požadavků na odpočinek.

Poznámky k zařazení vzdělávacích oblastí do učebního plánu

Jazyk a jazyková komunikace

Český jazyk

- vyučovací předmět je zařazen povinně do všech ročníků

Anglický jazyk

- předmět s časovou dotací 3 hodiny týdně v 3. a 4. ročníku, v 2. ročníku 1 hodina týdně

Matematika

- předmět je povinně zařazen do všech ročníků

Informatika

- realizuje se ve 4. a 5. ročníku

Člověk a jeho svět

- realizuje se v 1. – 3. ročníku ve vyučovacím předmětu Prvouka a ve 4. ročníku v předmětech Přírodověda a Vlastivěda, tedy ve všech ročnících 1. stupně základního vzdělávání

Umění a kultura

- realizuje se v samostatných vyučovacích předmětech Hudební výchova a Výtvarná výchova, které jsou zařazeny ve všech ročnících

Člověk a zdraví

- Tělesná výchova je zařazena do všech ročníků, její týdenní časová jsou 2 vyučovací hodiny
- Výchova ke zdraví je realizována zejména v tělesné výchově, prvouce a přírodovědě.

Člověk a svět práce

- učivo vzdělávací oblasti se realizuje ve všech ročnících jako samostatný předmět Pracovní výchova

5. Učební osnovy pro 1. – 5. ročník ZV

Cílová a obsahová specifikace jednotlivých vyučovacích předmětů

Vyučovací předměty

Oblast:

1. Jazyk a jazyková komunikace

2. Matematika a její aplikace

3. Informatika

4. Člověk a jeho svět

5. Umění a kultura

6. Člověk a zdraví

7. Člověk a svět práce

Předmět:

Český jazyk

Anglický jazyk

Matematika

Informatika

Prvouka

Vlastivěda

Přírodověda

Hudební výchova

Výtvarná výchova

Dramatická výchova (není samostatný předmět)

Tělesná výchova

Výchova ke zdraví (není samostatný předmět)

Pracovní výchova

Hlavní cíle

Cílem prvního období základního vzdělávání je naučit žáky: základům čtení, psaní, počítání a prvního cizího jazyku. Vyučování má ve všech předmětech činnostní charakter.

Při vytváření dovedností a návyků v 1. – 3. ročníku se požaduje, aby žáci chápali účel a smysl každé své činnosti, aby o činnostech hovořili a měli pro ně dostatečný časový prostor. V souladu s charakterem myšlení žáků je těžiště vyučování v přímém poznávání skutečností kolem nás.

K výuce v tomto období patří i vyučovací předměty s výchovným zaměřením, tj. hudební, výtvarná, tělesná výchova a pracovní výchova. V programu jsou uplatňovány též: dramatická výchova, výchova ke zdraví a informační a komunikační technologie, ale netvoří samostatné předměty.

Charakteristické pro toto období je prolínání učiva mezi všemi vyučovacími předměty.

5.1 Charakteristika vyučovacího předmětu Český jazyk

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Český jazyk se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících.

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Hodinová dotace (týdně)	9	9	8	7	8

Vzdělávání v předmětu Český jazyk a literatura:

- směřuje k ovládnutí základních jazykových jevů pro dorozumívání v ústní i písemné podobě
- k osvojování a rozvíjení čtenářských schopností
- vede k využívání různých zdrojů informací – př. slovníky, encyklopedie, katalogy, pro rozšiřování znalostí a dovedností potřebných pro další vývoj

Realizace průřezových témat v předmětu:

Osobnostní a sociální výchova (OSV), výchova dem. občana (VDO), výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS), environmentální výchova (EV), mediální výchova (MV).

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- učitel vede žáky ke stálému zdokonalování čtení
- učitel vytváří podmínky pro získávání dalších informací potřebných k práci
- učitel stanovuje dílčí vzdělávací cíle v pravopisu
- žáci jsou motivováni k aktivnímu zapojování se do vyučovacího procesu

Kompetence k řešení problémů

- žáci navrhuji různá řešení problémů, dokončují úkoly a zdůvodňují své závěry
- žáci si vzájemně radí a pomáhají
- učitel hodnotí práci žáků způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok

Kompetence komunikativní

- učitel vede žáky k výstižnému a kultivovanému projevu
- žáci dokáží prezentovat své myšlenky a názory

Kompetence sociální a personální

- učitel organizuje práci ve skupinách, aby žáci spolupracovali při řešení problémů
- učitel vede žáky k prezentaci svých myšlenek a názorů a k vzájemnému respektu
- učitel vytváří příležitosti pro relevantní komunikaci mezi žáky
- žáci respektují pokyny pedagogů

Kompetence občanské

- učitel využívá literatury naučné i vědecké k vytváření postoje k přírodě, k životnímu prostředí
- žáci zvládnou komunikaci i ve vyhraněných situacích
- pro žáky s postižením jsou k dispozici vhodně přizpůsobené pracovní materiály

Kompetence pracovní

- učitel vede žáky k organizování a plánování učení
- učitel se zajímá, jak žákům vyhovuje jeho způsob výuky
- učitel požaduje dodržování dohodnuté kvality, postupů, termínů

Český jazyk – 1. ročník

Jazyková, komunikační a slohová výchova			
Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Strategie
• rozumí jednoduchým mluveným pokynům učitele • umí naslouchat nejen učiteli, ale i svým spolužákům.	- Naslouchání – pozorně a soustředěně naslouchat (délka naslouchání musí odpovídat věku dítěte) pokynům učitele, na otázky reagovat odpověďmi nebo při nepochopení klást otázky - Naslouchat a respektovat projevy svých spolužáků, nevnímat jiný názor jako výzvu k útoku. - Přípravné cviky pro uvolňování ruky k psaní,	- VDO – Občanská společnost a škola - OSV – Rozvoj schopností poznávání; naslouchání lidem a jejich poznávání	- k prohlubování schopnosti naslouchání využívat komunitní kruhy na koberci-pondělní ranní sezení, při kterých si děti vyprávějí své zážitky

• zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním • píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky • čte slova a jednoduché věty s porozuměním. Správně intonuje. • na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev dokáže vyprávět příběh (pohádku) podle obrázkové osnovy - rozlišuje větu, slovo, slabiku a hlásku - správně vyslovuje délky slabik - píše správně velká písmena na začátku věty a u	- Základní hygienické návyky: sezení, držení tužky, umístění sešitu a jeho sklon - Psaní jednotlivých prvků písmen a číslic (čáry, oblouky, zátrhy, ovály, kličky, vlnovky) - Osvojování písmen, slabik a slov - Zvládnutí opisu, přepisu a diktátu, autodiktátu - Psaní velkých písmen na začátku věty a u vlastních jmen osob a zvířat - Rozpoznávání písmen, slabik, slov a vět; rozlišování psacích a tiskacích písmen abecedy; na konci věty, případně u čárek používat - Správná intonace - Srozumitelné mluvení, sdělování krátkých zpráv, vypravování jednoduchých pohádek a povídek - Znát písmeno, hlásku, slabiku, slovo a větu; vytleskat slovo po slabikách, určit počet slabik ve slově a slov ve větě; spočítat počet písmen ve slově, řici, kterým písmenem slovo začíná a končí - Dbát na správnou větnou intonaci, vyslovovat správně a pečlivě délky slabik - Psát správně věty – na začátku věty velké písmeno, na konci podle pokynů učitele napsat tečku, vykřičník nebo otazník, u vlastních jmen osob a zvířat velká písmena na začátku slova		- využívat velkých formátů k psaní, psaní na zemi na velké archy papírů, kreslení a obtahování na tabuli, uvolňovací cviky před samotným psaním - Používat činnostního učení, práce s kartami, sestavování slov ze zadaných písmen, případně slabik; - Sestavování vět z přeházených slov, práce s kartami písmen a kostkami - Práce s výukovým softwarem, doplňování chybějících písmen - myšlenkové mapy, metoda volného psaní, domýšlení
--	---	--	---

vlastních jmen osob a zvířat - dokáže napsat jednoduché sdělení	- Napsat jednoduché sdělení, vzkaz		příběhů atd.
Literární výchova			
Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Strategie
- dokáže číst tichým i hlasitým čtením s porozuměním - dokáže reprodukovat vlastními slovy jednoduché texty - dokáže naslouchat čtenému anebo reprodukovanému textu	- Plynule spojovat slabiky ve slova a slova ve věty, čtení se zřetelnou výslovností a správnou a pečlivou intonací; - Číst hlasitě i tichým čtením s porozuměním -Práce s říkadly, rozpočítávadly, básněmi a kratšími texty - Reprodukovat text pomocí obrázků nebo obrázkové osnovy; vyhledat v textu hlavní a vedlejší postavy, záporné a kladné hrdiny, hodnotit jejich vlastnosti, vyjadřovat své pocity z četby textů - Naslouchat čtenému textu, přednesu a divadelnímu vystoupení - Znat elementární pojmy: kniha, autor, ilustrátor, ilustrace, říkadlo, hádanka, báseň, verš, sloka, pohádka	MV - vnímání autora mediálních sdělení	

Český jazyk – 2. ročník

Jazyková, komunikační a slohová výchova			
Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Strategie
- žák se vyjadřuje ústně i písemně, tvoří krátké souvislé projevy, píše jednoduché věty - rozlišuje věty oznamovací, tázací, rozkazovací a	<u>Mluvnice:</u> věta jednoduchá, souvětí	VDO – občanská společnost a škola – výchova k demokratickému	

přací • řadí věty podle děje • určí nadřazenost a podřazenost slov • řadí slova ve větě tak, aby věta dávala smysl • rozlišuje hlásky, výslovnost krátkých a dlouhých samohlásek, psaní i-y po měkkých a tvrdých souhláskách • vyjmenuje řadu písmen jdoucích po sobě, řadí slova podle abecedy • zdůvodňuje a správně píše znělé a neznělé souhlásky uvnitř a na konci slov: b – p, d – t, d' – t', z – s, ž – š, v – f, h – ch • význam dělí slova na konci řádku • aplikuje v praxi výslovnost a psaní slov se skupinami dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě • seznámí se s názvy slovních druhů, poznává podstatná jména, slovesa a předložky v textu • rozlišuje obecná a vlastní jména, procvičuje pravopis vlastních jmen osob a zvířat • užívá slušné oslovení, prosbu a poděkování • dodržuje posloupnost děje na základě pozorování • pojmenuje předměty a jejich vlastnosti • píše písmena a číslice podle normy psaní • správně spojuje písmena a slabiky • používá znaménka ve slovech i větách • opisuje a přepisuje jednoduché texty, užívá velká písmena ve slovech i ve větě	druhy vět pořadí vět v textu věta, slovo – slovo souřadné, nadřazené, podřazené pořádek slov ve větě slovo, slabika, hláska, písmeno, rozdělení hlásek abeceda znělé a neznělé souhlásky na konci a uvnitř slov význam slabiky pro dělení slov písmeno ě ve slovech slovní druhy: podstatná jména, slovesa, předložky vlastní jména osob a zvířat	myšlení v rámci třídního kolektivu - výchova k samostatnosti, k sebekritice a odpovědnosti EGS – Evropa a svět nás zajímá - rozvoj jazykových dovedností, poznávání evropských kultur MV - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení -kriticky přístupovat k médiím a vést žáky k výběru kvalitních pořadů, literatury a tisku
---	--	---

	<u>Sloh:</u> základní formy společenského styku děj – základ vypravování jednoduchý popis <u>Psaní:</u> tvary písmen abecedy spojování písmen, slabik umísťování diakritických znamének opis, přepis	OSV – rozvoj sociálních vztahů (schopnost navazovat na myšlenky druhých a rozvíjení komunikace)	- Ranní pondělní kruhy – nasloucháme si a učíme se ve skupině formulovat své myšlenky
Literární výchova			
Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Strategie
• přechází k plynulému čtení textu bez slabiko-vání • užívá správný slovní přízvuk • čte s porozuměním nahlas i potichu • umí naslouchat textu • spojuje obsah textu s ilustrací • vypráví, dramatizuje a domýšlí příběhy • recituje básně • čte pohádky, knihy o přírodě, věcech, vypráví o nich	plynulé čtení jednoduchých textů slovní přízvuk čtení hlasité a tiché soustředěný poslech čtených textů, poezie a prózy text a ilustrace vyprávění, dramatizace pohádek a povídek báseň, verš, rým individuální četba	Mezipředmětové vztahy – Prv, Vv, Hv, Tv, Pv, Inf – dle probíraného učiva	návštěva filmových a divadelních představeních, návštěva výstav, výstavky dětských knih a časopisů

Jazyková, komunikační a slohová výchova			
Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Strategie
• určí věty a souvětí • spojuje věty, doplňuje souvětí • vyhledává ZSD ve větě jednoduché • třídí slova podle významu, vyhledává slova souznačná a protikladná • rozlišuje slabiky, hlásky, určuje počet slabik • vyslovuje slova se správným přízvukem • pamětně zvládá vyjmenovaná slova, používá vědomosti v praktických cvičeních • určí ve větě podstatná jména, přídavná jména, zájmena, číslovky, slovesa, předložky • skloňuje podstatná jména, rozlišuje číslo jednotné a množné, rod mužský, ženský a střední • uvědoměle praktikuje pravopis, psaní jmen měst, vesnic, hor, řek • určí osobu, číslo a čas, časuje slovesa v čase přítomném, minulém a budoucím • procvičuje slovosled • vybírá vhodné prostředky • sestaví nadpis a člení projev • pojmenovává předměty a děje • tvoří otázky • vypravuje podle obrázků	<u>Mluvnice:</u> věta jednoduchá a souvětí věta a jednoduchá a její stavba základní skladební dvojice nauka o slově – slovo a skutečnost, synonyma, opozita, slova příbuzná hláskosloví stavba slova vyjmenovaná slova po b, l, m, p, s, v, z slovní druhy – ohebné, neohebné podstatná jména vlastní jména měst, vesnic, hor a řek slovesa – pojmenování děje, tvary sloves, časování <u>Sloh:</u> stylizace a kompozice	VDO – občanská společnost a škola – výchova k demokratickému myšlení v rámci třídního kolektivu - výchova k samostatnosti, k sebekritice a odpovědnosti OSV – rozvoj individuálních dovedností	- Ranní pondělní kruhy – nasloucháme si a učíme se ve skupině formulovat své myšlenky

• popisuje ústně i písemně jednoduché předměty a činnosti • je schopen využít jednoduchou osnovu - požádá o informaci, podá stručné informace (i telefonicky), uvítá návštěvu a rozloučí se, sděluje přání, pozdravy, píše pohlednice, dopis - odstraňuje nedostatky - píše čitelně, úhledně, přiměřeně rychle - provádí kontrolu vlastního projevu - napíše krátký dopis, adresu vyplní lístek, telegram	jazykové prostředky členění jazykového projevu souvislé jazykové projevy otázky a odpovědi vypravování popis osnova společenský styk a jeho formy <u>Psaní:</u> upevňování správných tvarů písmen úprava zápisu kontrola vlastního projevu dopis, adresa vyplňování formulářů	MKV – rozvoj spolupráce, mezilidských vztahů bez ohledu na pohlaví, rasu, ... MV – tvorba mediálního sdělení a práce v realizačním týmu EV – naše obec, kultura a přírodní prostředí obce	
Literární výchova			
Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Strategie
• žák čte plynule věty a souvětí, člení text • čte rychle, s porozuměním, předčítá, využívá čtenářské dovednosti • chápe četbu jako zdroj informací, vede čtenářský deník • vypráví pohádky, povídky, dramatizuje, domýšlí příběhy, vyjadřuje své postoje k přečtenému • orientuje se v textu dětských knih, charakterizuje literární postavy, vyjadřuje své postoje ke knize • žák se seznamuje s poezií, prózou, divadlem, literaturou uměleckou a dětskou, výtvarným doprovodem i ilustracemi	<u>Čtení a literární výchova:</u> plynulé čtení, členění textu rychlé čtení, tiché a hlasité četba jako zdroj poznatku o přírodě současnosti a minulosti práce s literárním textem besedy o knihách základy literatury		- Návštěva filmových a divadelních představeních, - Návštěva výstav - Výstavky dětských knih a časopisů - Čtenářský deník s jasně stanovenými pravidly

Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Strategie
Žák: - žák užívá různé podoby slova, rozlišuje slova podle významu, rozpozná slova spisovná a nespisovná, poznává slova citově zabarvená – slova mazlivá a hanlivá - rozlišuje část předponovou, příponovou - kořen slova - rozpoznává předpony a předložky, pravopis jejich psaní - uvědoměle používá i-y po obojetných souhláskách uvnitř slov u vyjmenovaných a příbuzných slov - poznává slovní druhy neohebné - skloňuje podstatná jména - vyhledává infinitiv v textu, určuje osobu číslo a čas, časuje slovesa v oznamovacím způsobu - rozlišuje způsob oznamovací, rozkazovací a podmiňovací - určuje větu jednoduchou a souvětí, spojuje jednoduché věty v souvětí spojovacími výrazy - určuje podmět a přísudek - píše i-y v přičestí minulém - ovládá pravopis vlastních jmen států, ulic, zeměpisných názvů - užívá vhodných jazykových prostředků - sestavuje osnovu, tvoří nadpisy, člení text na	<u>Mluvnice:</u> nauka o slově, hlásková podoba slova, význam slova, slova jednoznačná, mnohoznačná, slova spisovná a nespisovná, slova citově zabarvená stavba slova – kořen, předpona a přípona předložky vyjmenovaná slova po b, f, l, m, p, s, v, z slovní druhy – ohebné, neohebné vzory podstatných jmen infinitiv sloves, určité slovesné tvary slovesné způsoby stavba věty podmět a přísudek, shoda podmětu s přísudkem vlastní jména – zeměpisné názvy, jména ulic a jména států – jednoslovná <u>Sloh:</u> stylizace a kompozice osnova, nadpis, členění projevu	VDO – občanská společnost a škola – výchova k demokratickému myšlení v rámci třídního kolektivu - výchova k samostatnosti, k sebekritice a odpovědnosti EGS – Evropa a svět nás zajímá – rozvoj jazykových dovedností, poznávání evropských kultur OSV – organizace vlastního času, plánování učení MV – tvorba mediálního sdělení a práce v realizačním týmu	- Ranní pondělní kruhy – nasloucháme si a učíme se ve skupině formulovat své myšlenky

odstavce • dodržuje následnost dějové složky • docvičuje různé popisy • sestavuje telegram, telefonuje, píše dopis a adresu	vypravování popis rostlin, zvířat a věcí formy společenského styku		
Literární výchova			
Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Strategie
• čte správně, uvědoměle, plynule a dostatečně rychle, přirozeně intonuje, používá správný přízvuk slovní i větný, člení věty, frázuje, dbá na barvu a sílu hlasu • vyhledává informace v učebnicích, encyklopediích a slovnících, využívá poznatků z četby v další školní činnosti • čte potichu delší texty, reprodukuje obsah těchto textů • dramatizuje, k dramatizaci využívá loutky, maňásky, domýšlí literární příběhy • rozhovory o knihách, besedy o ilustracích, vyjadřuje své pocity z četby • využívá školní knihovnu, vede čtenářský deník • navštěvuje divadelní a filmová představení, beseduje o nich • rozumí literárním pojmům	<u>Čtení a literární výchova:</u> rozvoj techniky čtení čtení textů uměleckých a populárně naučných tiché čtení s porozuměním tvořivá práce s literárním textem práce s dětskou knihou výběr četby podle osobního zájmu divadelní a filmová představení základy literatury poezie: lyrika, epika próza: pověst, povídka	MV - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - kriticky přistupovat k médiím a vést žáky k výběru kvalitních pořadů, literatury a tisku; hledání významu sdělení MKV – vnímání základních rozdílů mezikulturních sdělení; uplatňování principu slušného chování a význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti	- Čtenářský deník s jasně stanovenými pravidly - Výročí měsíce – seznamujeme se s autory a jejich dílem dětské literatury napříč celou Evropou

Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Strategie
- čte přiměřeně rychle a plynule s prvky uměleckého přednesu - rozpozná umělecké vybrané žánry: pohádka, pověst, bajka, dobrodružná četba, comics - zná pojmy rým, verš, sloka - orientuje se v encyklopediích pro děti, pracuje s Pravidly českého pravopisu - vyjadřuje dojem z četby a zaznamenává jej - vede správně dialog a telefonický rozhovor - užívá vhodné spojovací výrazy - volně reprodukuje text - vytvoří zkrácený zápis textu - recituje básně (přiměřené věku) - dokáže zdramatizovat vhodný text - sestaví osnovu k popisu a vyprávění, podle osnovy se jasně a srozumitelně vyjadřuje - volí náležitou intonaci, přízvuk a tempo podle svého komunikačního záměru - píše správně i/y po obojetných souhláskách - rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost, vhodně ji užívá podle komunikační situace - zachovává posloupnost děje a hlavní linii příběhu - posuzuje úplnost jednoduchého sdělení - rozšiřuje svou slovní zásobu - slovně vyjadřuje děj, situace, příběh promítnutého filmu (animovaného, hraného) a zaujímá osobní stanovisko k jednání postav a vyjadřuje svůj názor na film jako celek	Čtení a literární výchova čtení jako zdroj informací klíčová slova Mluvený projev základy techniky mluveného projevu mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta) Písemný projev žánry písemného projevu jednoduché tiskopisy vypravování Naslouchání věcné naslouchání	OSV Osobnostní rozvoj cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení a studium, cvičení sebekontroly, sebeovládání Sociální rozvoj empatie, respektování podpora, pomoc, lidská práva, verbální a neverbální komunikace, monolog, dialog, asertivní komunikace, rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci Práce ve skupině – vedení a organizování práce skupiny, rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže	Pravidla českého pravopisu Slovník cizích slov Knihy pro povinnou četbu Pomůcky bzučák, tabelární pomůcky – slovní druhy, vzory podstatných jmen, vyjmenovaná slova, slovesa, DiPo – vyjmenovaná slova, slovní druhy, slovesa, podstatná jména, přídavná jména Výukové programy na PC Využití CD, DVD a VHS, poslechové literární ukázky pro 5. třídu Využití prezentační výuky na interaktivní tabuli.

- ve spolupráci s učitelem dílčím způsobem analyzuje použité prostředky a principy v ukázkách promítnutého filmu - odliší podstatné a okrajové informace v textu vhodné pro daný věk, zaznamenává je - píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry - napíše dopis, telegram, příspěvek do časopisu, pozvánku, průvodku, poštovní poukázku, oznámení - sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti - rozpozná manipulativní komunikaci v reklamě - určuje všechny slovní druhy - určí rod, číslo, pád, vzor podst. jmen - podst. jm. skloňuje podle vzorů - určuje druhy příd. jmen - zná gramatiku měkkých a tvrdých příd. jmen - určuje základní druhy zájmen a číslovek - časuje slovesa ve všech časech v ozn. způsobu - určuje všechny slovesné způsoby - určuje zvrtné sloveso - rozlišuje jednoduché a složené slovesné tvary - pracuje s pojmem přičestí minulé, tvoří přičestí minulé - rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku - porovnává významy slov, slova stejného a podobného významu, slova vícevýznamová	Tvarosloví slovní druhy: podstatná jména, přídavná jména, zájmena, číslovky, slovesa Tvoření slov Přímá řeč Skladba věta jednoduchá a souvětí základní skladební dvojice	Morální rozvoj - hodnoty, postoje, praktická etika – vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlnost, respektování, prosociální chování MV - fungování a vliv médií ve společnosti vliv médií na každodenní život, společnost, politický život a kulturu, role médií v každodenním životě jednotlivce - tvorba mediálního sdělení	Metody a formy práce - vedení rozhovoru, diskuse - vyprávění - základní formy společenského styku (adresa, telefonický rozhovor, blahopřání, popis, vyprávění) - práce ve dvojicích - skupinová práce - práce v týmu Aktivity Návštěva divadel, kin, muzeí, besedy v knihovně Krátkodobé projekty Recitační soutěže
---	--	---	---

- rozpozná přímou řeč a větu uvozovací - užívá přímou řeč ve vypravování - rozliší větu jednoduchou a souvětí, vhodně změnění větu jednoduchou na souvětí - určí základní skladební dvojici - vyhledává podmět a přísudek - rozlišuje podmět holý, rozvitý, několikanásobný - užívá shodu přísudku s holým podmětem - určí větu řídící a závislou - určí větu hlavní a vedlejší, rozpozná typ souvětí - pozná spojky (spojovací výrazy) v souvětí a dle potřeby je obměňuje - využívá psaní i/y ve slovech po obojetných souhláskách, využívá pravidla interpunkce - zvládá příklady syntaktického pravopisu - správně píše názvy národností, víceslovné názvy států a jejich zkratky - správně píše názvy uměleckých děl, novin, časopisů	Pravopis lexikální, základy morfologického (koncovky podstatných a přídavných jmen tvrdých a měkkých) a syntaktického (shoda přísudku s holým podmětem) Vlastní jména, názvy		Literární soutěže
---	--	--	--------------------------

5.2 Charakteristika vyučovacího předmětu Anglický jazyk

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět anglický jazyk se vyučuje jako samostatný předmět ve 2. – 5. ročníku.

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Hodinová dotace (týdně)	–	1	3	3	3

Vzdělávání v předmětu Anglický jazyk:

- Přispívá k chápání a objevování skutečností. Poskytuje jazykový základ pro komunikaci žáků v Evropě i ve světě.
- Pozornost v hodinách je zaměřena na nácvik porozumění mluvenému slovu, na osvojení zvukové podoby angličtiny a na gramatiku. Žáci jsou tak vedeni od neverbální komunikace až k jednoduchým rozhovorům, od jednotlivých slov až k celému odstavci a pracují s bohatým obrazovým materiálem v učebnici i pracovním sešitě. V kombinaci se zvukovou nahrávkou napodobují správnou výslovnost rodilých mluvčích. Bohatě jsou využívány jednoduché říkanky, písně, nacvičování dialogů a konverzace.
- Učebnice obsahuje nejen přehledy gramatiky a slovník, ale i řadu textů z různých oblastí života dětí daného věku a seznamuje je s životem, zvyky a povinnostmi jejich vrstevníků v několika zemích všech světadílů. Jsou rozšířené o motivující cvičení jako např. komiksy, kreslení, cvičení zahrnující rukodělné aktivity a další.
- Kromě výkladu, poslechu, četby, procvičování gramatiky, dialogů, reprodukce textu v písemné a ústní formě, je kladen důraz i na samostatnou práci žáků, práci se slovníkem a jiné vyhledávání informací. Součástí vyučování jsou hry, soutěže, recitace, zpěv, výukové programy na PC a různé zajímavé krátkodobé projekty.

Realizace průřezových témat v předmětu:

OSV (Sociální rozvoj), EGS (Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět), MKV (Lidské vztahy, Kulturní difference, Multikulturalita, Etnický původ), MV (Tvorba mediálního sdělení), VDO (Občanská společnost a škola)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- k dlouhodobé práci na osvojení si cizího jazyka
- k vyhledávání a třídění informací
- k systematickému používání naučených jazykových prostředků
- k posouzení vlastního učení

- k práci s chybou

Kompetence k řešení problémů

- ke zvolení vhodných postupů řešení analýzou dosavadních znalostí

Kompetence komunikační

- k souvislému a kultivovanému vyjadřování slovem a písmem
- k poslouchání a zapojení se do rozhovoru
- k porozumění a práci s psanými texty
- ke spolupráci s ostatními

Kompetence sociální a personální

- k zapojení se do skupin a práce ve dvojicích
- ke zdvořilosti a respektu a toleranci k druhým
- k efektivní spolupráci
- k pozitivnímu náhledu na sebe sama

Kompetence občanské

- k respektování tradic, kulturních hodnot
- k zdravému životnímu stylu, pohybu

Kompetence pracovní

- k plnění svých povinností k používání abecedně řazeného slovníku s fonetickým přepisem

Anglický jazyk – 2. ročník

Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy	Strategie
Zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal Seznámí se se správným přízvukem; čte základní slovíčka; využívá říkadel a písniček k procvičení výslovnosti a slovní zásoby Rozumí jednoduchým pokynům učitele a splní požadovanou činnost; osvojí si oslovení křestními jmény, používá vhodných forem pozdravu, poděkování, omluvu Přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení Rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu Zvládá prosociální chování, pomoc v běžných školních situacích, zájem o spolužáky	Pozdravy, ano, ne; rodina, barvy, lidské tělo; čísla od 1 do 20 Slovní zásoba: Škola, Classroom English, školní potřeby, zařízení třídy Žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí je používat v komunikačních situacích Rodina, barvy, lidské tělo, volný čas Věci – hračky Lidské tělo, hračky, škola, volný čas	MKV – rozdílnost (etnický původ) OSV – pravidla chování Etická výchova Med. V- rozhovory, rozvoj komunikačních dovedností	- opakování slyšeného slova, říkanky, básničky, písničky - práce s interaktivní tabulí, výukové programy na DVD, audio nahrávky, řízené/doplňování dle vzoru/ i neřízené dialogy, komiksy, obrazový materiál, kartičky, - hraní scének, hry – používání pexesa, kvarteta atd. - práce s dětskými slovníky

Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy	Strategie
- pozdraví a představí se jednoduchým způsobem - porozumí základním pokynům při výuce a adekvátně na ně reaguje - počítá do 10 - pojmenuje předměty ve třídě a zeptá se na ně - pojmenuje členy rodiny a zeptá se na ně - pojmenuje základní barvy - pojmenuje své hračky a zeptá se na ně - popíše sebe a jiné lidi - pojmenuje některá zvířata a popíše je - pojmenuje základní potraviny - pojmenuje části obličeje - pojmenuje běžné části oblečení - pojmenuje předměty v domě - porozumí jednoduché a pomalé konverzaci (s dostatkem času pro porozumění) - klade jednoduché otázky týkající se jeho bezprostředního okolí - vyslovuje a čte foneticky správně v přiměřeném rozsahu slovní zásoby - rozlišuje částečně grafickou a mluvenou podobu slova - používá slovník	Slovní zásoba a témata Pozdravy. Čísla <u>1–10</u>. Předměty ve třídě. Členové rodiny. Základní barvy. Hračky. Zvířata. Základní potraviny. Oblečení. Nábytek. Jazykové struktury a gramatika Osobní zájmena. Jednoduchá otázka a odpověď s použitím slovesa „být“. Přivlastňovací zájmena. Jednoduchá otázka a odpověď s použitím slovesa „mít“. Přídavná jména. Předložky <u>in, on</u>. Reálie Země UK. Halloween. Vánoce. Velikonoce.	Hudební výchova Výtvarná výchova Pracovní výchova Dramatická výchova Projekt – rodina, hračky, čísla, zvířata MKV Etnický původ – chápat rovnocennost všech etnických skupin a kultur, odlišnost lidí, ale i jejich vzájemnou rovnost. Multikultura – pochopit užívání cizího jazyka jako prostředku dorozumění a prostředku vzájemného obohacení; schopnost naslouchání druhým a vstřícný postoj k odlišnostem.	-skupinová práce -práce ve dvojicích - konverzace ve dvojicích a ve skupinách

Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy	Strategie
- pozdraví a představí se - aktivně se zapojí do jednoduché konverzace - představí svou rodinu a své kamarády - pojmenuje předměty ve třídě - porozumí pokynům při práci ve třídě - zeptá se na jméno, věk a odpoví - rozumí známým slovům a jednoduchým větám se vztahem k osvojovaným tématům - rozumí obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů - čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty - vyhledá v jednoduchém textu potřebnou informaci a vytvoří odpověď na otázku - používá dvojjazyčný slovník - počítá do 20 - pojmenuje běžné potraviny - popíše sebe a svou školu - pojmenuje základní barvy - pojmenuje své hračky - pojmenuje a přivlastní předměty každodenní potřeby - pojmenuje části těla a obličeje - popíše a charakterizuje členy své rodiny a své kamarády	Slovní zásoba a témata Pozdravy. Představování. Rodina. Škola. Zvířata. Město. Abeceda. Žádost o informaci. Popis a charakteristika osob a předmětů. Jazykové struktury a gramatika Osobní zájmena. Jednoduchá otázka a odpověď s použitím slovesa <u>to be</u> Číslovky <u>1 - 20</u>. Přivlastňovací zájmena. Jednoduchá otázka a odpověď s použitím slovesa <u>to have got</u>. Jednoduché užití slovesa <u>can</u> Přivlastňování pomocí <u>'s</u>. Vazba <u>there is</u> a <u>there are</u>. Pojmenování času. Přídavná jména. Ustálené fráze.	Hudební výchova Výtvarná výchova Dramatická výchova Projekt– nakupování, oblečení, zvířata v ZOO, čas MKV Etnický původ – chápat rovnocennost všech etnických skupin a kultur, odlišnost lidí, ale i jejich vzájemnou rovnost. Multikultura – pochopit užívání cizího jazyka jako prostředku dorozumění a prostředku vzájemného obohacení; schopnost naslouchání druhým a vstřícný postoj k odlišnostem. Princip sociálního smíru a solidarity – chápat otázky základních lidských práv, odmítání	-skupinová práce -práce ve dvojicích - konverzace ve dvojicích a ve skupinách

- zeptá se na věci a jejich vlastnosti jednoduchou formou - pojmenuje zvířata v ZOO - identifikuje osoby na základě poslechu - zeptá se na cestu, popř. vysvětlí - mluví o svých schopnostech - sestaví gramaticky a formálně správně jednoduché písemné sdělení, - vyplní své základní údaje do formulářů - vyžádá si informace - zeptá se a odpoví na čas - popíše předměty podle tvaru	Reálie Anglicky mluvící země. Halloween. Vánoce. Velikonoce.	diskriminace a předsudků vůči jiným etnickým skupinám.	
--	--	---	--

Anglický jazyk – 5. ročník

Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy	Strategie
- aktivně se zapojí do jednoduché konverzace, pozdraví a rozloučí se s dospělým i s kamarádem - pochopí obsah a smysl jednoduché a pečlivě vyslovované konverzace - poskytne požadovanou informaci - porozumí známým slovům v poslechu - rozumí jednoduchým pokynům a adekvátně na ně reaguje - vyslovuje a čte foneticky správně - speluje dané slovo a dokáže spelované slovo zapsat - dovede v textu vyhledat specifickou informaci	Slovní zásoba a témata Pravidla komunikace. Číslovky 1 – 100. Pozdravy (pohlednice). Rodina. Nakupování. Škola. Pozdravy. Volný čas, záliby. Abeceda – spelling. Jazykové struktury a gramatika Množné číslo - pravidelná a nepravidelná podstatná jména.	Hudební výchova Výtvarná výchova Dramatická výchova Projekt – mé město, můj idol, MKV Etnický původ – chápat rovnocennost všech etnických skupin a kultur, odlišnost lidí, ale i jejich vzájemnou rovnost.	-krátkodobé projekty -skupinová práce -práce ve dvojicích - konverzace ve dvojicích a ve skupinách

- napíše gramaticky správně krátké texty - rozumí významu jednoduchého autentického materiálu - vyhledá informace k danému tématu a tyto informace využívá - vyplní své základní údaje do formuláře - písemně i ústně reprodukuje obsah textu - pracuje se slovníkem	Základy hláskové stavby slov. Základní gramatické struktury a typy vět. Sloveso <u>to be</u> - oznamovací věta, otázka, zápor. Přivlastňovací přídavná jména. Slovosled ve větách. Sloveso <u>to have got</u> - oznamovací věta, otázka, zápor. Základní časové údaje . Přítomný čas prostý - <u>do-does</u>. Ustálené fráze. Reálie Anglicky mluvící země. Thanksgiving day.	Princip sociálního smíru a solidarity – chápat otázky základních lidských práv, odmítání diskriminace a předsudků vůči jiným etnickým skupinám. MV – tvorba mediálního sdělení	
---	--	--	--

5.3 Charakteristika vyučovacího předmětu Matematika

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět matematika se vyučuje jako samostatný předmět v 1. až 5. ročníku.

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Hodinová dotace (týdně)	4	5	5	5	5

Vzdělávání v předmětu matematika:

Vzdělávací obsah je rozdělen na čtyři tematické okruhy:

- čísla a početní operace – osvojení aritmetických operací ve třech složkách:
 - dovednost provádět operaci
 - algoritmické porozumění
 - významové porozumění
- závislosti, vztahy a práce s daty – rozpoznávání a uvědomění si určitých typů změn a závislostí, jejich analyzování z tabulek, diagramů a grafů
- geometrie v rovině – určování a znázorňování geometrických útvarů a modelování reálných situací, zkoumání tvarů a prostoru
- nestandardní aplikační úlohy a problémy – uplatňování logického myšlení, řešení problémových situací a úloh z běžného života

Realizace průřezových témat v předmětu:

VDO, EV, EGS

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- učí se přesně a stručně vyjadřovat užíváním mat. jazyka včetně symboliky
- učitel umožňuje žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků
- žáci jsou vedeni k ověřování výsledků

Kompetence k řešení problémů

- učí se rozvíjet důvěru ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, k sebekontrolě, k systematičnosti, vytrvalosti a přesnosti
- učí se provádět rozbor problémů a plánu řešení, odhadování výsledků, volbě správného postupu, vyhodnocování správnosti výsledků

- práce s chybou jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení;

Kompetence komunikativní

- žáci se učí přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky;
- užívání správné terminologie a symboliky; vést žáky k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu

Kompetence sociální a personální

- žáci jsou vedeni ke kritickému usuzování, srozumitelné a věcné argumentaci prostřednictvím řešení matematických problémů
- práce v týmu

Kompetence občanská

- při zpracovávání informací jsou žáci vedeni ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, učí se hodnotit svoji práci a práci ostatních, jsou vedeni k ohleduplnosti a taktu, učí se vnímat složitosti světa

Kompetence pracovní

- žáci jsou vedeni k vytváření zásoby matematických nástrojů pro řešení reálných situací v životě
- učí se využívat matematické poznatky a dovednosti v praktických činnostech, práce s různými informačními zdroji

Matematika – 1. ročník

Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy	Strategie
– zná číslice 1 až 20, umí je přečíst a napsat – zná význam méně, více, první, poslední, větší, menší apod. – zná posloupnost přirozených čísel, řadí čísla podle velikosti – umí zakreslit čísla do 20 na číselnou osu – zná a používá matematické symboly +, -, =, <, > – umí zapsat, přečíst, vyřešit příklady na sčítání a odčítání do dvaceti bez	počítání do dvaceti	VDO - výchova k samostatnosti, k sebekontrolě, smyslu pro odpovědnost, ohleduplnost a přesnost Vv - obrázky stejného druhu podle počtu, tělesa	- manipulování s různými soubory prvků, počítadly; - práce s kartičkami (dominem)

přechodu přes desítku – provádí rozklad na desítky a jednotky – řeší jednoduché slovní úlohy – pozná české mince a bankovky – uvede příklad využití platební karty – odhadne cenu základních potravin a celkovou cenu nákupu – rozlišuje a umí pojmenovat jednoduché geom. útvary – modeluje jednoduché geom. útvary v rovině – pozná geometrická tělesa – krychle, koule – geom. útvary třídí podle tvaru, velikosti, barev – orientuje se v prostoru – nahoře, dole, před, za apod. – zná značku pro litr, kilogram, metr, korunu	<u>Geometrie:</u> jednotky	Finanční gramotnost OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti Vv, Pv – znázornění slovní úlohy Vv, Pv – užití barev, vystřihování, modelování, stavebnice Prvouka	- papírové peníze - odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze - třídění předložených tvarů, práce s prvky na magnetické tabuli - práce s konstrukčními stavebnicemi, vystřihávání a vytrhávání geometrických tvarů z papíru; modelování geometrických tvarů ze špejlí a plastelíny
--	--	---	--

Matematika – 2. ročník

Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy	Strategie
– umí zapsat a vyřešit příklady na sčítání a odčítání do 20 s přechodem přes desítku – umí zapsat a přečíst čísla do sta – vytváří soubory o daném počtu prvků – umí zakreslit čísla do sta na číselnou	počítání do dvaceti počítání do sta, porovnávání čísel,	VDO – Občanská společnost a škola, Občan, občanská společnost a stát – výchova k samostatnosti, k sebekontrolě, smyslu pro odpovědnost, ohleduplnost	- manipulování s různými soubory prvků, počítadly; - práce s kartičkami (dominem)

osu – umí porovnat čísla do sta a seřadit je podle velikosti vzestupně i sestupně – sčítá a odčítá čísla do sta – umí rozložit čísla do sta na desítky a jednotky – umí zaokrouhlovat čísla do sta na desítky – zná význam závorek a počítá příklady se závorkami – umí provést zápis slovní úlohy – řeší slovní úlohy s výpočty do sta – seznámí se s principem násobení a dělení do 50 – umí znázornit násobilku ve čtvercové síti – pozná české mince a bankovky – uvede příklad využití platební karty – odhadne cenu základních potravin a celkovou cenu nákupu – umí si připravit pomůcky na rýsování (tužka, pravítko) – zná pojem bod, přímka, čára, úsečka – narýsuje přímku, lomenou čáru, úsečku dané délky – zná rozdíl mezi přímkou, přímkou a křivou čarou – porovná úsečky podle velikosti – umí změřit úsečku – pozná geometrická tělesa krychli, kvádr, kouli, válec	slovní úlohy násobení do 50 <u>geometrie</u> bod – rýsování úsečky, označení krajních bodů, rýsování přímky druhy čar – čára lomená, křivá a přímá	a přesnost Finanční gramotnost VDO – výchova k samostatnosti, řešení finančních situací a smysl pro odpovědnost Vv, Pv - znázorňování, modelování	- papírové peníze - hra na obchod - třídění předložených tvarů, práce s prvky na magnetické tabuli - práce s konstrukčními stavebnicemi, vystřihávání a vytrhávání geometrických tvarů z papíru; modelování geometrických tvarů ze špejlí a plastelíny
--	--	---	--

Matematika – 3. ročník

Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy	Strategie
- zná symboly pro násobení a dělení - násobí a dělí v oboru malé násobilky - řeší slovní úlohy s pomocí malé násobilky - umí rozlišit sudá a lichá čísla - umí sčítat a odčítat dvojčíselná čísla z paměti i písemně - řeší slovní úlohy v oboru do sta - umí zapsat a přečíst čísla do tisíce - umí porovnávat čísla do tisíce - umí seřadit vzestupně a sestupně čísla do tisíce - umí zakreslit čísla do tisíce na číselné ose - umí sčítat a odčítat z paměti i písemně čísla do tisíce - umí násobit a dělit čísla do tisíce - umí dělit se zbytkem čísla do tisíce - řeší slovní úlohy v oboru do tisíce - seznámí se se zaokrouhlováním na desítky - zkontroluje, kolik peněz je vráceno při placení - zná význam symbolu = - řeší jednoduché rovnice - zná jednotky délky mm, cm, dm, m - jednotky délky používá k měření	malá násobilka počítání v oboru do sta počítání v oboru do tisíce rovnice jednotky délky geometrie	EGS - Objevujeme Evropu a svět - porovnávání lidnatosti evr. států, ... Prv – měření Finanční gramotnost OSV – odpovědnost za své činy, spolehlivost VME – výchova v evropských a globálních souvislostech	Papírové peníze, koruny, eura

– umí změřit rozměry geom. útvarů (úsečka, čtverec, obdélník apod.) a vyjádřit je ve vhodných jednotkách – umí narýsovat a označit bod, přímku, polopřímku, úsečku, trojúhelník, obdélník, čtverec – zná pojem opačná polopřímka, čtyřúhelník, mnohoúhelník, strana, vrchol, stěna, hrana, křivka – zná rozdíl mezi kružnicí a kruhem – zná význam pojmu průsečík a umí ho určit – pozná jehlan a kužel – umí konstrukci trojúhelníku			
---	--	--	--

Matematika – 4. ročník

Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy	Strategie
- zapisuje a čte čísla do 10 000 - sčítá a odčítá z paměti i písemně do 10 000 - zaokrouhluje na tisíce, zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel - orientuje se na číselné ose do 10 000 - dělí se zbytkem v oboru malé násobilky - násobí písemně jednociferným a dvouciferným činitelem - písemně dělí jednociferným dělitelem - provádí početní operace na kalkulátoru - provádí písemné početní operace v oboru	Číselné a početní operace Číselný obor 0 - 10 000. <u>Numerace:</u> přirozené číslo v desítkové soustavě. Práce s číselnou osou, porovnávání a zaokrouhlování čísel. Pamětné sčítání a odčítání. Upevňování a automatizace násobkových spojů spojené s činnostmi a jednoduchými slovními úlohami. Vlastnosti násobení (záměna činitelů), pamětné násobení dvojčíselného čísla číslem jednociferným. Procvičování dělení se zbytkem.	OSV Osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání, seberegulace a sebeorganizace Sociální rozvoj – poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace, kooperace Morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací dovednosti, hodnoty, postoje, praktická etika	Metody práce: - kolektivní práce - práce ve dvojicích - individuální práce - práce ve skupinách - frontální práce - prezentační výuka na interaktivní tabuli Pomůcky: Demonstrační, žákovské - tabulky násobků,

přirozených čísel - řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel - vyhledává, sbírá a třídí data, čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy - zapisuje a čte čísla do 1 000 000 - provádí početní operace s čísly do 1 000 000 - řeší jednoduché a složené slovní úlohy - provádí zkrácený zápis s neznámou - modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku - vysvětlí a znázorní vztah mezi celkem a jeho částí vyjádřenou zlomkem na příkladech z běžného života - využívá názorných obrázků k určování $\frac{1}{2}, \frac{1}{4}, \frac{1}{3}, \frac{1}{5}, \frac{1}{10}$ celku vyjádří celek z jeho dané poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny - porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel - porovná zlomky se stejným jmenovatelem (poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny) - zkontroluje, kolik peněz je vráceno při placení - převádí jednotky hmotnosti, délky, objemu a času - doplňuje tabulky, schémata a posloupnosti čísel - čte hodnoty z diagramu	Písemné sčítání, odčítání a násobení jednociferným činitelem v oboru do 1 000. Úsudkové počítání, rozlišování úsudků. Řešení slovních úloh z praktického života, mezipředmětové vztahy. Čtení údajů z tabulek v učebnici a pracovních sešitech, sestavování podobných tabulek žáky. Číselný obor do 1 000 000 Vyvození písemného dělení jednociferným dělitelem v oboru do 1 000, zkouška násobením. Rozšíření číselného oboru do 1 000 000, desít. soustava, čtení a psaní čísel, jejich porovnávání Zaokrouhlování do 1 000 000. Práce s číselnou osou. Řešení slovních úloh s různými operacemi, řešení rovnic a nerovnic. Přičítání a odčítání desítek, stovek a tisíců z paměti. Písemné sčítání a odčítání v rozšířeném oboru, odhady výsledků. Práce na kalkulátoru. Násobení a dělení přirozených čísel 10, 100 a 1 000 z paměti. Vyvození násobení a dělení čísel zakončených nulami Algoritmus písemného násobení dvojciferným činitelem, odhady výsledků. Vlastnosti násobení (zákony násobení). Dělení jednociferným dělitelem. Zlomky: Celek, část, zlomek	EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí - využití statistik a informací o zemědělství, průmyslu, dopravě, řešení recyklovaného odpadu, změny v krajině Čj– porozumění textu, výběr podstatných informací z textu (slovní úlohy) Př – tématicky zaměřené slovní úlohy, místo, kde žijeme (regiony ČR), čas, letopočet PV – využití geometrických tvarů a těles a jejich vlastností Vv – kresba podle osy Tv – měření délky, bodové hodnocení VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (zážitky a zkušenosti z Evropy a	čtvercové sítě, diagramy, číselná domina, pyramidy, geometrické tvary a tělesa, odměrné nádoby, hodiny, délková měřidla, rýsovací potřeby, kalkulátory, nástěnné části zlomků Výukové programy na PC - skládání origami - mozaiky - krájení dortu, pizzy - zlomkovnice
--	---	--	---

- pracuje s kružítkem - zlepšuje rýsování trojúhelníku, čtverce, obdélníku - třídí trojúhelníky - rýsuje kolmice, rovnoběžky, různoběžky - určuje vzájemnou polohu přímek v rovině - určuje souřadnice bodu ve čtvercové síti - užívá jednoduché konstrukce - sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran - určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu, rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru - řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy - zlepšuje logickou úvahu a kombinační úsudek - aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	Čítatel, jmenovatel, zlomková čára Polovina, čtvrtina, třetina, pětina, desetina Řešení a tvorba slovních úloh k určování poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny z celku Závislosti, vztahy a práce s daty. Převádění jednotek délky, hmotnosti. Geometrie Základní útvary v rovině a prostoru, jejich rozlišování. Měření délek, délka úsečky, rozměry obrazců, délky hran těles. Jednotky délky, jednoduché převody jednotek. Přímka, polopřímka, úsečka, bod, rýsování a popis. Kružnice, kruh, rozlišení, rýsování a popis. Kolmice a rovnoběžky, rýsování a náčrty. Jednoduché konstrukce čtverce, obdélníku a pravoúhlého trojúhelníku, náčrty. Grafické sčítání úseček, určení obvodu trojúhelníků a čtyřúhelníků sečtením délek stran, využití v úlohách z praktického života. Souřadnice bodů ve čtvercové síti. Nestandardní aplikační úlohy a problémy Slovní úlohy, které jsou zadané netradičním způsobem a vyžadují třídění a rozlišování údajů řešení.	světa – cestujeme letadlem, lodí, autobusem, vlakem)	- překládání papíru - ciferník hodin - obrazce
---	---	---	--

	Úlohy, které se neobejdou bez nákresů úlohy vyžadující činnost rozdělování na stejné části, skládání částí do celku. Magické čtverce a úlohy k procvičování prostorové představivosti. Úlohy matematických soutěží.		
--	--	--	--

Matematika – 5. ročník

Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy	Strategie
- zapisuje a čte čísla přes 1 000 000 - orientuje se na číselné ose v oboru do milionu - provádí číselné operace z paměti i písemně do milionu - násobí deseti, stem, tisícem - zaokrouhluje na tisíce, desetitisíce a statisíce - násobí písemně trojčiferným činitelem - dělí jednociferným i dvouciferným dělitelem - řeší slovní úlohy v oboru do milionu - objevuje římské číslice I až X, L, C, D, M - při pamětném i písemném počítání využívá komutativnost a asociativnost sčítání a násobení - tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru - vyhledává, sbírá a třídí data - čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	Číselný obor přes 1 000 000 Procvičování všech početních výkonů při počítání z paměti, automatizace násobkových spojů a dělení v oboru násobílek beze zbytku i se zbytkem. Početní výkony s přirozenými čísly a jejich vlastnosti (komutativnost, asociativnost, distributivnost). <u>Písemné algoritmy početních operací:</u> sčítání, odčítání, násobení. Písemné dělení jednociferným a dvojciferným dělitelem. Rozšíření číselného oboru přes milion – numerace Zaokrouhlování přirozených čísel. Provádění odhadů a kontrola výsledků početních operací. Počítání na kalkulátorech. Slovní úlohy na různé početní výkony. Slovní úlohy z praktického života a jejich obměny. Římské číslice. Aritmetický průměr.	OSV Osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání, seberegulace a sebeorganizace Sociální rozvoj – poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace, kooperace Morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací dovednosti, hodnoty, postoje, praktická etika EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí - využití statistik a informací o zemědělství, průmyslu, dopravě, řešení recyklovaného odpadu, změny v krajině Čj – porozumění textu,	Metody práce: - kolektivní práce - práce ve dvojicích - individuální práce - práce ve skupinách - frontální práce - prezentační výuka na interaktivní tabuli Pomůcky: Demonstrační, žakovské - tabulky násobků, čtvercové sítě, diagramy, číselná domina, pyramidy, geometrické tvary a tělesa, odměrné nádoby, hodiny, délková měřidla, rýsovací potřeby, kalkulátory, nástěnné části zlomků, římské číslice, nástěnné

- modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku - porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel - vyjádří celek z jeho dané poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny - sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem (poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny) pomocí názorných obrázků a tyto početní operace zapisuje - přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty - vysvětlí a znázorní vztah mezi celkem a jeho částí vyjádřenou desetinným číslem na příkladech z běžného života - přečte, zapíše, znázorní desetinná čísla v řádu desetin a setin na číselné ose, ve čtvercové síti nebo v kruhovém diagramu - porozumí významu znaku „-“ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose - znázorní na číselné ose, přečte, zapíše a porovná celá čísla v rozmezí -100 až +100	Čtení údajů z tabulek a diagramů, grafů. Vyhledávání a třídění číselných informací z praktického života. Čtení vhodně sestavených údajů z tabulky a vytváření grafu. Závislosti, vztahy a práce s daty orientace v jízdním řádu převody jednotek hmotnosti, délky, času Zlomky Řešení a tvorba slovních úloh k určování celku z dané poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny Využití názorných obrázků (např. čtvercová síť, kruhový diagram, číselná osa) Desetinné číslo Porovnávání desetinných čísel Využití názorných obrázků (např. čtvercová síť, kruhový diagram, číselná osa) Číselná osa (kladná a záporná část) Měření teploty, vyjádření dlužné částky	výběr podstatných informací z textu (slovní úlohy) Př – tematicky zaměřené slovní úlohy, místo, kde žijeme (regiony ČR), čas, letopočet PV – využití geometrických tvarů a těles a jejich vlastností Vv – kresba podle osy Tv – měření délky, bodové hodnocení VMEGS –Objevujeme Evropu a svět (Život Evropanů – odlišnosti při vážení a měření	obrazy, encyklopedie Výukové programy na PC číselná, osa, teploměr
--	--	---	---

- nalezne reprezentaci záporných čísel v běžném životě - užívá základní jednotky obsahu - převádí jednotky času a objemu - vyhledává údaje v jízdním řádu a řeší slovní úlohy s časovými údaji - pracuje s údaji v cenících apod. - používá data z grafu ve čtvercové síti - rozlišuje pojmy rovina, polorovina, trojúhelník pravoúhlý, rovnoramenný, rovnostranný a sestruje je - sestruje čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici - měří a počítá obvod trojúhelníku a čtyřúhelníku - rozlišuje a pojmenuje čtyřúhelníky - vypočítá obsah čtverce a obdélníka - dbá na přesnost a čistotu rýsování - rozlišuje osově souměrné útvary, podle osy souměrnosti dotvoří útvar - sčítá a odčítá graficky úsečky, určí délku lomené čáry a obvod mnohoúhelníku - sestrojí rovnoběžky a kolmice - rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti překládáním papíru - řeší jednoduché praktické slovní úlohy nestandardními postupy a metodami - zlepšuje logickou úvahu a kombinační úsudek - aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	Geometrie <u>Procvičování rýsování základních geometrických útvarů v rovině:</u> rýsování podle popisu slovního i písemného, slovní ústní popis narýsovaného – procvičování zručnosti i vyjadřování v geometrii. Jednotky délky a jejich převody, měření délky. <u>Obvod různých rovinných obrazců:</u> trojúhelníků, čtyřúhelníků i libovolně zvolených mnohoúhelníků. Obsah čtverce a obdélníku pomocí čtvercové sítě, základní jednotka obsahu. Vzájemná poloha dvou přímk a dvou kružnic v rovině. <u>Osově souměrné útvary:</u> jejich rozlišování, určení osy souměrnosti přeložením rovinného obrazce. Základní útvary v prostoru, prostorová představivost. Nestandardní aplikační úlohy a problémy Slovní úlohy, které se řeší netradičním způsobem. Číselné a obrázkové řady. Magické čtverce. Úlohy vyžadující prostorovou představivost. Úlohy z matematických soutěží		
--	--	--	--

5.4 Charakteristika vyučovacího předmětu Informatika

Vzdělávací oblast: Informatika

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Informatika se vyučuje jako samostatný předmět ve 4. a 5. ročníku.

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Hodinová dotace (týdně)	–	–	–	1	1

Vzdělávání v předmětu Informatika:

- Zaměřuje se především na rozvoj informatického myšlení a na porozumění základním principům digitálních technologií. Je založeno na aktivních činnostech, při kterých žáci využívají informatické postupy a pojmy. Poskytuje prostředky a metody ke zkoumání řešitelnosti problémů i hledání a nalézání jejich optimálních řešení, ke zpracování dat a jejich interpretaci a na základě řešení praktických úkolů i poznatky a zkušenost, kdy je lepší práci přenechat stroji, respektive počítači. Pochopení, jak digitální technologie fungují, přispívá jednak k porozumění zákonitostem digitálního světa, jednak k jejich efektivnímu, bezpečnému a etickému užívání.
- Žáci si prostřednictvím her, experimentů, diskusí a dalších aktivit vytvářejí první představy o způsobech, jakými se dají data a informace zaznamenávat, a objevují informatické aspekty světa kolem nich. Postupně si žáci rozvíjejí schopnost popsat problém, analyzovat ho a hledat jeho řešení. Ve vhodném programovacím prostředí si ověřují algoritmické postupy. Informatika také společně s ostatními obory pokládá základy uživatelských dovedností. Poznáváním, jak se s digitálními technologiemi pracuje, si žáci vytvářejí základ pro pochopení informatických konceptů. Součástí je i bezpečné zacházení s technologiemi a osvojování dovedností a návyků, které vedou k prevenci rizikového chování.

Učební plán

ročník	téma	hodiny	je třeba počítač
4.	Ovládání digitálního zařízení	12	A
	Práce ve sdíleném prostředí	11	A
	Úvod do kódování a šifrování dat a informací	10	
5.	Úvod do práce s daty	4	A
	Základy programování – příkazy, opakující se vzory	6	A
	Úvod do informačních systémů	3	
	Základy programování – vlastní bloky, náhoda	7	A
	Úvod do modelování pomocí grafů a schémat	7	
	Základy programování – postavy a události	6	A

Informatika – 4. ročník

Ovládání digitálního zařízení

Tematický celek RVP Digitální technologie	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: ● najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu ● dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: ● pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží ● edituje digitální text, vytvoří obrázek ● přehraje zvuk či video ● uloží svoji práci do souboru, otevře soubor ● používá krok zpět, zoom ● řeší úkol použitím schránky ● dodržuje pravidla a pokyny při práci s digitálním zařízením

Zdroje A: metodika Základy informatiky pro 1. stupeň ZŠ (https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-1-stupen-zs) B: učebnice Informatika pro 1. stupeň základní školy (https://www.albatrosmedia.cz/tituly/12848534/informatika-pro-1-stupen-zakladni-skoly/) C: Jednoduché ovládání počítače (http://home.pf.jcu.cz/jop/)	
Učivo Digitální zařízení Zapnutí/vypnutí zařízení/aplikace Ovládání myši Kreslení čar, vybarvování Používání ovladačů Ovládání aplikací (schránka, krok zpět, zoom) Kreslení bitmapových obrázků Psaní slov na klávesnici Editace textu Ukládání práce do souboru Otevírání souborů Přehrávání zvuku	Odkaz na učivo ve zdrojích A: Počítač a síť B: kap. 2 C: klikání myší, tahání myší C: kreslení čáry a vybarvování C: ovladače B: kap. 3, 5 B: kap. 3 C: psaní na klávesnici B: kap. 5, C: doplňování a úprava textu B: kap. 3, 5 B: kap. 3, 5 C: přehrávání zvuku
Výukové metody a formy Diskuse, práce ve skupinách, samostatná práce, praktické činnosti, objevování, experiment	

Práce ve sdíleném prostředí

Tematický celek RVP Digitální technologie	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: ● najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu ● propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: ● uvede různé příklady využití digitálních technologií v zaměstnání rodičů ● najde a spustí aplikaci, kterou potřebuje k práci

● dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi	● propojí digitální zařízení a uvede bezpečnostní rizika, která s takovým propojením souvisejí ● pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj ● při práci s grafikou a textem přistupuje k datům i na vzdálených počítačích a spouští online aplikace ● rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého
Zdroje A: učebnice Základy informatiky pro 1. stupeň ZŠ (https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-1-stupen-zs) B: učebnice Informatika pro 1. stupeň základní školy (https://www.albatrosmedia.cz/tituly/12848534/informatika-pro-1-stupen-zakladni-skoly/)	
Učivo Využití digitálních technologií v různých oborech Ergonomie, ochrana digitálního zařízení a zdraví uživatele Práce se soubory Propojení technologií, internet Sdílení dat, cloud Technické problémy a přístupy k jejich řešení	Odkaz na učivo ve zdrojích A: Využití digitálních technologií B: kap. 8 (částečně) B: kap. 6 B: kap. 7
Výukové metody a formy Diskuse, práce ve skupinách, samostatná práce, praktické činnosti, objevování, experiment	

Úvod do kódování a šifrování dat a informací

Tematický celek RVP Data, informace a modelování	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: ● popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji ● vyčte informace z daného modelu	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: ● sdělí informaci obrázkem ● předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel

	● zakóduje/zašifruje a dekoduje/dešifruje text ● zakóduje a dekoduje jednoduchý obrázek pomocí mřížky ● obrázek složí z daných geometrických tvarů či navazujících úseček
Zdroje metodika Základy informatiky pro 1. stupeň ZŠ (https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-1-stupen-zs)	
Učivo Piktogramy, emodži Kód Přenos na dálku, šifra Pixel, rastr, rozlišení Tvary, skládání obrazce	Odkaz na učivo ve zdrojích Kódování informace obrázkem Kódování informace textem Kódování informace číslem Kódování a šifrování textu Kódování rastrového obrázku Kódování vektorového obrázku
Výukové metody a formy Diskuse, badatelské aktivity, problémová výuka, samostatná práce ve dvojicích či skupinách	

Informatika – 5. ročník

Úvod do práce s daty

Tematický celek RVP Informační systémy	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: ● uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat ● pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: ● pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech ● doplní posloupnost prvků ● umístí data správně do tabulky ● doplní prvky v tabulce ● v posloupnosti opakujících se prvků nahradí chybný za správný

Zdroje Práce s daty (https://imysleni.cz/ucebnice/prace-s-daty-pro-5-az-7-tridu-zakladni-skoly)	
Učivo Data, druhy dat Doplnění tabulky a datových řad Kritéria kontroly dat Řazení dat v tabulce Vizualizace dat v grafu	Odkaz na učivo ve zdrojích Víme, co jsou data Evidujeme data Kontrolujeme data Filtrujeme, třídíme a řadíme data Porovnáváme a prezentujeme data
Výukové metody a formy Praktické činnosti, experiment, samostatná práce, práce ve dvojici, diskuse	

Základy programování – příkazy, opakující se vzory

Tematický celek RVP Algoritmizace a programování	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: ● sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů ● popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení ● v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy ● ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: ● v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro ovládání postavy ● v programu najde a opraví chyby ● rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát ● vytvoří a použije nový blok ● upraví program pro obdobný problém
Zdroje učebnice Základy programování ve Scratch pro 5. ročník základní školy (https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-programovani-ve-scratchi-pro-5-rocnik-zakladni-skoly)	

Učivo Příkazy a jejich spojování Opakování příkazů Pohyb a razítkování Ke stejnému cíli vedou různé algoritmy Vlastní bloky a jejich vytváření Kombinace procedur	Odkaz na učivo ve zdrojích Modul 1 Bádání 1,2 Modul 1 Bádání 2,3 Modul 1 Bádání 2,3 Modul 1 Bádání 3 Modul 1 Bádání 4 Modul 1 Bádání 4
Výukové metody a formy Samostatná práce ve dvojici, praktické činnosti, diskuse, objevování, experiment, problémová výuka	

Úvod do informačních systémů

Tematický celek RVP Informační systémy	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: ● v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: ● nalezne ve svém okolí systém a určí jeho prvky ● určí, jak spolu prvky souvisí
Zdroje metodika Základy informatiky pro 1. stupeň ZŠ (https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-1-stupen-zs)	
Učivo Systém, struktura, prvky, vztahy	Odkaz na učivo ve zdrojích Systémy kolem nás
Výukové metody a formy Diskuse, badatelské aktivity, samostatná práce, heuristický rozhovor	

Základy programování – vlastní bloky, náhoda

Tematický celek RVP Algoritmizace a programování
--

Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: ● sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů ● popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení ● v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy ● ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: ● v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program řídící chování postavy ● v programu najde a opraví chyby ● rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát ● rozpozná, jestli se příkaz umístí dovnitř opakování, před nebo za něj ● vytváří, používá a kombinuje vlastní bloky ● přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky ● rozhodne, jestli a jak lze zapsaný program nebo postup zjednodušit ● cíleně využívá náhodu při volbě vstupních hodnot příkazů
Zdroje učebnice Základy programování ve Scratch pro 5. ročník základní školy (https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-programovani-ve-scratchi-pro-5-rocnik-zakladni-skoly)	
Učivo Kreslení čar Pevný počet opakování Ladění, hledání chyb Vlastní bloky a jejich vytváření Změna vlastností postavy pomocí příkazu Náhodné hodnoty Čtení programů Programovací projekt	Odkaz na učivo ve zdrojích Modul 2 Bádání 1,2 Modul 2 Bádání 2 Modul 2 Bádání 1,2,3 Modul 2 Bádání 2 Modul 2 Bádání 3 Modul 2 Bádání 3 Modul 2 Bádání 3,4 Modul 2 Bádání 4
Výukové metody a formy Samostatná práce ve dvojici, praktické činnosti, diskuse, objevování, experiment, problémová výuka	

Úvod do modelování pomocí grafů a schémat

Tematický celek RVP Data, informace a modelování
--

Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: ● popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji ● vyčte informace z daného modelu	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: ● pomocí grafu znázorní vztahy mezi objekty ● pomocí obrázku znázorní jev ● pomocí obrázkových modelů řeší zadané problémy
Zdroje metodika Základy informatiky pro 1. stupeň ZŠ (https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-1-stupen-zs)	
Učivo Graf, hledání cesty Schémata, obrázkové modely Model	Odkaz na učivo ve zdrojích Grafové modely Další grafové modely Řešení problémů pomocí modelů
Výukové metody a formy Diskuse, badatelské aktivity, problémová výuka, práce ve dvojicích či skupinách	

Základy programování – postavy a události

Tematický celek RVP Algoritmizace a programování	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: ● sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů ● popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení ● v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy ● ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: ● v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro řízení pohybu a reakcí postav ● v programu najde a opraví chyby ● používá události ke spuštění činnosti postav ● přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky ● upraví program pro obdobný problém ● ovládá více postav pomocí zpráv

Zdroje učebnice Základy programování ve Scratch pro 5. ročník základní školy (https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-programovani-ve-scratchi-pro-5-rocnik-zakladni-skoly)	
Učivo Ovládání pohybu postav Násobné postavy a souběžné reakce Modifikace programu Animace střídáním obrázků Spouštění pomocí událostí Vysílání zpráv mezi postavami Čtení programů Programovací projekt	Odkaz na učivo ve zdrojích Modul 3 Bádání 1 Modul 3 Bádání 1 Modul 3 Bádání 1 Modul 3 Bádání 1,2 Modul 3 Bádání 2 Modul 3 Bádání 3 Modul 3 Bádání 4 Modul 3 Bádání 4
Výukové metody a formy Samostatná práce ve dvojici, praktické činnosti, diskuse, objevování, experiment, problémová výuka	

5.5 Charakteristika vyučovacího předmětu Prvouka

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět prvouka se vyučuje jako samostatný předmět v 1. – 3. ročníku.

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Hodinová dotace (týdně)	2	2	3	–	–

Vzdělávání v předmětu prvouka:

Předmět obsahuje všechna témata vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět:

- Místo, kde žijeme – místo bydliště a školy, obec a kraj, nebezpečí
- Lidé kolem nás – vztahy v rodině a společnosti, odlišnosti, význam práce
- Lidé a čas – režim dne, roku, minulost a současnost, pověsti
- Rozmanitost přírody – změny v ročních obdobích, živočichové, rostliny, ochrana přírody
- Člověk a jeho zdraví – hygienické návyky, silniční provoz, stavy ohrožení

Realizace průřezových témat v předmětu:

OSV, VDO, MKV, EV, MV

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení:

- objevovat, poznávat a zkoumat
- orientace a třídění informací (důležitost pro život)
- propojení minulosti pro budoucnost jedince lidstva

Kompetence k řešení problémů:

- vedení k účelnému rozhodování v bezpečnostně-krizových situacích
- neumím to – snad to zvládnou
- využití všech možných materiálů (encyklopedie, internet ...)

Kompetence komunikativní:

- vedení k rozšiřování slovní zásoby v probíraných tématech
- vedení k samostatnému vystupování a vyjadřování v konfliktních situacích
- slušná prezentace vlastních názorů

Kompetence sociální:

- efektivnost práce ve skupinách – odlišnost názorů, význam diskuse
- respektování ostatních
- vedení žáků k slušnému obhajování svých názorů

Kompetence občanské:

- nejsme na světě sami
- i maličkostí mohou pomoci

Kompetence pracovní:

- utváří se pracovní i bezpečnostní návyky v samostatné i skupinové činnosti
- využití různých dostupných materiálů, nástrojů, nářadí...
- sledování pokroků v technice

Prvouka – 1. ročník

Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Strategie
- zná jméno tř. učitele a ředitele školy, seznámí se s prostředím třídy, školy, ukázněností, udržuje pořádek v aktovce, ve třídě, škole, uspořádá si pracovní místo, rozliší čas k práci a odpočinku - ví o bezpečnosti docházky do školy, rozlišuje nežádoucí formy chování, pozná přechod pro chodce, rozezná vpravo, vlevo, dál, blíž... - vyzná se v nejbližších rodinných příbuzenských vztazích, významu rodiny,	<i>Místo, kde žijeme</i> - naše třída, škola, školní řád, bezpečné a slušné chování, hygienické návyky - okolí školy: bezpečná cesta do školy i domů, dopravní značky v okolí školy <i>Lidé kolem nás</i>	OSV – smyslové vnímání, pozornost a soustředění, moje tělo a chování, organizace času, poznávání ve skupině, pravda a lež, zvládání situací soutěže, respektování a spravedlivost VDO – škola a otevřené partnerství,	- vycházky po nejbližším okolí školy – využití školní zahrady, Školní naučné stezky za školou

seznamuje se s některými povoláními, je veden k chápání odlišnosti některých jedinců - na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy - seznamuje se s českými mincemi a bankovkami - seznamuje se s využitím platební karty - zkouší odhadnout cenu základních potravin a celkovou cenu nákupu - rozlišuje časové údaje v denním životě, uplatní některé poznatky o rodině - pozoruje a porovnává změny v přírodě v ročních obdobích, je seznámen s některými druhy plodin v určitém ročním období, zná jednotlivé měsíce ročních období, pozná druhy ovoce a zeleniny, časově určí období Vánoc a Velikonoc - je seznámen s elementárními částmi lidského těla, učí se základním hygienickým, režimovým, návykům, je seznámen s chováním neohrožujícím svého i zdraví ostatních, ví, jak přivolat lékaře, hasiče, uplatňuje základní pravidla silničního provozu, dodržuje pokyny dospělých při mimořádných situacích	- rodina a příbuzní, domov, zařízení bytu, denní režim, stolování, stravovací návyky, domácí příprava žáka, rodinná výchova, pojmy: otec, matka, dědeček..., hodiny, adresa, všeobecné i rodinné tradice (Vánoce, Velikonoce, ...), pomoc starším lidem, kde pracují rodiče, surovina, výrobek práce dospělých – povolání, hospodaření s penězi Lidé a čas - základní pojem času: hodina, den a noc, dopoledne, odpoledne, ráno, večer, denní režim Rozmanitost přírody - roční období: změny v přírodě (rostliny a živočichové) pole, zahrada, sad, les (pěstování, sklizeň, nářadí), hry, sporty, lidové zvyky a bezpečnost, základní části rostlin, ovoce a zelenina – hygiena a význam pro životosprávu, zástupci některých živočichů v regionu, zvířata a mláďata, kalendář přírody, péče o zvířata Člověk a jeho zdraví - části obličeje, těla a jejich typy, úraz a nemoc, lékař, zdravotní sestra, ordinace, prevence a hygiena, otužování, správné oblékání do školy, při sportu a hře, bezpečná místa, nebezpečí od neznámých lidí, chování za mimořádných událostí – požár, bouřka, důležitá tel. čísla	člen školy a společnosti EGS – život dětí v jiných zemích, vlastní zážitky MKV – dobré vztahy a spolupráce s ostatními, poznávání etnik EV – lidské sídlo a jeho ochrana, pořádek, zemědělství, hospodaření s odpady MV – druhy médií Čj – vyprávění: kolik je nás doma, sport a já, jaké mám zvířátko, co u nás pěstujeme Pv – modelování, výrobky k Vánocům a Velikonocím Vv – kresba, malba
---	---	--

Prvouka – 2. ročník

Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Strategie
- vyznačí v jednoduchém plánu místo školy, ví o nebezpečí cesty do školy (autobusová doprava), pozoruje příznivé i nepříznivé vlivy v okolí školy a případné změny, je seznámen s hlavními světovými stranami a jejich významem, pojmenuje významné vodní plochy a obce v nejbližším regionu, chápe pojem CHKO - na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy rozliší a používá české mince a bankovky rozumí využití platební karty - orientuje se v ceně základních potravin a v celkové ceně nákupu - uvědomuje si nutnost slušného chování, je veden k toleranci mezi spolužáky, pohlavími, rasami, chápe význam povinností v zaměstnání i rodině, rozšiřuje si znalosti o příbuzenských vztazích, ví o nutnosti odpočinku a zájmech, je veden k ochraně svého bezpečí při jednání s neznámými lidmi	Místo, kde žijeme - třída, škola, školní řád, - domov, obec: město x vesnice, významná místa, poloha v krajině, vodní zdroje, doprava, základní typy krajiny, hlavní světové strany, lidské zásahy v regionu – ochrana Lidé kolem nás - škola a společnost: pozdravy, negativní projevy chování - rodina: členové, funkce, ohleduplnost, pořádek, povinnosti, fáze života, doba práce a odpočinku, práce dospělých, profese a řemeslo, dovolená - domácí mazlíčci – péče	<i>OSV – vnímání vlastního těla; přes poznání sebe samého dokáže chápat druhé</i> VDO – uplatňování odpovědnosti za své činy EGS – rodinné zážitky z cest Finanční gramotnost VDO – výchova k samostatnosti a smyslu pro spravedlnost a odpovědnost MKV – ohleduplnost k sociální a náboženské odlišnosti ve třídě, škole i okolí EV – les, pole, ... - odlišnosti, člověk a jeho prostředí úklid okolí školy, základní podmínky života, náš životní styl	- vycházky po nejbližším okolí školy – využití školní zahrady, Školní naučné stezky za školou - hraní rolí, práce v modelových rodinách - vycházky v jednotlivých ročních obdobích

- užívá časových údajů při posuzování v okolí, rodině, přírodě, odliší minulé, současné (rodina, region), hovoří o práci i jevech ve svém okolí, ví o významné události v regionu, je seznámen s významem Vánoc a Velikonoc - pozoruje a porovnává změny v přírodě v závislosti na ročních obdobích, třídí některé přírodniny podle základních znaků, spolupracuje na jednoduchých pokusech, je seznamován některými vlastnostmi látek, dokáže uvést příklady ze svého okolí, ví o nesprávném a nešetrném chování v přírodě - uplatňuje základní pravidla silničního provozu - je seznámen se základními funkcemi lidského těla a udržuje preventivní a hygienické návyky, je veden k neohrožování zdraví svého i ostatních, pokouší se odmítnout ohrožující komunikaci, požádá o pomoc, ví, jak ji přivolat, chápe některé mimořádné události ohrožení a řídí se pokyny dospělých, zná důležitá telefonní čísla	Lidé a čas - rok, měsíce, týdny, hodiny - čas a naše rodina, oslavy a svátky - roční období - denní režim - minulost, přítomnost a budoucnost domova i vlasti, pověsti, památky regionu Rozmanitost přírody - podzim: proměny v přírodě, sklizeň a uskladnění podzimních plodin, části bylin a stromů, druhy zeleniny, třídění ovocných plodů, typy lesů, jedlé a jedovaté huby, péče o pokojové rostliny - zima: proměny v přírodě, přezimování rostlin a zvířat, hospodářská zvířata, užitek, ptáci, savci, užitek a péče - jaro: proměny v přírodě, význam zeleně pro život, základní podmínky života (voda, vzduch, půda oheň a některé jejich vlastnosti), ochrana a ekologické chování v přírodě - léto: proměny v přírodě, les, louka, pole, rybník Člověk a jeho zdraví - cesta do školy: dopravní výchova, chodec a cyklista - lidské tělo: stavba, funkce nejdůležitějších orgánů, smysly, hygiena, běžné nemoci, lékárnička, ošetření lehčích poranění, přivolání pomoci - zdravá výživa: rizika návykových látek - násilí, nebezpečí od neznámých lidí, linka důvěry - situace ohrožení, důležitá telefonní čísla	MV – vliv reklamy Čj – vyprávění o cestování, co pozoruji na procházce... Vv – kresba Pv – modelování, výrobky z přírodnin	
---	--	--	--

Prvouka – 3. ročník

Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Strategie
- rozlišuje nebezpečí pohybu v okolí bydliště a školy, vyzná se v jednoduchém plánu obojího, začlení svou obec do příslušného regionu, snaží se pozorovat kladné i záporné změny ovlivněné zásahem člověka, je seznamován s význačnostmi regionu (osobnosti, památky ...) - na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy - vlastními slovy vyjádří, co znamená, že je banka správce peněz - snaží se být tolerantní k odlišnostem spolužáků a ostatních ve svém okolí, odvozuje význam činností a různých zaměstnání - rozlišuje nejbližší rodinné vztahy, užívá časové údaje v denním životě, porovnává minulost a současnost na příkladech v regionu - pozoruje a je veden k porovnávání změn v přírodě vzhledem k ročním obdobím, ví o základních znacích některých přírodnin, provádí jednoduché pokusy, změří základní veličiny	<i>Místo, kde žijeme</i> - části obce, uliční síť, dopravní výchova, MHD, model a plán obce, významné budovy, kultura a sport, minulost a spojení se sousedními obcemi - okolní krajina – orientace, směrová růžice, kompas, obzor, turistická mapa, příroda a lidské výtvary, ochrana přírody Finanční gramotnost OSV – řešení problémů, sebepoznání, sebekontrola, sebeovládání <i>Lidé kolem nás</i> - člověk mezi lidmi, lidové zvyky a tradice, zájmy a povolání, významné dny <i>Lidé a čas</i> - průběh lidského života, minulost a současnost <i>Rozmanitost přírody</i> - vlastnosti látek a jejich měření, neživé přírodniny, rostliny, živočichové a houby, význam živé i neživé přírody pro život, ochrana přírody, přírodní celky	OSV – sebepoznání - moje tělo, dobré vztahy ve skupině; rozvíjení kreativity; zvládání konfliktů ve skupině VDO – já a škola, spravedlnost EGS – rodinné příběhy MKV – žijeme a spolupracujeme ve společnosti EV – ekosystémy na školní zahradě a v blízkosti mého bydliště; základní podmínky života, prostředí a zdraví MV – kritické vnímání sdělení Mat.- měrné jednotky Čj.- vyprávění z cest Hv – písničky lidové i vhodné k jednotlivým tématům	- vycházky po nejbližším okolí školy – využití školní zahrady, Školní naučné stezky za školou - vycházky, návštěvy muzeí a památek, exkurze hraní rolí, práce v modelových rodinách

- zvládá hygienické a zdravotně preventivní návyky, je veden k zásadám bezpečného chování vůči sobě i ostatním, je obezřetný při setkání s neznámými lidmi, je seznámen s nutným požádáním o pomoc, uplatňuje pravidla silničního provozu, dbá pokyny dospělých při mimořádných událostech	Člověk a jeho zdraví - části těla a smysly člověka, co potřebujeme k životu, zásady zdravého života (prevence, nemoc, úraz), dopravní výchova, ochrana v ohrožení (záplavy, nebezpečné látky a skládky, přírodní děje), varování, ukrytí, důležitá telefonní čísla	Vv – kresba Pv – výrobky k lidovým svátkům	
---	---	--	--

5.6 Charakteristika vyučovacího předmětu Vlastivěda

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět vlastivěda se vyučuje jako samostatný předmět ve 4. a 5. ročníku.

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Hodinová dotace (týdně)	–	–	–	1,5	1,5

Vzdělávání v předmětu vlastivěda:

Realizují se témata: Místo, kde žijeme, Lidé kolem nás, Lidé a čas

Místo, kde žijeme

- organizace života v obci, státě, světě
- poznávání místních, regionálních skutečností, důraz se klade na dopravní výchovu
- uvědomování si vztahu k vlasti, národu, rasám, ostatním státům na Zemi i Evropě

Lidé kolem nás

- základy vhodného chování a jednání mezi lidmi (pomoc, solidarita, úcta, snášenlivost)
- seznámení se základními právy a povinnostmi občana ve společnosti i ve světě
- demokracie, monarchie, diktatura
- výchova k občanské zodpovědnosti

Lidé a čas

- orientace v dějinném čase, utváření historie
- vyvolávat zájem o samostatné vyhledávání různých historických dějů, zkoumat a porovnávat se současností

Člověk a jeho zdraví

- světové ekologické problémy
- důsledky chování k přírodě a společnosti

Realizace průřezových témat v předmětu:

MKV, EGS, VDO, OSV, EV, MV

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- vyznačit v jednoduchém plánu místo školy, obce...
- vést k užívání správné terminologie, srozumitelně vysvětlit, co má žák znát
- vysvětlit orientaci na mapách

Kompetence k řešení problémů

- umožnění práce s encyklopediemi, odbornou literaturou a internetem
- umožnit zažít úspěch při samostatných i skupinových pracích

Kompetence komunikativní

- snaží se vyjádřit různými způsoby různost krajiny, charakteristiky národností...
- rozlišuje minulost, přítomnost, budoucnost
- podněcovat k argumentaci a ověřování výsledků

Kompetence sociální a personální

- rozlišuje vztahy mezi lidmi i národy
- zná význam různých povolání
- práce v heterogenních skupinách – sebehodnocení
- vytváří se příležitost k interpretaci různých získaných materiálů

Kompetence občanská

- vyhledává významné rodáky, památky v regionu, ČR i Evropě
- toleruje odlišnosti v lidské společnosti
- vést k hodnocení činnosti své i ostatních, spravedlnost, charita

Kompetence pracovní

- vést k plánování úkolů, zvláště těch, které vedou ke spolupráci
- zájem o názory a zkušenosti žáků
- porovnávání poznatků o společnosti, soužití a práci

Vlastivěda – 4. ročník

Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Strategie
- určuje světové strany, je seznámen s pojmy náčrt, mapa, najde na dostupných mapách svou obec a pokusí se v ní určit povrch krajiny, určí sousední státy ČR, ví, co je krajina, národ, menšina, rozliší zeměpisná pásma a přírodní podmínky života na Zemi i v Evropě, snaží se vyhledat regionální zvláštnosti, vypráví o zážitcích z cest, seznamuje se se zvláštnostmi regionů v ČR i Evropě ve všech oblastech na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy - vyjadřuje význam banky jako správce peněz - porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi - sestaví jednoduchý osobní rozpočet - seznamuje se s příklady základních příjmů a výdajů domácnosti - chápe postavení jedince v nejužší společnosti, regionu, státu, Zemi, objasní historické důvody zařazení státních svátků a symbolů, snaží se o ohleduplnost (církve, rasy, pomoc slabším), rozpoznává netolerantní jednání a chování, snaží se o klidné řešení problémů, je seznámen s právní ochranou, způsoby vlastnictví, problémy nesnášenlivosti, uvědomuje si globální problémy ŽP, pokouší se najít řešení, ve výše uvedených problémech, ať už na základě zkušeností ze svého okolí, či informací	<i>Místo, kde žijeme</i> - naše obec, kraj - naše vlast, zemský povrch, ovzduší, podnebí, voda, půda, rostlinstvo, živočichové, - vliv krajiny na život lidí i naopak, - podstata, druhy a účel map, svět strany, barvy na mapách Hospodaření s penězi, tvorba rozpočtu <i>Lidé kolem nás</i> - postavení ČR v Evropě, státní zřízení – demokracie, monarchie, zákony, práva a povinnosti, státní symboly a svátky - vlastnictví, kultura, zvláštnosti, ohleduplnost	<i>OSV – máme povinnost za své okolí a za mezilidské vztahy</i> VDO – odpovědný člen společnosti, svoboda, principy a hodnoty demokracie, soužití, komunikace, spolupráce, volební systém u nás (základ), obec jako základní jednotka samosprávy, demokracie a diktatura volby a společnost Finanční gramotnost OSV – seberegulace, sebepoznání, psychohygiena, řešení problémů, hodnoty, postoje EGS – naši sousedé v Evropě a naše vlast; co nás spojuje s vrstevníky v Evropě MKV – specifické rysy jazyků, vztah k minoritám	- využívat dlouhodobé projekty – výukové materiály „Putujeme s čapem Igorem po České republice Hraní rolí, práce v modelových rodinách, modelové situace, pracovní listy - návštěva zámku v Hradci nad Moravicí, prohlídka muzejních expozicí v Hradci nad Moravicí - Besedy s pamětníky Besedy (spolupráce s policií ČR, hasiči) Dopravní hřiště

získaných z médií - charakterizuje bezpečné a ohleduplné jednání v prostředcích hromadné přepravy a při akcích školy je uplatňuje - v modelových situacích (vycházka, výlet) vyhodnotí nebezpečná místa v silničním provozu a v hromadné dopravě (v méně známých místech obce, v neznámých místech mimo obec) a určuje vhodný způsob bezpečného chování - uvědomuje si minulost, současnost, chápe význam činnosti našich předků pro život dalších pokolení na našem území, dle možností zkoumá tyto spojitosti i v nejbližším regionu, pracuje s časovými údaji, encyklopediemi a mediálními zdroji, snaží se zdůvodnit význam movitých i nemovitých kulturních památek, srovnává způsob života a práce v minulosti a současnosti	Chování cyklisty Lidé a čas - měření času, kalendář, lidské generace, naši předkové, pověsti, nejstarší osídlení naší vlasti, Velká Morava, Přemyslovci, Lucemburkové, husitství, Jagellonci, 30iletá válka, nástup habsburského soustátí	Dopravní výchova EV – lidské sídlo, ohrožení zdrojů života, vývoj průmyslu a ochrana ŽP MV – vliv médií na jedince ve společnosti	
---	--	--	--

Vlastivěda – 5. ročník

Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy	Strategie
- zná letopočet vzniku ČR - zná jméno prvního a současného prezidenta - zná pojmy vláda, parlament, zákon na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si	Místo, kde žijeme <u>Naše vlast:</u> domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly. Tvorba vlastního rozpočtu	MKV Etnický původ – chápat rovnocennost všech etnických skupin a kultur Finanční gramotnost	- využívat dlouhodobé projekty – výukové materiály „Putujeme s čápem Igorem po České republice

půjčovat a jak vracet dluhy - orientuje se ve svých finančních možnostech - sestaví náročnější finanční rozpočet - objasní, jak řešit situaci, kdy jsou příjmy větší než výdaje - objasní, jak řešit situaci, kdy jsou příjmy menší než výdaje - objasňuje rizika půjčování peněz - uvede příklady základních příjmů a výdajů domácnosti - na příkladu vysvětlí, jak reklamovat zboží - seznámení se s pojmy korupce, reklamace, rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti, hotovostní a bezhotovostní forma peněz, úspora, půjčka - uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných - dodržuje pravidla pro cyklisty - v modelových situacích (dopravní hřiště) vyhodnotí nebezpečná místa v silničním provozu a v hromadné dopravě a používá vhodný způsob bezpečného chování - hledá na mapě ČR jednotlivé kraje, popisuje jejich polohu v ČR - hledá významná města, řeky apod. v jednotlivých oblastech; pojmy	Hospodaření s penězi Pravidla silničního provozu, cyklista, řešení dopravních situací Kraje ČR Praha a vybrané oblasti ČR. Mapy obecně zeměpisné a tematické, obsah,	OSV – seberegulace, sebepoznání, psychohygiena, řešení problémů, hodnoty, postoje Princip sociálního smíru a solidarity – chápat otázky základních lidských práv, odmítání diskriminace Dopravní výchova VME Evropa a svět nás zajímá – události mající vztah k Evropě a světu, naši sousedé, život dětí v jiných zemích, lidová slovesnost, zvyky, tradice. Objevujeme Evropu a svět – srovnání naší vlasti, Evropy a světa, evropská krajina,	Řešení problémů z běžného života, hraní rolí, modelové rodiny, modely, besedy, preventivní programy Atlasy Pověsti Besedy (spolupráce s policií ČR, hasiči) Dopravní hřiště mapy ČR, nástěnná mapa ČR, nástěnná mapa Evropy a světa slepé mapy, globus mapa Opavska pexesa – slohy kompas, časová osa, tabelární pomůcky k jednotlivým tématům Leporelo osobnosti českých dějin Karty – významné
--	---	--	---

povodí, rozvodí, úmoří - seznamuje se s významnými prům. podniky v jedn. oblastech - jmenuje zemědělské plodiny - orientuje se na mapě, ukazuje státy EU - určuje polohu států EU k ČR, přiřazuje hlavní města - dokáže stručně charakterizovat stát EU - rozpoznává ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat - orientuje se v základních formách vlastnictví - rozlišuje pojmy a časově zařazuje Velká Morava, Přemyslovci, Jagellonci - zná významné osobnost a umí je zařadit do příslušného období: Karel IV., Jan Hus, T. G. Masaryk - popisuje rozdíly ve způsobu života v minulosti a dnes - charakterizuje rysy způsobu života v pravěku, středověku a dnes - pozná některé historické přístroje užívané v minulosti k zachycení a promítání pohybu - umí popsat charakteristické rysy způsobu života ve středověku a novověku	grafika, vysvětlivky. Evropa a svět Kontinenty, evropské státy, EU, cestování. Lidé kolem nás <u>Soužití lidí:</u> mezilidské vztahy, komunikace. <u>Vlastnictví:</u> soukromé, veřejné, osobní, společné. <u>Kultura:</u> podoby a projevy kultury, kulturní instituce, masová kultura a subkultura. Lidé a čas Současnost a minulost v našem životě. <u>Proměny způsobů života:</u> bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny. <u>Orientace v čase:</u> dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace. <u>Bitva na Bílé hoře.</u> <u>Doba pobělohorská:</u> život na zámku, ve městě, život poddaných. <u>Život v době barokní:</u> stavitelství, hudba. <u>J.A. Komenský.</u> <u>Světlo rozumu:</u> doba osvícenská, vláda Marie Terezie a Josefa II. Život na vesnici, zvyky.	mezinárodní setkávání, státní a evropské symboly. Jsme Evropané – poznávání kořenů a zdrojů evropské civilizace ČJ – literární zpracování, nářečí, vypravování VV– ilustrace, památky, ilustrace k pověstem	osobnosti Metody práce - práce ve dvojicích - individuální práce - práce ve skupinách - krátkodobé projekty Výukové programy na PC Aktivita Návštěva výstav s historickou tematikou
---	---	--	--

	Manufaktury a první stroje, parní stroj, čeští vynálezci. Národního obrození Stroje ovládly život, růst tovární výroby, nástup elektřiny. <u>Vznik Rakousko-Uherska</u>, profesor T. G. Masaryk na české univerzitě. <u>Národ sobě</u>: rozvoj kultury a umění. Češi a Němci, historie vztahů obou národů. Směřujeme k samostatnosti. <u>1. světová válka</u>, <u>2. světová válka</u>, válečná a poválečná léta. Od totalitní moci k demokracii.		
--	---	--	--

5.7 Charakteristika vyučovacího předmětu Přírodověda

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět přírodověda se vyučuje jako samostatný předmět ve 4. a 5. ročníku.

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Hodinová dotace (týdně)	–	–	–	1,5	1,5

Vzdělávání v předmětu přírodověda:

Předmět je členěn do těchto tematických okruhů:

Místo, kde žijeme

- okolní krajina: zemský povrch, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů a jejich třídění, naše vlast, vesmír, svět a Evropa, působení lidí na krajinu a ŽP

Lidé kolem nás

- vhodné chování a jednání mezi lidmi, jedinec a společnost, chápání a tolerance
- základní globální problémy, problémy ŽP v ČR i ve světě, problémy konzumní společnosti

Lidé a čas

- orientace v čase – kalendář, letopočet, čas a historie, vesmír a náš čas, režim dne
- současnost a minulost

Rozmanitost přírody

- Země a sluneční soustava
- rovnováha v přírodě
- proměnlivost a rozmanitost v živé i neživé přírodě, životní podmínky a potřeby, rostliny, živočichové houby, znaky života
- lidská činnost a příroda, ochrana ŽP a přírody, živelní pohromy, ekologické katastrofy, chování a prevence, likvidace odpadů

Člověk a jeho zdraví

- biologické a fyziologické funkce člověka, jeho potřeby, reprodukce a vývoj jedince
- péče o zdraví a první pomoc
- láska, rodičovství, základy sexuální výchovy

- vlivy techniky, nové energie
- situace hromadného ohrožení

Realizace průřezových témat v předmětu:

OSV, MKV, EV, EGS, VDO

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- žákům se umožňuje používat vhodné učební pomůcky, encyklopedie odbornou literaturu
- žáci získávají informace o přírodě, učí se ji pozorovat, zaznamenávat a hodnotit výsledky svých pozorování

Kompetence k řešení problémů

- zařazování metod a pokusů, při kterých mohou žáci sami docházet k objevům, řešením a závěrům
- žáci se učí správně se rozhodovat v různých situacích, řešit zadané úkoly a vyhledávat si k řešení informace

Kompetence komunikativní

- vést žáky ke správné terminologii
- v osvojovaných tématech si žáci rozšiřují slovní zásobu a užívají ji ve vlastních projevech

Kompetence sociální a personální

- zadávat úkoly pro společnou práci
- při práci ve skupině se žáci
- učí spolupracovat, respektovat a hodnotit názory a zkušenosti ostatních
- náměty a názory žáků se zajímá i učitel

Kompetence občanské

- budovat u žáků ohleduplnost k přírodě
- vyžadovat dodržování pravidel slušného chování
- učit poznávat a chápat rozdíly mezi lidmi, učit k toleranci a bezproblémovému jednání
- učit zachování rozvahy v situacích ohrožení
- umožnit žákovi zažít úspěch

Kompetence pracovní

- umožnit žákům pozorovat, manipulovat a experimentovat
- vést žáky ke správnému užití pomůcek, vybavení, techniky
- vést k dodržování pravidel bezpečnosti v samostatné i týmové činnosti

Přírodověda – 4. ročník

Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy	Strategie
prohlubuje znalosti o propojenosti živé a neživé přírody, o rovnováze v přírodě, je seznámen se základními ekosystémy v ČR, pozná a pojmenuje typické živočichy a rostliny (pole, louka, les, voda, lidská obydli), jednoduše popíše stavbu těl a způsob života, rozezná rostlinná patra, ví, jak se chovat v lese, uvědomuje si jejich význam, porovnává základní projevy života na určitých organismech, hodnotí činnosti člověka v přírodě, jeho negativní i pozitivní vliv založí a vyhodnotí jednoduchý pokus učí se plánovat svůj čas k učení i zábavě, vzhledem ke svým potřebám a s ohledem na ostatní, uvědomuje si správné chování v situacích ohrožujících zdraví, je seznámen s nebezpečností návykových látek a jejich odmítáním a prevencí, ošetří drobná poranění, umí zajistit lékařskou pomoc, chová se ohleduplně k osobám druhého pohlaví - uvede přírodní jevy i jiné situace, které mohou ohrozit lidské zdraví a životy, vymezí (vybere z příkladů) vhodný způsob ochrany zdraví - v modelových situacích prokáže schopnost	Rozmanitost přírody - životní podmínky, jedinec a druh - druhy zemědělských plodin, ovoce a zeleniny - rostliny, houby, živočichové, horniny a nerosty - látky a jejich vlastnosti - vznik a význam půdy - vzájemné vztahy mezi organismy - ochrana přírody a ŽP - složení půdy, vývoj života rostliny apod. Člověk a jeho zdraví - orientace v čase (kalendář, režim dne, roční období) - magnetismus a gravitační síla - základní stavba lidského těla - zdravá výživa - živelné pohromy, havárie - záchranný systém - improvizované a stálé úkryty - jak se zachovat	<i>EV – ekosystémy, základní podmínky života, lidské aktivity, vztah člověka k živ. prostředí, prostředí a zdraví</i> MKV – lidské vztahy; rozvíjení principu solidarity, zodpovědnost za své okolí a za vytváření lepších podmínek pro život Čj – vypravování o prázdninových cestách Vv – kreslení Pv – modelování	- Využívat vytvořené ekosystémy na školní zahradě – školní jezírko, miniarboretum - Tříděním odpadu vést děti k zodpovědnosti za své prostředí, na školním kompostu demonstrovat koloběh látek v přírodě - Starat se a rozvíjet Školní naučnou stezku v údolí Melečku - vycházky, návštěvy muzeí, památek...

vhodně reagovat na pokyny dospělých a jednat v souladu s pravidly ochrany - rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných -je seznámen s druhy mimořádných situací ohrožujících život, zná varovné signály, chování při evakuaci, zná důležitá tel. čísla			
--	--	--	--

Přírodověda – 5. ročník

Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy	Strategie
- zná důležité nerosty a horniny - umí vysvětlit proces zvětrávání hornin - zná využití některých nerostů - zná rozdíl mezi obnovitelnými a neobnovitelnými přírodními zdroji - umí popsat vznik půdy, zná význam půdy, její využití a princip ochrany - dokáže pozorovat živočichy a rostliny, zformulovat a zapsat výsledek pozorování - umí určit a zařadit některé živočichy a rostliny do biolog. systému - umí vysvětlit pojem potravní řetězec a pyramida a uvede příklad - zná pojmy vesmír, planeta, hvězda, družice, zemská přitažlivost	Rozmanitost přírody Nerosty a horniny. <u>Půda</u>: vznik půdy a její význam, hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětrávání. Vesmír a Země	OSV Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání, sebepoznání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace, psychohygiena, kreativita Sociální rozvoj – poznávání lidí, mezilidské vztahy, koordinace, komunikace Morální rozvoj –	Metody práce: - kolektivní práce - práce ve dvojicích - individuální práce - práce ve skupinách Pokusy: Při každé činnosti udržuje pořádek na pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu.

- ví, co znamená rovnováha v přírodě a uvede důsledky jejího porušení - zná význam zdravého životního prostředí pro člověka, zná hlavní znečišťovatele vody, vzduchu, půdy atd. - zná pojem recyklace - zná a umí vysvětlit význam čističek odpadních vod - zná pravidla chování v CHKO a v přírodě - uvědomuje si prospěšnost a škodlivost zásahů člověka do přírody a krajiny a umí uvést příklad mimořádné události - uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou - ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc - zná původ člověka jako druhu - zná způsob rozmnožování a umí charakterizovat hlavní etapy vývoje člověka - uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události - zná části lidského těla, důležité orgány a jejich funkci, smyslová ústrojí - zná a dovede jednat podle zásad první pomoci - uvědomuje si škodlivost kouření, užívání drog a alkoholu, gamblerství - ví, jaké má postavení v rodině a ve společnosti - zná svoje základní práva a povinnosti (týrání, zneužívání, šikana) - ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	Rovnováha v přírodě Vzájemné vztahy mezi organismy. Životní podmínky. Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody. Člověk a jeho zdraví <u>Lidské tělo</u>: základy lidské reprodukce, vývoj jedince. Péče o zdraví, zdravá výživa. Návykové látky a zdraví.	řešení problémů, hodnoty, postoje, praktická etika EV Ekosystémy-les, pole, vodní zdroje Základní podmínky života-voda, půda, ochrana biologických druhů Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka a prostředí MV Tvorba mediálního sdělení s tematikou ekologie, počasí Čj – čtení, psaní, vypravování na téma příroda, ekologie M – měření:délka, hmotnost, teplota, čas, objem Vv – kreslení, zpracování projektů s tematikou příroda, ekologie	Aktivity: vycházky besedy (CHKO) exkurze Pomůcky: Tabelární k daným tématům, audio, modely živých přírodnin, laboratorní sklo, vzorník hornin a nerostů, výukové programy na PC, prezentace výukových programů na interaktivní tabuli, atlas rostlin a živočichů, glóbus, model lidského těla a jeho částí, kostra lidského těla, encyklopedie, elektronická stavebnice
--	--	---	---

v modelové situaci určí život ohrožující zranění nemoci přenosné a nepřenosné, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS) - prokazuje v praxi schopnost vhodně reagovat na pokyny dospělých a jednat v souladu s pravidly ochrany zdraví - uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí - spolupracuje na přípravě a hodnocení modelových situací ohrožení pro mladší spolužáky - uplatňuje bezpečné a ohleduplné jednání v prostředcích hromadné přepravy a při akcích školy je uplatňuje - v modelových situacích (vycházka, výlet) vyhodnotí nebezpečná místa v silničním provozu a v hromadné dopravě (v méně známých místech obce, v neznámých místech mimo obec) a určuje vhodný způsob bezpečného chování - rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; - zná význam pojmů terorismus, rasismus - je si vědom nutnosti kázně a dodržování pokynů v případě obecného ohrožení (požár, únik jedovatých látek apod.) - zná zásady bezpečného chování v různém prostředí – škola, domov, styk s cizími osobami, silniční provoz, a řídí se jimi	Lidé kolem nás <u>Právo a spravedlnost:</u> právní ochrana občanů a majetku, základní lidská práva a práva dítěte. <u>Základní globální problémy:</u> významné sociální problémy, problémy konzumní společnosti, nesnášenlivost mezi lidmi. Situace hromadného ohrožení. Osobní bezpečí.	Pv – modelování, zpracování projektů s tematikou příroda, ekologie Tv – životní styl, prostředí a zdraví, pohyb na čerstvém vzduchu Vz – člověk, zdraví a jeho ochrana	
--	--	---	--

- experimentuje s několika světelnými zdroji a ověřuje jimi světelnou proměnu podoby trojrozměrného předmětu, lidské tváře - zná jednoduché stroje a jejich praktické použití: páka, kladka, nakloněná rovina, kolo apod. - zná princip a užití parního stroje a spalovacího motoru, zná jejich význam v technickém pokroku - má základní poznatky o využití el. energie - zná a dodržuje pravidla bezpečné práce při manipulaci s běžnými el. přístroji - umí sestavit jednoduchý el. obvod - zná zdroje el. energie	Člověk a technika Osobní bezpečí (bezpečné používání elektrických spotřebičů).		
---	---	--	--

5.8 Charakteristika vyučovacího předmětu Hudební výchova

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět hudební výchova se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících.

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Hodinová dotace (týdně)	1	1	1	1	1

Vzdělávání v předmětu Hudební výchova:

- Hudební výchova je předmětem vzdělávací oblasti Umění a kultura a jejím nejdůležitějším úkolem je seznámit žáky s hudebním uměním našich i světových skladatelů a jeho historickým vývojem. Umět rozpoznat jednotlivé prvky děl a také se na hudebním umění podílet a získávat tak zkušenosti např. s hrou na hudební nástroj, zpěvem atd.
- V tomto předmětu se na prvním stupni žáci seznamují se základními pravidly správného zpěvu, hlasová hygiena, správná práce s hlasem, správné držení těla, a učí se již rozlišovat zvuk a tón, doprovázet písničky na hudební nástroje a vnímat tak rytmus. Všímají si, že písničky jsou zapsány jinou abecedou, než se používá při psaní textů, snaží se o její zápis a při poslechu určité melodie se učí tancem a pohybem ztvárnit slyšené tóny. Rozeznají hudbu vážnou i moderní a začínají zjišťovat svoje sympatie pro určité styly a žánry.
- Vzdělávací obsah je rozdělen do čtyř oblastí:
 - vokální činnost – práce s hlasem, kultivace pěveckého i mluveného projevu
 - instrumentální činnost – hra na hudební nástroje a jejich využití při reprodukci a produkci
 - hudebně pohybová činnost – ztvárnění hudby pohybem, tancem, gesty
 - poslechová činnost – aktivní vnímání hudby, poznávání žánrů, stylů a podob

Realizace průřezových témat v předmětu:

EGS, MKV, MV

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- žák zpívá v jednohlase či dvojhlasu
- učitel vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Kompetence k řešení problémů

- rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby rozpozná v proudu
- znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální
- učitel sleduje při hodině pokrok všech žáků
- učitel vede žáky k vzájemnému naslouchání

Kompetence komunikativní

- žák rytmizuje a melodizuje jednoduché texty
- reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie
- učitel se zajímá o náměty, názory, zkušenosti žáků
- učitel vytváří příležitosti pro relevantní komunikaci mezi žáky

Kompetence sociální a personální

- žáci jsou vedeni ke kritickému usuzování a posuzování žánrů a stylů hudby
- učitel vede žáky k vzájemnému naslouchání
- učitel vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé

Kompetence občanská

- žák je veden ke kritickému myšlení nad obsahy hudebních děl
- učitel umožňuje žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků

Kompetence pracovní

- využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře, tanečním pohybem vyjadřuje hudební náladu
- učitel sleduje při hodině pokrok všech žáků a vede je k užívání různých nástrojů a vybavení
- učitel vede žáky k používání obecně známých termínů, znaků a symbolů

Hudební výchova – 1. ročník

Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Strategie
Získává správné pěvecké návyky (správné dýchání, zřetelná výslovnost). Snaží se dodržovat celkovou hlasovou hygienu. Provádí hlasová a dechová cvičení. Zřetelně vyslovuje.	Instrumentální činnosti -hra na hudební nástroje (reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí nástrojů z Orfeova instrumentáře, zobcových fléten, apod.)	MKV – multikultura ve vnímání hudby; vnímání autora mediálních sdělení - výběr kvalitní hudby	

Rozlišuje hlas mluvený i zpěvný, zvuky a tóny kolem sebe. Umí vytleskat rytmus podle vzoru. Ovládá slova písní, zpívá písně odlišného charakteru. Pozná tóny vysoké, hluboké, dlouhé a krátké. Zná význam not. Osvojuje si dětské popěvky, říkadla, rozpočítadla. Vymýšlí melodii k říkadlům. Zpívá slabě a silně, pomalu a rychle. Procvičuje výslovnost jednotlivých hlásek. Rukou naznačuje postup melodie. Využívá hru na tělo (tleskání, dupání apod.) Učí se používat dětské hudební nástroje a jejich správné držení k rytmickým cvičením a hudebnímu doprovodu. Pozná a umí pojmenovat klavír, kytaru, flétnu, dřívka, triangel, hůlky, bubínek. Hraje rytmus na rytmické nástroje, doprovází píseň. Hraje různé hudební hry. Provádí hudebně pohybovou činnost (držení těla, chůze, jednoduché taneční hry, pochod). Část textu zpívá, některá slova znázorňuje pohybem. Pochoduje a tančí podle rytmu poslechové skladby. Připojí vhodný pohybový projev k písni. Tancuje v rytmu hudby. V souladu s metrem provádí hudebně pohybové hry. Napodobuje formou hry různé pracovní činnosti.	-rytmizace, hudební hry (ozvěna) Hudebně pohybové činnosti -taktování, pohybový doprovod znějící hudby (2/4 takt) -pohybové vyjádření hudby (pohybová improvizace) Poslechové činnosti -kvality tónů – délka, síla, barva, výška -hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj -hudební styly a žánry (hudba pochodová, taneční, ukolébavka, ...)	hudba provází výuku Tv, M (počítání rytmu)	
---	--	--	--

Pozná a naučí se vybrané vánoční koledy. Pozná vybrané hudební nástroje (viz hudební nástroje) podle zvuku. Pozná hymnu ČR a rozumí smyslu textu. Pozná sluchem pohyby melodie. Podle ukázky pozná píseň, určí ráz skladby (ukolébavka, tanec, píseň, pochod). Rozezná písničky s doprovodem hudebního nástroje a bez doprovodu. Při poslechu hudební pohádky se seznámí s hudebními nástroji, rozlišuje tóny vysoké a hluboké, rozlišuje zvukovou barvu jednotlivých nástrojů			
---	--	--	--

Hudební výchova – 2. ročník

Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Strategie
Dbá na správné rovné sezení při zpěvu, rovné držení vstoje a zřetelně vyslovuje. Dbá na správné otvírání úst, správně se nadechuje nosem, zadrží dech a nezvedá ramena. Opakuje písně formou hudebních hádanek. Umí zazpívat vybrané vánoční koledy. Podle počátečních úryvků pozná známou píseň. Pokračuje ve sluchovém pozorování a rozlišování zvuků kolem nás. Zvuky vysoké a hluboké, ostré a jemné, příjemné a nepříjemné. Vytleská krátké a dlouhé slabiky. Vymýšlí jednoduchý nápěv. Pozná rozdíl mezi dlouhými a krátkými tóny. Rukou ukazuje pohyb melodie. Měkce nasazuje tón, tříbí svůj hlasový projev. Rozlišuje rytmus pomalý a rychlý, melodii	Instrumentální činnosti -hra na hudební nástroje (reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí nástrojů z Orfeova instrumentáře, zobcových fléten, keyboardů, apod.) -rytmizace, hudební hry (otázka – odpověď) Hudebně pohybové činnosti -taktování, pohybový doprovod znějící hudby (2/4 takt) -pohybové vyjádření hudby (pohybová improvizace)	MV – Stavba mediálního sdělení (hudba jako sdělení); vnímání autora mediálních sdělení	

stoupavou a klesavou, zeslabování a zesilování. Zná pojmy notová osnova, nota (nožička, hlavička), houslový klíč, pomlka, takt. Pozná a rozlišuje hudební nástroje podle zvuku – klavír, trubka, housle, pikola a vybrané pozná na obrázku. Využívá hry na tělo jako doprovod k písni. Žák pozná píseň podle rytmu v rytmičce hádance. Umí užívat dětské hudební nástroje a hrou na rytmické nástroje doprovází. Rytmičky správně deklamuje. Melodizuje říkadlo – vytváří svoji vlastní melodii. Zpěvem a instrumentální hrou útvar napodobuje. Pokračuje v elementární melodizaci slov a textů. Umí se pohybovat podle daného rytmu, při tanci tleskat a do pochodu bubnovat. Umí pohybově vyjádřit hudbu, její melodii, zpěv s tancem. Ovládá pohybové prvky – krok, chůze po špičkách, podup, poskok. Melodii ztvární tancem. Všímá si přede hry, mezihry, dohry. Určuje charakter písni – rychlá, pomalá, taneční, pochodová. Sluchem pozná, kdy melodie stoupá či klesá.	Poslechové činnosti -kvality tónů, vztahy mezi tóny (akord) -hudební výrazové prostředky, hudební prvky (pohyb melodie, rytmus) -hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj-hudební styly (hudba pochodová, taneční, ukolébavka, ...)	(uplatnění výrazových prostředků v hudbě a tanci)	
--	--	--	--

Hudební výchova – 3. ročník

Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy	Strategie
Provádí správnou tvorbu tónů a dýchání při zpěvu, utvoří hlavový tón. Zpívá v jednohlase. Imituje podle hraného, zpívaného vzoru. Umí vytleskat a taktovat dvoučtvrteční a tříčtvrteční takt. Umí pojmenovat notovou osnovu. Rozliší a přečte z notového zápisu takt dvoučtvrteční, tříčtvrteční, rozlišuje a umí napsat notu celou, půlovou, čtvrt'ovou, podle zápisu not pozná stoupavou a klesavou melodii. Je schopen použít mluvený i zpívaný kánon, kánon vytleská, zarecituje, zazpívá dvojhlasy i tříhlasy kánon. Seznámí se s hymnou ČR Naučí se zpívat vybrané písně Rozlišuje nástroje dechové, smyčcové, žesťové a umí uvést příklad. Je schopen provést ukončení melodie pomocí hudebních nástrojů. Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře. Vytvoří jednoduchou předeheru a dohru písně. Improvizuje text. Interpretuje rytmus na hudební nástroje.	Vokální činnosti -pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena, dynamicky odlišný zpěv, rozšiřování hlasového rozsahu) -hudební rytmus (realizace písni ve 2/4 a 3/4 taktu) - kánon - záznam vokální hudby (nota jako grafický znak pro tón) Instrumentální činnosti -hra na hudební nástroje (reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí nástrojů z Orfeova instrumentáře, zobcových fléten, keyboardů apod.) -rytmizace, hudební hry (otázka – odpověď),	Vv - ilustrace Tv – pochod taneční krok Vv – Vánoce Pv – vánoční výzdoba Čj – vypravování Prv – lidové zvyky a tradice EGS – Jsme Evropané – co nás spojuje a co nás rozděluje v hudbě	

Rozliší rytmus valčíku a polky. Umí polkové a valčíkové kroky (chůze dvoudobá, třídobá). Umí pohybově vyjádřit hudbu. Provádí taneční hry se zpěvem. Reaguje pohybem na hudbu – hudba pochodová. Vyjádří pohybem melodii vzestupnou a sestupnou. Pozná B. Smetanu a A. Dvořáka. Zná některá díla B. Smetany a A. Dvořáka. Poslechem rozezná hudební nástroje. Poslouchá vážnou hudbu, zábavnou, slavnostní. Rozpozná hudbu instrumentální. Vyjádří obsah jednotlivých částí.	Hudebně pohybové činnosti -taktování, pohybový doprovod znějící hudby (2/4 takt) -pohybové vyjádření hudby (pohybová improvizace)		
--	---	--	--

Hudební výchova – 4. ročník

Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy	Strategie
- zpívá v jednohlase či dvojhlas - učí se další písně - dbá na správné dýchání - realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností jednoduchou melodii či píseň - využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře - zná pojmy repetice, legato, staccato, houslový klíč a G klíč, tónika - zapíše houslový klíč a G klíč - rozlišuje délky not a zapisuje je, zápis	Vokální činnosti <u>Pěvecký a mluvní projev</u>: pěvecké dovednosti - dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu. Dynamicky odlišený zpěv. Hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu. <u>Hudební rytmus</u>: realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu. <u>Dvojhlas a vícehlas</u>: kánon a lidový dvojhlas. Rozvíjení činností z 1. období. <u>Intonace a vokální improvizace</u>: durové a mollové tóniny, hudební hry (ozvěna, otázka,	OSV Osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání a smyslového vnímání, Psychohygiena – dovednosti pro pozitivní naladění Kreativita – cvičení pro rozvoj kreativity,	Poslechové skladby B. Smetana – Proč bychom se netěšili, Luisina polka, Vltava, Vyšehrad B. Martinů L. Janáček – Pilky W. A. Mozart – Menuet, Malá noční hudba vánoční hudba

not s tečkou - pozná dynamická znaménka p, mf, f a umí je v písni použít - rozlišuje předvěti a závěti - zná stupnici C dur (názvy not) - zapíše notový záznam „své“ melodie - rozlišuje nástroje dechové, smyčcové, klávesové, drnkací, bicí - doprovodí písně na rytmických nástrojích - rytimizace říkadel - ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků - pohybově vyjadřuje hudbu, valčíkový krok, polku - pamatuje si nejdůležitější údaje o B. Smetanovi - zná názvy oper B. Smetany - zná názvy symfonických básní cyklu Má vlast	odpověď). <u>Záznam vokální hudby:</u> čtení a zápis rytmického schématu písně, orientace v notovém záznamu, zachycení melodie písně pomocí jednoduchého grafického vyjádření např. linky. Notový zápis jako opora při realizaci písně. Instrumentální činnosti <u>Hra na hudební nástroje:</u> reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí nástrojů z Orffova instrumentáře, zobcových fléten, keyboardu. <u>Rytmizace, melodizace, hudební improvizace:</u> tvorba hudebního doprovodu, hudební hry (ozvěna, otázka, odpověď), akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu. <u>Grafický záznam melodie:</u> rytmické schéma jednoduché skladby. Hudebně pohybové činnosti <u>Taktování, pohybový doprovod znějící hudby:</u> 2/4, 3/4 a 4/4 takt, hry se zpěvem, jednoduché lidové tance. <u>Pohybové vyjádření hudby:</u> pantomima a pohybová improvizace. <u>Orientace v prostoru:</u> pamětné uchování tanečních pohybů. Poslechové činnosti <u>Kvality tónů:</u> délka, síla, barva, výška. <u>Vztahy mezi tóny:</u> souzvuk, akord. <u>Hudební výrazové prostředky a hudební prvky:</u> rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie.	pružnost nápadů, originalita MKV Lidské vztahy - vzájemné obohacování různých kultur Etnický původ – chápat rovnocennost všech etnických skupin a kultur, poznávání vlastního kulturního zakotvení Vv – ilustrace k obsahu písně Tv – pochod, taneční krok Čj – vyprávění, obsah písně, lidové zvyky a tradice, obohacování slovní zásoby	valčíky (J. Strauss aj.) Nabídka pro nácvik písni Beskyde, Beskyde, Září, Na našem dvoře, Červená růžičko, Už ty pilky, Muzikant, Ten chlumecký zámek, Stojí vrba košatá, Večerníček, Široký, hluboký, Valčíček, Kolik je na světě věcí, Marjánko, Žezulka, Voláme sluníčko, Kdyby byl Bavorov, Náchodský zámeček, Zlaté střevíčky, Červená řeka, Tři čuníci, Okoř, Růže z Texasu, vánoční koledy aj. Nabídka pro zpěv s tancem variace kroky polkové, valčíkové, mazurka Pomůcky Orffovy nástroje,
--	---	---	---

- seznámí se s životem a dílem A. Dvořáka a L. Janáčka - poslouchá vybrané skladby - pozná písně ve dvoučtvrtečním a tříčtvrtečním taktu - pozná opakující se téma v poslouchané skladbě	Hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj. Rozvíjení činností z 1. období. <u>Hudební styly a žánry</u>: hudba pochodová, taneční, ukolébavka. <u>Hudební formy</u>: malá písňová forma, variace. <u>Interpretace hudby</u>: slovní vyjádření jaká to je hudba a proč je taková.	klavír, kytary, elektronický klavír, CD a audio přehrávače s vybavením, nástěnné magnetické tabule a žákovské tabulky s notovou osnovou, zpěvníky pexesa – hudební nástroje, hudební skladatelé Výukové programy na PC Aktivita Nácvik pěveckého vystoupení s doprovodem k příležitostí – Vánoce, Den matek, pro seniory, pro děti Zpěv jednotlivci, dvojice, sborový zpěv Pěvecká soutěž
---	--	---

Hudební výchova – 5. ročník

Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy	Strategie
- zpívá v jednohlase i vícehlase - vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace - realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby - rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby - vytváří jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace - pozná smyčcové nástroje - housle, violoncello, kontrabas - pozná dechové nástroje - trubka, pozoun, lesní roh - seznámí se s hudebními nástroji v symfonickém orchestru - zná pojmy stupnice C dur, repetice, zesílení, zeslabení, stupnice moll aiolská - pozná basový klíč - čte noty v rozsahu c1 - g2 v houslovém klíči - provádí rozbor zapsané písně - druh písně, notový zápis, takt, melodie - seznámí se s krajovými lidovými tanci -	Vokální činnosti <u>Pěvecký a mluvní projev:</u> pěvecké dovednosti, dýchání, výslovnost, tvorba tónu, odlišný zpěv, hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu. <u>Hudební rytmus:</u> realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu. <u>Dvojhlas a vícehlas:</u> prodleva, kánon a lidový dvojhlas. Rozvíjení činností z 1. období. <u>Intonace a vokální improvizace:</u> diatonické postupy v durové a mollové tóniny, 5. 3. 1. stupeň, volné nástupy 8. a spodního 5. stupně. Hudební hry (ozvěna, otázka, odpověď). <u>Záznam vokální hudby:</u> čtení a zápis rytmického schématu písně, orientace v notovém záznamu, notový zápis jako opora při realizaci písně. Instrumentální činnosti <u>Hra na hudební nástroje:</u> reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí nástrojů z Orfeova instrumentáře, zobcových fléten, keyboardu. <u>Rytmizace, melodizace, hudební improvizace:</u> tvorba přede her, meziher a doher s využitím tónového materiálu písně, tvorba hudebního doprovodu, hudební hry, akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu, ostinato, prodleva.	OSV Osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání a smyslového vnímání Psychohygiena – dovednosti pro pozitivní naladění Kreativita – cvičení pro rozvoj kreativity, pružnost nápadů, originalita MKV Lidské vztahy - vzájemné obohacování různých kultur Etnický původ – chápat rovnocennost všech etnických skupin	Poslechové skladby L. Janáček – Říkadla, Lašské tance B. Smetana – Libuše (vybrané árie), Prodaná nevěsta (vybrané árie), Má vlast A. Dvořák – Slovanské tance, Symfonie Z nového světa W. A. Mozart – Don Giovanni (ukázka), Menuet Händel – Vodní hudba J. J. Ryba – Česká mše vánoční (ukázka) - koncert Nabídka pro nácvik písní Avignonský most, Tráva neroste, U panského dvora, Tři tamboři, Čtyři koně,

taktuje čtyřčtvrteční takt - zná původ státní hymny - vnímá a vyjádří pohybem dvoudobost, třídobost a čtyřdobost - slyší a vyjadřuje pohybem jednoduché rytmické modely - přijme a respektuje řád hudebního frázování - pohybově vyjadřuje nálady - seznámí se s relaxací - zpívá jednoduché dvojhlasé písně - dbá na správné dýchání - doprovodí písně na jednoduché hudební nástroje poslouchá vybrané skladby poslechem pozná vybrané smyčcové a dechové nástroje pozná varhanní hudbu pozná vánoční hudbu a vánoční koledy pozná tramské písně získává poznatky o skladatelích J.S .Bach, W.A.. Mozart, a L. Janáček	<u>Záznam melodie</u>: rytmické schéma jednoduché skladby, využití notačních programů. Hudebně pohybové činnosti <u>Taktování, pohybový doprovod znějící hudby</u>: 3/4 a 4/4 takt, valčík, menuet, jednoduché lidové tance. <u>Pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby</u>: pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků. <u>Orientace v prostoru</u>: utváření pohybové paměti, reprodukce pohybů při tanci či pohybových hrách, pamětné uchování tanečních pohybů. Poslechové činnosti <u>Kvalita tónů</u>: délka, síla, barva, výška. <u>Vztahy mezi tóny</u>: souzvuk, akord. <u>Hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem</u>: zvukomalba, metrické, rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu. Hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj. Rozvíjení činností z 1. období. <u>Hudební styly a žánry</u>: hudba pochodová, taneční, ukolébavka. <u>Hudební formy</u>: malá písňová forma, rondo, variace. <u>Interpretace hudby</u>: slovní vyjádření jaká je to hudba a proč je taková.	a kultur, poznávání vlastního kulturního zakotvení Vv – ilustrace k obsahu písně Tv – pochod, taneční krok Čj – vyprávění, obsah písně, lidové zvyky a tradice, obohacování slovní zásoby	Sedlák, sedlák – furiant, Cestu znám jen já, Ukolébavka pro dcerku, Měsíček svítí, Sivá holubičko, vánoční koledy – Tichá noc, Chtíc, aby spal aj., písně J. Uhlíře a K. Šípa, tramské písně Nabídka pro zpěv s tancem variace kroky polkové, valčíkové, mazurka Pomůcky Orffovy nástroje, klavír, kytary, elektronický klavír, s vybavením, nástěnné magnetické tabule a žakovské tabulky s notovou osnovou, zpěvníky, pexesa – hudební nástroje, hudební skladatelé Výukové programy na PC
--	---	---	---

			Aktivita Nácvik pěveckého vystoupení s doprovodem k příležitostem – Vánoce, Den matek, pro seniory, pro děti Zpěv jednotlivci, dvojice, sborový zpěv Pěvecká soutěž
--	--	--	--

5.9 Charakteristika vyučovacího předmětu Výtvarná výchova

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět výtvarná výchova se vyučuje jako samostatný předmět.

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Hodinová dotace (týdně)	1	1	2	2	2

Vzdělávání v předmětu Výtvarná výchova:

- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o výtvarné umění
- vede k porozumění základním pojmům ve výtvarné výchově
- seznamuje se základními zákonitostmi při používání různých výtvarných technik
- učí chápat umělecký proces jako způsob poznání a komunikace
- učí užívat různorodé umělecké vyjadřovací prostředky pro vyjádření svého vnímání, cítění, poznávání

Realizace průřezových témat v předmětu:

VDO, EGS, EV, MV

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- žáci jsou vedeni k samostatnému pozorování a vnímání reality a řešení výtvarných problémů
- učitel vede žáky k aktivnímu vizuálně obraznému vyjádření
- žáci využívají poznatky v dalších výtvarných činnostech
- žáci zaujímají a vyjadřují svůj postoj k vizuálně obraznému vyjádření

Kompetence k řešení problémů

- učitel vede žáky k tvořivému přístupu při řešení výtvarných úkolů
- žáci samostatně kombinují vizuálně obrazné elementy k dosažení obrazných vyjádření
- žáci přemýšlí o různorodosti interpretací téhož vizuálně obrazného vyjádření a zaujímají k nim svůj postoj
- žáci využívají získaná poznání při vlastní tvorbě

Kompetence komunikativní

- žáci se zapojují do diskuse
- respektují názory jiných
- žáci pojmenovávají vizuálně obrazné elementy, porovnávají je, umí ocenit vizuálně obrazná vyjádření
- učitel vede žáky k obohacování slovní zásoby o odborné termíny z výtvarné oblasti

Kompetence sociální a personální

- žáci umí tvořivě pracovat ve skupině
- učitel vede žáky ke kolegiální pomoci
- žáci respektují různorodost téhož vizuálně obrazného vyjádření, možnost alternativního přístupu

Kompetence pracovní

- žáci užívají samostatně vizuálně obrazné techniky
- žáci dodržují hygienická a bezpečnostní pravidla
- učitel vede žáky k využívání návyků a znalostí v další praxi

Kompetence občanské

- žáci chápou a respektují estetické požadavky na životní prostředí

Výtvarná výchova – 1. ročník

Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Strategie
• zvládne techniku malby vodovými barvami a temperami • umí míchat barvy • užívá různé druhy štětců • rozlišuje teplé a studené barvy • zvládne kresbu měkkým materiálem, dřívkem (špejlí), perem • modeluje z plastelíny, z hlíny, moduritu, z těsta, z papíru • využívá přírodnin k vytvoření nového objektu	seznamujeme se základními návyky a postupy při práci s barvami učí se organizovat práci, poznávání a osvojování si vlastností jednotlivých výtvarných materiálů, se kterými bude nadále pracovat osvojování si základů bezpečnosti při práci	VDO - Občanská společnost a škola - výchova k samostatnosti, ohleduplnosti, sebekritice Mezipředmětové vztahy Čj, POČ, Prv, Hv, Tv, Pv, Inf – dle	budou zařazeny práce k významným výročím, událostem a soutěžím, vycházky, -návštěvy výstav, galerií, muzeí, regionálních památek a zajímavostí

• zvládá základní činnosti, tj. skládání, stříhání, vytrhávání • dbá na pravidla bezpečnosti práce • rozumí pojmům: hračka – loutka – školní potřeba • využívá při výtvarných činnostech s různými materiály prvky lidových tradic	1. Výtvarné vyjádření skutečnosti - rozlišování tvarů, barev a struktur - vyjadřování vlastních prožitků, vjemů a postojů pomocí barev - rozvíjení svého vlastního pozorování, vyjadřovací schopnosti a výtvarného vyprávění, - pozorování přírody i svého okolí, - vyhledávání a dotváření přírodnin, - rozvíjení pozorovací schopnosti a paměti, - poznávání a zobrazování tvaru a funkce věcí, - zkouší zachytit postavu v pohybu (prozatím bez proporčních vztahů) 2. Práce dekorativní a prostorové - seznámení se s pojmem barvy základní, - míchání barev, - poznávání vlastností barev (barvy husté – řídké, světlé-tmavé) a využívání barev v praxi, - barvy teplé a studené - objevování možností hry s linií a s barvou, - praktické rozlišování pojmů kresba a malba, - rozvíjení smyslu pro výtvarný rytmus a též smyslu pro řešení plochy s využitím	možností učiva Předmět Vv bude podle potřeby integrován s Pv	
---	---	--	--

Výtvarná výchova – 2. ročník

Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Strategie
• zvládá techniku malby vodovými barvami, temperami, suchým pastelem • umí míchat barvy • dovede používat různé druhy štětců • rozliší teplé a studené barvy, husté a řídké • zvládá monotyp • zvládá kresbu měkkým materiálem, dřívkem, perem, špejlí • přiměřeně k svému věku a vnímání postihne proporce postavy a různých předmětů • modeluje z plastelíny, z hlíny, moduritu, z těsta, z papíru, • využívá přírodnin k vytvoření nového objektu • využívá při výtvarných činnostech s různými materiály prvky lidových tradic • rozumí pojmům: hračka, loutka, maňásek	Opakování znalostí o barvách a vlastnostech materiálů zásad bezpečnosti a hygieny při práci v hodinách výtvarné výchovy 1. Výtvarné vyjádření skutečnosti - Ztvárňování vlastních prožitků a představ, - rozvíjení pozorovací schopnosti, - výtvarné vyprávění děje pohádek a příběhů, - rozlišování tvarů a funkcí předmětů, - postižení jednoduchých proporcí postavy i předmětů v různém prostředí - seznamuje se s různými kombinovanými technikami (koláž, tiskátka, monotyp, frotáž) 2. Práce dekorativní a prostorové - poznávání pojmu barvy základní, teplé a studené, řídké a husté, světlé a tmavé, jejich využívání v praxi, - přiměřeně ředění a míchání barev, - osvojování si pomocí hry dovednosti práce s linií, - využívání přítlaku, odlehčení, šrafování, zhušťování a zředování čar, - rozvíjení citu pro barvu, citu pro proporce a prostor, - rozvíjení praktických znalostí a zkušeností při modelování, - prohlubování citu pro výtvarný rytmus	MV - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - kritický přístup k výtvarnému umění, orientace ve výtvarném umění OSV – rozvoj schopnosti poznávání Mezipředmětové vztahy Čj, POČ, Prv, Hv, Tv, Pv, Inf – dle možností učiva Předmět Vv bude podle potřeby integrován s Pv	budou zařazeny práce k významným výročím, událostem a soutěžím, vycházky, -návštěvy výstav, galerií, muzeí, regionálních památek a zajímavostí

	s využitím znalostí o barvách, - seznamování se s jednoduchými grafickými technikami (otisk, tisk ze šablon, vosková technika) - využívání prvků lidových tradic 3. Výtvarné umění a životní prostředí - Aktivní práce s ilustrací, - prohlubování si znalostí o různých vyjadřovacích prostředcích, - porovnávání ilustrací a popis obrázků, - rozvíjení smyslu pro krásu a vkus		
--	---	--	--

Výtvarná výchova – 3. ročník

Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Strategie
• zvládá techniku malby vodovými barvami, temperami, suchým pastelem, rudkou • umí míchat barvy • dovede používat různé druhy štětců dle potřeby • rozliší teplé a studené barvy, husté a řídké • zvládá monotyp, koláž, frotáž • pozná základní druhy barvy a barvy podvojně • zvládne kresbu měkkým materiálem, dřívkem, perem, špejlí, křídou • modeluje z plastelíny, z hlíny, moduritu, z těsta, z papíru, • využívá přírodnin k vytvoření nového objektu • využívá při výtvarných činnostech s různými materiály prvky lidových tradic	1. Výtvarné vyjádření skutečnosti - výtvarné ztvárnění svých prožitků - poznání základních barev a jejich vhodné používání - výtvarné vyjádření hlavy pohádkové bytosti - seznámení se s proporcemi lidské postavy - vyhledávání a třídění přírodnin, jejich výtvarné dotváření na základě představ - rozpoznávání lidských výtvorů, pozorování a porovnávání jejich tvarů 2. Práce dekorativní a prostorové - poznávání vlastností barev a jejich výrazových možností, Goethův bar. kruh - poznávání různých druhů linie - rozvíjení smyslu pro výtvarný rytmus (rytmické řazení prvků) - poznávání základních vlastností plastických materiálů, vytváření objemu modelováním	VDO - Občanská společnost a škola - výchova k samostatnosti, ohleduplnosti, sebekritice MV - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - kritický přístup k výtvarnému umění, orientace ve výtvarném umění Mezipředmětové vztahy Čj, M, Aj, Prv, Hv, Tv, Pv – dle možností učiva	budou zařazeny práce k významným výročím, událostem a soutěžím, vycházky, -návštěvy výstav, galerií, muzeí, regionálních památek a zajímavostí

• přiměřeně ke svému věku a vnímání vyjadřuje proporce lidské postavy • poznává výtvarnou hodnotu hračky, loutky, • rozliší tvar přírodní a tvar opracovaný člověkem	- využívání prvků lidových tradic - používání různých grafických technik (frotáž, koláž) 3. Výtvarné umění a životní prostředí - seznamování se s funkcí ilustrace a jejich výrazových prostředků (Pilař, Trnka, Čapek) - poznávání výtvarné hodnoty hračky, loutky - seznámení se s různými druhy výtvarného umění (malířství, grafika, sochařství)	Předmět Vv bude podle potřeby integrován s Pv	
--	---	---	--

Výtvarná výchova 4.– 5. ročník

Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Strategie
- při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření, porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné) - při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností - nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly: uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě - osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření, pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky a postupy - porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace	Objevování světa přírody v jednotlivých i širších souvislostech <u>Z pozorování přírody:</u> linie, barva, barevná proměnlivost, struktura, růst, překrývání, obrazné vyjádření a uspořádání objektů do celků, odraz skutečnosti v lidském vědomí, působení uměleckých děl na žáky. Malby vycházející z pozorované skutečnosti i z představ. <u>Objevování a výtvarné sledování barevné proměnlivosti přírody, vystižení barev přírody:</u> podzimu, zimy, jara, léta, rozkvetlých stromů a keřů, zrajícího ovoce, květinových záhonů, kytic aj. <u>Vyhledávání a objevování tvarově a barevně zajímavých přírodnin žáky, pozorování případných souměrností přírodnin:</u> motýli, brouci, některé listy i plody).	OSV Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání a smyslového vnímání Psychohygiena – dovedností pro pozitivní naladění Kreativita – cvičení pro rozvoj kreativity, pružnost nápadů, originalita MKV	Techniky a metody - různé výtvarné techniky a postupy výtvarného vyjadřování: kresba, modelování a malba - hra s barvou - experimentování s různými výrazovými prostředky a materiály - vnímání, pozorování a poznávání vlastností objektů a různých tvarů

- nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil - experimentuje se samostatně vytvořenými výtvarnými prvky a vytváří pohybové efekty, ve své tvorbě uplatňuje základy animace - vytváří série fotografií a jiných statických vizualizací, následně s nimi experimentuje a využívá možností technologií vytvářejících pohybový efekt - experimentuje s několika světelnými zdroji a ověřuje jimi světelnou proměnu podoby trojrozměrného předmětu, lidské tváře	Poznávání a prožívání světa dítěte (domov, škola, svět) Námětové kreslení na základě vlastních prožitků. Dětský příběh vyjádřený kresbou, pozorování tvarů a poznávání funkcí různých předmětů, které člověk používá k práci. Rytmičné řešení plochy. Hračky v životě dětí. Prostorové činnosti s dostupnými stavebními prvky. Nálady, emoce, představy, fantazie. Pozorování pohybů těla. Sledování projevu citových reakcí. <u>Pocity vyvolané zrakovým vjemem:</u> hračka, film, ilustrace, obraz, reklama, elektronický obraz aj. <u>Pocity vyvolané uměleckým zážitkem:</u> balet, hudba, obraz, četba. Vyjádření osobních nálad, zkušeností, představ. Svět, který děti pozorují, který pocítují a kterému naslouchají (životní zkušenosti, poslouchání a vyprávění, svátky, smyslové vjemy) <u>Výtvarné náměty v tomto okruhu vycházejí:</u> Pozorování lidí a jejich projevů. Přímé zážitky a zkušenosti žáků. <u>Umělecky zpracované popisy skutečností:</u> texty v čítance, dětské literatuře, vyprávění. <u>Pozorování věcí:</u> linie, tvar, materiál, povrch, barva, mat a lesk, vnímání světelných odstínů. Individuální vysvětlování výtvarných vyjádření samostatně, ve skupinách nebo i	Lidské vztahy – vzájemné obohacování různých kultur Etnický původ – chápat rovnocennost všech etnických skupin a kultur, poznávání vlastního kulturního zakotvení EV – zpracování projektů s environmentální tematikou – ochrana ŽP VME – zpracování projektů s tematikou Evropa a svět nás zajímá – rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy i světa, události mající vztah k Evropě a světu, naši sousedé, život dětí v jiných zemích, lidová slovesnost, zvyky,	- manipulace s objekty - kompoziční zákonitosti - vyjádření svého názoru a schopnost diskuse nad výtvarným dílem, svým či jiných Pomůcky různé výtvarné materiály, přírodní materiál Výukový program na PC Metody práce: - kolektivní práce - práce ve dvojicích - individuální práce - práce ve skupinách - práce ve třídě i v přírodě - krátkodobé projekty - výtvarné soutěže - návštěva muzeí, výstavy
---	--	--	---

	v kolektivu třídy a porovnávání interpretace výtvarného díla s interpretací ostatních členů skupiny. Svět dětské fantazie (výtvarná hra a experiment) Využití barev základních i barev vzniklých mícháním, tvoření souladu dvou barev. Pozorování tvarů užitkových předmětů a pokusy o výtvarné ztvárnění jejich obrysové linie. Svět, který dítě obklopuje (věda, technika, výstavy, besedy, architektura) Seznamování se s významnými osobnostmi výtvarného umění.	tradice, projekt Evropa ve škole Čj - ilustrace básně, pohádky, povídky PŘ, VL – život v přírodě, věci a činnosti kolem nás M – malované slovní úlohy Hv – ilustrace, obsah písně Pv – dotváření výrobků	
--	---	--	--

5.10 Charakteristika vyučovacího předmětu Tělesná výchova

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět tělesná výchova se vyučuje jako samostatný předmět.

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Hodinová dotace (týdně)	2	2	2	2	2

Vzdělávání v předmětu tělesná výchova:

Vzdělávací obsah je dle RVP rozčleněn na čtyři tematické okruhy:

- Činnosti ovlivňující zdraví:

organizace, cvičení a bezpečnost při Tv, hygiena, bezpečnost při přípravě a úklidu náradí a náčiní, vhodné oblečení a obutí, pohybový režim, odhad vlastních možností, význam zátěže a relaxace pro organismus, zranění a 1. pomoc při Tv

- Pohybové dovednosti

průpravná cvičení, u nadaných jedinců, zvládnutí atletických, gymnastických, akrobatických a rytmických cvičení, cvičení na náradí a s náčiními, druhy běhu, skoků, odrazů, hodů míčem, základy atletických, míčových a dalších sportovních her, rytmická cvičení, turistika, plavání, zimní sporty, jízda na kole, dopravní výchova, zimní sporty

- Pohybové učení

jednání fair play, názvosloví, signály a povely, úcta k pohlaví a individuálním možnostem ostatních, organizace Tv ve škole, význam OH a dalších sportovních soutěží ve škole i regionu, spolupráce v týmu, měření a testy výkonů, zdroje informací

- Možnosti a organizace ve škole

škola soustřeďuje žáky z několika okolních obcí, má k dispozici dostatečně vybavenou tělocvičnu, hřiště na košíkovou a vybíjenou v areálu školy, užívá obecní hřiště na kopanou, kde improvizuje atletické disciplíny

Žáci jsou vedeni ke spolupráci a organizování, k hodnocení výkonů svých i ostatních

Realizace průřezových témat v předmětu:

OSV, VDO, EGS, MKV, MV

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- žáci užívají znalostí z mezipředmětových vztahů, zejména v oblasti měření, porovnávání výkonů,
- snaží se hodnotit výkony své i ostatních podle dohodnutých pravidel,
- ví, kde získat informace

Kompetence k řešení problémů

- žáci si uvědomují pravidla her a soutěží,
- při problémech jsou vedeni ke klidné diskusi, které se účastní i učitel, s žáky se hovoří o nesportovním chování a jeho důsledky,
- učitel dodává žákům zdravou sebedůvěru

Kompetence komunikativní

- žáci reagují na smluvené povely a signály,
- snaží se o vlastní zorganizování sportovních činností

Kompetence sociální a personální

- žáci si uvědomují rozdílnost výkonů spolužáků a respektují je,
- uvědomují si rozdílnost pohlaví ve výkonnosti i výběru sportů,
- jsou vedeni ke spolupráci ve skupině,
- spolužáci i učitel kladně hodnotí každé zlepšení jedince i týmu

Kompetence občanské

- žáci si uvědomují význam sportu a zdravé životosprávy pro sebe a tým i pro své okolí,
- ví o nebezpečí zneužívání návykových látek,
- jsou vedeni k ohleduplnosti k ostatním i mimo sport

Kompetence pracovní

- žáci ve spolupráci s učitelem upravují sportoviště, nářadí i náčiní,
- snaží se posuzovat bezpečnost

Tělesná výchova – 1. ročník

Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Strategie
- je veden ke správnému držení těla, dýchání, hygieně při sportování, snaží se dodržovat pravidla bezpečnosti, respektovat zdravotní handicap, ví o významu sportu pro život, seznamuje se s přípravou na sportovní činnost - učí se užívat základní tělocvičné pojmy, je seznamován s názvy tělocvičných náradí a náčiní, reaguje na smluvené povely a signály, používá sportovní obuv a oblečení, spolupracuje při týmových hrách a respektuje pravidla her i soutěží v družstvech, seznamuje se s měřením výkonnosti některých sportovních výkonů, učí se technikám skoků, hodů míčem, je seznámen a snaží se rozumět druhům běhů a skoků, pojmenuje míčové hry, vím o bezpečnosti na silnici - reaguje na smluvené povely, spolupracuje při týmových soutěžích, ví o prostorách ve škole vhodných ke sportování a bezpečnosti v nich, je veden k fair play	Činnosti ovlivňující zdraví - správné sezení, bezpečnost při pohybových aktivitách ve třídě a škole, cvičení během dne, význam pohybu v přírodě a bezpečnost, hygienické návyky, možné úrazy – prevence a jak se zachovat Úroveň pohybových dovedností - základní tělocvičné pojmy - pohybové hry: soutěže s dostupným náradím a pomůckami - základy gymnastických a akrobatických prvků - průpravná a relaxační cvičení - jednoduchá rytmická cvičení - atletika: rychlý běh, skoky, hody - míčové hry: nácvik hodů, zjednodušená pravidla některých míčových her - bezpečnost při přesunu na cvičení v přírodě - bezpečné hry na sněhu - pohyb v přírodě Pohybové učení - smluvené povely - slušné a ohleduplné chování - organizace Tv ve škole - pravidla soutěží	OSV – sebeovládání a sebepoznání EGS – sportovní setkávání národů VDO – partnerské vztahy při Tv Mat.- využití slovních úloh	- cvičení v přírodě - školní olympiáda - plavecký výcvik

Tělesná výchova – 2. ročník

Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Strategie
- zná správné obutí a oblečení na Tv, ví, kde je bezpečné místo pro sportovní aktivity ve škole i mimo ni, chápe význam přípravy těla na zátěž, je seznámen s 1. pomocí u jednodušších zranění, je seznámen s přípravou na plavecký výcvik - je seznámen s bezpečností při cvičení na jednotlivém náradí, využívá možností školního zařízení, zvládá průpravná cvičení k atletickým, gymnastickým a akrobatickým cvičením, je seznámen s technikou běhů, umí kotoul vpřed, zvládá poskoky, přísunný krok, chápe význam silových, relaxačních cvičení, je veden k toleranci u méně nadaných spolužáků a chápání pravidel při týmových hrách a soutěží, reaguje na pokyny a povely, je seznámen s hygienou, potřebami a bezpečností při plaveckém výcviku	Činnosti ovlivňující zdraví - bezpečnost a hygiena při Tv, vhodné obutí a oblečení, 1. pomoc - převlékání a ohleduplnost - jóga, svalové napětí i uvolnění těla i během dne - zátěž: příprava a uvolnění, relaxace - bezpečnost při přípravě tělocvičného prostoru - rozcvička jako příprava na zatížení organismu - bezpečnost při plaveckém výcviku Úroveň pohybových dovedností - atletika: šplh, štafetové závody, vytrvalost, technika běhu a startu, přeskoky, hod kriketovým míčkem, sprint, skok z místa, měření - akrobacie: průprava pro zvládnutí kotoulů, cvičení na gymnastickém koberci, stoj na lopatkách... - gymnastika: prosté skoky z trampolíny, obraty těla, výskok do vzporu, ručkování na hrazdě... - rytmika: chůze, běh, poskoky, pohyby různých částí těla, přísunný a poskočný krok, vyjádření melodie a rytmu - úpolová a relaxační cvičení - míčové hry: pravidla vybíjené, průpravná cvičení na přihrávky, dribling, - základní cviky s dostupným náčiním a náradím (kruhy, švihadla, kladina,	OSV – dobré vztahy při hrách EGS – sportovní setkávání národů VDO – kamarádství ve škole i v tělocvičně MV – kde se co dozvím o sportu Tv – kurz plavání v o Pv – úklid hřiště	- cvičení v přírodě - školní olympiáda - plavecký výcvik

• chápe smluvené povely a názvosloví, organizaci Tv, snaží se jednat fair play, snaží se podat informace o sportu, které se dozvěděl mimo školu	žebřiny ...) - dle možností a klimatických podmínek (základy bruslení) - kurz plavání - dopravní olympiáda, jízda zručnosti na koloběžce Pohybové učení - dle možností spolupráce při měření výkonů, názvosloví a smluvené signály, tělocvična, hřiště, odchod na sportoviště - sport ve světě		
---	--	--	--

Tělesná výchova – 3. ročník

Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Strategie
• je si vědom důležitosti přípravy a pomáhá ostatním, dbá pokynů učitele a instruktora při plaveckém výcviku, ví, jak se bezpečně chovat při přesunu na sportoviště, chápe důležitost dopravních předpisů • dbá na správné držení těla a dýchání při provádění cviků i dalších činnostech, užívá základní tělocvičné pojmy a zásady pohybové hygieny, zná zjednodušená pravidla sportů a soutěží spolupracuje v týmu a jedná fair play, reaguje na povely pořadových cvičení, dodržuje pravidla bezpečnosti na všech	osobní ovlivňující zdraví - hygiena a bezpečnost při Tv a plaveckém výcviku, bezpečnost při dopravě, vhodná místa ke sportování v místě školy i domova, cvičení během dne, pohybový režim, neohrozím ostatní, obnovení zásad bezpečnosti při cestě do školy a zpět domů Pohybové dovednosti - atletika: překážkový běh, skok daleký, chůze, běh, nízký a polovysoký start, běh na 50m, individuální tempo na 1 min., hod míčkem - akrobacie: průprava na seskoky, kotouly, rovnováhu, přeskoky, stoje na rukou, - gymnastika: cvičení s dostupným nářadím a náčiním v souvislosti s akrobatickou	OSV – poznávání ve skupině EGS – sportovní setkávání národů VDO – partnerství ve škole MKV, - tolerantní vztahy a spolupráce Prv.- měření látek, ochrana přírody, zdraví Mat. – převody jednotek délky, slovní úlohy o sportu Hv – 2/4 a 3/4 takt	- cvičení v přírodě - školní olympiáda - plavecký výcvik

sportovištích, rozlišuje míče na různé míč. hry, snaží se dohodnout na spolupráci, pozná porušení pravidel a jejich následků, ví o taktice při vytrvalostním běhu a běhu v přírodním terénu, projevuje vůli zlepšovat své výkony, zajímá se o cvičení s hudbou, zná a respektuje pokyny instruktorů při plaveckém výcviku, nebojí se vody ale dbá bezpečnosti při vodních sportech, zvládá jeden plavecký způsob, je seznamován s prvky sebezáchrany a pomoci tonoucím, ví, jak se chovat při sportovních aktivitách v přírodě, respektuje zdravotní indispozice a handicap spolužáků i ostatních, ví, kde bezpečně jezdit na kole • reaguje na smluvené signály a povely, ví, kde se převléct do cvičebního úboru, je seznámen s organizací přesunu na sportoviště, ví, co jsou OH, chápe jednání fair play, učí se vyhledávat sportovní události v médiích	přípravou (švihadla, kruhy, lavičky, žebřiny, žíněnky tyč...) - rytmika: základní taneční kroky, cvičení při hudbě - úpolová a relaxační cvičení - zjednodušená pravidla některých míčových her, nácvik přihrávek, driblingu, hodů na koš - turistika, ohleduplnost k přírodě - kurz plavání - dle možností a přírodních podmínek základy zimních sportů - bezpečnost při jízdě na kole, vhodný terén - dopravní olympiáda – jízda zručnosti na kole Pohybové učení - základní názvosloví a smluvené signály - tělocvična a hřiště ve škole, prostory pro hygienu - co to jsou OH, ideály - sportovní časopisy		
--	---	--	--

Tělesná výchova – 4. ročník

Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Strategie
- zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou - zná protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění - vědomě přenáší pravidla správného držení těla do běžného života - uplatňuje správné návyky používání	Činnosti ovlivňující zdraví Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností Činnosti podporující pohybové učení	OSV Sebepoznání a sebepojetí – moje tělo, moje psychika Seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly, sebeovládání	- cvičení v přírodě - školní olympiáda - plavecký výcvik Organizace

svého těla, rozumí pojmu přirozený (správný, zdravý) pohyb - vnímá a v pohybu aplikuje základní prostorové vztahy - rozlišuje a vědomě používá základní dynamické stupně pohybu - podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu - zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením - dbá na správné držení těla při různých činnostech i provádění cviků, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti - dbá na správné dýchání - zná kompenzační a relaxační cviky - uplatňuje zásady pohybové hygieny - dodržuje pravidla bezpečnosti při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě, ve vodě - adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka - zná a reaguje na smluvené povely, gesta, signály pro organizaci činnosti - používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv - jedná v duchu fair-play - projevuje přiměřenou radost z pohybové činnosti, samostatnost, odvahu a vůli pro zlepšení pohybové dovednosti - respektuje zdravotní handicap - zná význam sportování pro zdraví - dovede získat informace o pohybových		Psychohygienu – dovednosti pro pozitivní naladění, fyzická aktivita Mezilidské vztahy – empatie, respektování, podpora, pomoc EV Vztah člověka a prostředí – životní styl, prostředí a zdraví Výchova ke zdraví M – měření délky, bodové hodnocení VV, PV – sportovní nářadí HV – rytmus	nástup a seznámení s hodinou, rozcvička, hlavní část, závěr, zklidnění Metody a formy práce Různé metody pro rozvoj činnosti ovlivňujících zdraví, úroveň pohybových dovedností a činností, podpora pohybového učení Pomůcky, nářadí a náčiní švihadla, lana, koza, odrazový můstek, trampolínka, švédská bedna, kužely, kruhy, gymnastický koberec, míče, lavičky, žíněnky Turistika
---	--	---	---

aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště - dokáže objektivně zhodnotit svůj výkon, porovnat ho s předchozími výsledky - zná a užívá základní tělocvičné pojmy, názvy pohybových činností tělocvičného nářadí a náčiní - zná pojmy z pravidel sportů a soutěží - rozumí povelům pořadových cvičení a správně na ně reaguje - zvládne základní kroky lidových tanců, seznámí se s dětským aerobikem a kondičním cvičením s hudbou	Pořadová cvičení a chůze <u>Základní postoje:</u> pozor, pohov. <u>Základní povelů:</u> nástup, pozor, pohov, vpravo v bok, vlevo v bok, vyrovnat, rozchod. Nástup na značky, do řady, do družstev, společný pozdrav. Chůze do rytmu (na počítání), chůze s písni do pochodu v zástupu i ve dvojicích. Rytmická gymnastika a tanec Rytmizace jednoduchých pohybů podle písni. <u>Střídání chůze a běhu:</u> nepravidelné, pravidelné. Využití naučených kroků v lidovém tanci, chůze s průpletem. Průpravná cvičení Rozcvičky k procvičení koordinace pohybů. Cvičení ve stoji spojném i stoji rozkročném. Cvičení v kleku, v sedu snožmo, zkřížmo i skrčmo. Cvičení v lehu na zádech. Chytání míčů a míčků do obou rukou základní způsoby rozvoje kondičních		
--	--	--	--

- spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových činnostech a soutěžích, vytváří varianty osvojených pohybových her, zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti - umí přihrávky jednoruč a obouruč, dribling - rozlišuje míč na basketbal a volejbal - učí se ovládat hru s basketbalovým míčem - nacvičuje střelbu na koš - nacvičuje přehazovanou - zná pravidla přehazované, malé kopané, florbalu a řídí se jimi - zná cviky na zdokonalení obratnosti a pohotovosti - je schopen soutěžit v družstvu - umí se dohodnout na spolupráci a jednoduché taktice družstva a dodržovat ji - je si vědom porušení pravidel a následků pro sebe družstvo - pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje - zná techniku hodů kriketovým míčkem - zná princip štafetového běhu - uběhne 300 m - zná taktiku při běhu k metě, sprintu,	a koordinačních cvičení. Sportovní hry Hry spojené s během. Hry spojené s házením. Hry pro uklidnění. Hry na hřišti (pravidla her s míčem). Hry s různým náčiním. Pohybové hry soutěživé a bojové hry ke zdokonalování pohybových dovedností. <u>Hry se specifických účinkem:</u> relaxační, vyrovnávací. Hry podle pravidel. Hry v družstvech. <u>Základy sportovních her:</u> florbal, tenis, základy basketbalu, miniházená, minifotbal. Míčové hry. Utkání podle zjednodušených pravidel. Cvičení rovnováhy Stoj na jedné noze (druhá v pohybu). Poskoky na jedné noze. Chůze po lavičce s plněním drobných úkolů. Chůze po kladince lavičky. Lehká atletika <u>Běhy:</u> Běh střídavý s chůzí. Běh přes drobné překážky.		
--	---	--	--

vytrvalostního běhu, při běhu terénem s překážkami - umí skákat do dálky - nacvičí správnou techniku skoku z místa - účastní se atletických závodů - zvládne cvičení na žíněnce: napojované kotouly, stoj na hlavě apod. - provádí přitahování do výše čela na hrazdě - umí správnou techniku odrazu z můstku při cvičení na koze, roznožku, výskok do kleku a dřepu - provádí cvičení na švédské bedně - zdokonaluje se ve cvičení na ostatním nářadí - umí šplhat na tyči - zvládne jízdu na kole na dopravním hřišti, zná jednoduchá pravidla	Štafetové běhy. Rychlý běh do 60 metrů. Vytrvalý běh do 1 000 m. Běh v terénu. Nízký a vysoký start. <u>Skoky</u>: Skok daleký s rozběhem. <u>Hody míčkem a drobnými předměty v přírodě</u>: Házení různými předměty na cíl. Házení míčkem do dálky. Přehazování míčů a drobných předmětů. Akrobatická cvičení Kotoul vpřed a jeho modifikace. Kotoul vzad a jeho modifikace. Stoj na rukou s dopomocí. Akrobatické kombinace Cvičení na nářadí <u>Cvičení na lavičkách</u>: různé modifikace. <u>Šplh na tyči</u>: příležitostně na spádové škole. Přeskok přes 2–4 díly švédské bedny z trampolínky. Roznožka a skrčka přes kozu na šír, odrazem z můstku. Průpravná cvičení na trampolínce. Sportovní hry <u>Přípravné cviky</u>: Přihrávky obouruč na místě (ve dvojicích, ve skupinách). Vrchní přihrávka jednoruč na místě i při chůzi. Chytání obouruč na místě. Běh nebo chůze s házením míčem o zem.		
--	---	--	--

silničního provozu - zvládne techniku dvou plaveckých stylů: prsa a kraul, osvojí si techniku dalšího plaveckého stylu - provádí skoky do vody	Míčové hry. Turistika a pobyt v přírodě Chůze v terénu, překonávání překážek. Táboření. Ochrana přírody. Organizace činností ve skupině žáků, vzájemná spolupráce. Chování v dopravních prostředcích. Chůze k cíli vzdálenému cca 3 km. Pozorování přírody, odhady vzdáleností (mezipředmětové vztahy). Plavání, bruslení Vztah ke sportu – zásady jednání a chování – fair play.		
---	---	--	--

Tělesná výchova – 5. ročník

Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Strategie
- zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou - zná protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění - podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu - zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením - dbá na správné držení těla při různých činnostech i provádění cviků - projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti - dbá na správné dýchání	Činnosti ovlivňující zdraví Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností Činnosti podporující pohybové učení	OSV Sebepoznání a sebepojetí – moje tělo, moje psychika Seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly, sebeovládání Psychohygiena – dovednosti pro pozitivní naladění, fyzická aktivita Mezilidské vztahy – empatie, respektování, podpora, pomoc	- cvičení v přírodě - školní olympiáda - plavecký výcvik Organizace nástup a seznámení s hodinou, rozvíčka, hlavní část, závěr, zklidnění Metody a formy práce Různé metody pro rozvoj činnosti

- zná kompenzační a relaxační cviky - uplatňuje zásady pohybové hygieny - dodržuje pravidla bezpečnosti při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě, ve vodě - adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka - zná a reaguje na smluvené povel, gesta, signály pro organizaci činnosti - používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv - jedná v duchu fair-play - respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví - projevuje přiměřenou radost z pohybové činnosti, samostatnost, odvahu a vůli pro zlepšení pohybové dovednosti - respektuje zdravotní handicap - zná význam sportování pro zdraví - dovede získat informace o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště - dokáže objektivně zhodnotit svůj výkon, porovnat ho s předchozími výsledky - zná a užívá základní tělocvičné pojmy, názvy pohybových činností, tělocvičného nářadí a náčiní - zná pojmy z pravidel sportů a soutěží - rozumí povelům pořadových cvičení a správně na ně reaguje - cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení navazuje vzájemné pozitivní vztahy i ve větších celcích a skupinách	Pořadová cvičení a chůze <u>Základní postoje:</u> pozor, pohov. <u>Základní povel:</u> nástup, pozor, pohov, vpravo vbok, vlevo vbok, vyrovnat, rozchod. Nástup na značky, do řady, do družstev, společný pozdrav. Chůze do rytmu (na počítání), chůze s písní do pochodu v zástupu i ve dvojicích.	EV Vztah člověka a prostředí - životní styl, prostředí a zdraví Výchova ke zdraví M – měření délky, bodové hodnocení VV, PV – sportovní nářadí HV – rytmus	ovlivňujících zdraví, úroveň pohybových dovedností a činností, podpora pohybového učení Pomůcky, nářadí a náčiní švihadla, lana, koza, odrazový můstek, trampolínka, švédská bedna, kužely, kruhy, gymnastický koberec, míče, lavičky, žíněny Turistika
--	---	---	--

- improvizuje na jednoduché náměty podpořené hudebním doprovodem - zvládne základní kroky lidových tanců, seznámí se s dětským aerobikem a kondičním cvičením s hudbou - spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových činnostech a soutěžích, vytváří varianty osvojených pohybových her, zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy - zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti - umí přihrávky jednoruč a obouruč, dribling - rozlišují míč na basketbal a volejbal - učí se ovládat hru s basketbalovým míčem	Rytmická gymnastika a tanec Rytmizace jednoduchých pohybů podle písni. <u>Střídání chůze a běhu</u>: nepravidelné, pravidelné. Využití naučených kroků v lidovém tanci, chůze s průpletem. Průpravná cvičení Rozcvičky k procvičení koordinace pohybů. Cvičení ve stoji spojném i stoji rozkročném. Cvičení v kleku, v sedu snožmo, zkřížmo i skrčmo. Cvičení v lehu na zádech. Chytání míčů a míčků do obou rukou základní způsoby rozvoje kondičních a koordinačních cvičení. Sportovní hry Hry spojené s během. Hry spojené s házením. Hry pro uklidnění. Hry na hřišti (pravidla her s míčem). Hry s různým náčiním. Pohybové hry soutěživé a bojové hry ke zdokonalování pohybových dovedností. <u>Hry se specifických účinkem</u>: relaxační, vyrovnávací. Hry podle pravidel. Hry v družstvech.		
--	--	--	--

- nacvičuje střelbu na koš - nacvičuje přehazovanou - zná pravidla přehazované, malé kopané, florbalu a řídí se jimi - zná cviky na zdokonalení obratnosti a pohotovosti - je schopen soutěžit v družstvu - umí se dohodnout na spolupráci a jednoduché taktice družstva a dodržovat ji - je si vědom porušení pravidel a následků pro sebe družstvo - pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje - zná techniku hodů kriketovým míčkem - zná princip štafetového běhu - uběhne 400 m a 800 m - zná taktiku při běhu k metě, sprintu, vytrvalostního běhu, při běhu terénem s překážkami - umí skákat do dálky - nacvičí správnou techniku skoku z místa - účastní se atletických závodů	<u>Základy sportovních her:</u> florbal, tenis, základy basketbalu, miniházená, minifotbal. Míčové hry. Utkání podle zjednodušených pravidel. Cvičení rovnováhy Stoj na jedné noze (druhá v pohybu). Poskoky na jedné noze. Chůze po lavičce s plněním drobných úkolů. Chůze po kladince lavičky. Lehká atletika <u>Běhy:</u> Běh střídavý s chůzí. Běh přes drobné překážky. Štafetové běhy. Rychlý běh do 60 metrů. Vytrvalý běh do 1 000 m. Běh v terénu. Nízký a vysoký start. <u>Skoky:</u> Skok daleký s rozběhem. <u>Hody míčkem a drobnými předměty v přírodě:</u> Házení různými předměty na cíl. Házení míčkem do dálky. Přehazování míčů a drobných předmětů. Akrobatická cvičení Kotoul vpřed a jeho modifikace. Kotoul vzad a jeho modifikace. Stoj na rukou s dopomocí.		
---	--	--	--

- umí šplhat na tyči - zvládne cvičení na žíněnce: napojované kotouly, kotouly vpřed a vzad s různým zakončením, stoj na hlavě apod. - provádí přitahování do výše čela na hrazdě, výmyk - umí správnou techniku odrazu z můstku při cvičení na koze, roznožku, výskok do kleku a dřepu - provádí cvičení na švédské bedně - zdokonaluje se ve cvičení na ostatním nářadí: kruhy, žebřiny, lavičky apod. - provádí kondiční cvičení s plnými míči	Akrobatické kombinace Cvičení na nářadí <u>Cvičení na lavičkách</u>: různé modifikace. <u>Šplh na tyči</u>: příležitostně na spádové škole. Přeskok přes 2–4 díly švédské bedny z trampolínky. Roznožka a skrčka přes kozu na šír, odrazem z můstku. Průpravná cvičení na trampolínce. Sportovní hry <u>Přípravné cviky</u>. <u>Příhrávky obouruč na místě</u>: ve dvojicích, ve skupinách. Vrchní přihrávka jednoruč na místě i při chůzi. Chytání obouruč na místě. Běh nebo chůze s házením míčem o zem. Míčové hry. Turistika a pobyt v přírodě Chůze v terénu, překonávání překážek. Táboření. Ochrana přírody. Organizace činností ve skupině žáků, vzájemná spolupráce. Chování v dopravních prostředcích. Chůze k cíli vzdálenému cca 3 km. Pozorování přírody, odhady vzdáleností (mezipředmětové vztahy). Plavání, bruslení Vztah ke sportu – zásady jednání a chování – fair play.		
---	---	--	--

5.11 Charakteristika vyučovacího předmětu Pracovní výchova

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět pracovní výchova se vyučuje jako samostatný předmět.

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Hodinová dotace (týdně)	1	1	1	1	1

Vzdělávání v předmětu pracovní výchova:

Pracovní výchova patří do vzdělávacího oboru Člověk a svět práce, který je na 1. stupni rozdělen do sedmi tematických okruhů:

1. Práce s drobným materiálem a přírodninami

- vytváření předmětů z tradičních i netradičních materiálů, poznávání vlastností materiálů
- funkce a využití pracovních pomůcek a materiálů
- jednoduché pracovní postupy a organizace práce
- lidové zvyky, tradice a řemesla

2. Práce s papírem a kartonem

- určování vlastností papíru, rozlišování druhů papíru
- vystřihování, skládání, jednoduché kartonážní práce

3. Práce s textilem

- rozlišování textilií
- šití různými druhy stehů

4. Práce s modelovací hmotou a keramickou hlinou

- kreativní tvoření dekorativních předmětů

5. Práce montážní a demontážní – konstrukční činnosti

- práce se stavebnicemi (plošné, prostorové, konstrukční)
- sestavování modelů
- práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem

6. Pěstitelské práce

- základní podmínky pro pěstování rostlin
- péče o nenáročné rostliny
- pěstování rostlin ze semen
- pozorování přírody, zaznamenávání a hodnocení výsledků pozorování

7. Příprava pokrmů

- pravidla správného stolování
- příprava tabule pro jednoduché stolování

Realizace průřezových témat v předmětu:

OSV, VDO, EV

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- žáci si osvojují základní pracovní dovednosti a návyky z různých pracovních oblastí, učí se používat vhodné nástroje, nářadí a pomůcky při práci i v běžném životě
- učitel umožňuje žákům používat různé materiály, vhodné nástroje a nářadí
- učitel pozoruje pokrok u všech žáků

Kompetence k řešení problémů

- učitel zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- žáci promýšlejí pracovní postupy při plnění zadaných úkolů
- učitel se snaží rozvíjet u žáků tvořivost, vede je k uplatňování vlastních nápadů

Kompetence komunikativní

- žáci si rozšiřují slovní zásobu v oblasti pracovních nástrojů, nářadí a pomůcek, učí se popsat postup práce
- učitel vede žáky k užívání správné terminologie

Kompetence sociální a personální

- učitel vede žáky ke spolupráci a vzájemné pomoci
- žáci pracují ve skupině, vytvářejí společné práce, při kterých se učí spolupracovat a respektovat nápady druhých, společně se snaží o dosažení kvalitního výsledku

Kompetence občanské

- učitel vytváří u žáků pozitivní vztah k práci a vede je k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- učitel umožňuje žákům, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky
- učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Kompetence pracovní

- učitel vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti a hygieny včetně používání ochranných pracovních prostředků
- učitel vede žáky ke správným způsobům užití materiálu a pracovních nástrojů
- učitel zohledňuje rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků a podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
- žáci správně a zodpovědně zachází s pracovními pomůckami

Pracovní výchova – 1. ročník

Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Strategie
Umí mačkat, trhat, lepit, stříhat, vystřihovat, překládat a skládat papír Vytváří jednoduché prostorové tvary z papíru Dovede třídit při sběru, navlékat a aranžovat přírodní materiál Pracuje podle slovního návodu nebo předlohy Umí stříhat textil a nalepit textilií Pracuje s modelovací hmotou, keramickou hlinou – hněte, válí Dovede sestavovat stavebnicové prvky – umí montovat a demontovat stavebnici Pozná jednoduché pěstitelské práce – setí, kypření Naučí se starat o pokojové květiny – otírání listů, zalévání, kypření Zná základy správného stolování a společenského chování	Práce s papírem <i>Práce s drobným materiálem a přírodninami</i> Práce s textilem Práce s modelovací hmotou, keramickou hlinou Práce montážní a demontážní – práce s jednoduchou stavebnicí Pěstitelské práce Příprava pokrmů	VDO – budování vztahů ve třídě a ve skupině OSV – poznávání spolužáků, komunikace ČJ – děti se učí pracovat s popisem, který je součástí slohového stylu	- V rámci tohoto předmětu se děti učí základům bezpečnosti práce, při činnostech dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne nebo zajistí první pomoc při úrazu (podle svých schopností a možností), udržuje pořádek na svém pracovním místě - využívat možnost práce v keramické dílně – práce s hlinou; procvičování jemné motoriky - v těchto hodinách využívat skupinovou práci - práce na školní zahradě; každá třída bude pracovat na svém poličku; ročníky budou mít rozdělené i části zahrady a přístupových ploch, které budou v průběhu školního roku udržovat vypleté

Pracovní výchova – 2. ročník

Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy	Strategie
Vytváří jednoduché prostorové tvary z papíru	Práce s papírem a kartonem		- Při všech činnostech udržuje pořádek na svém

Dovede třídit při sběru, navlékat, aranžovat, dotvářet, opracovávat přírodní materiál Pracuje podle slovního návodu nebo předlohy Umí navléknout nit do jehly, udělat uzel, stříhat textil, naučí se přední steh Umí slepit textilií, vyrobí jednoduchý textilní výrobek Vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů Dovede sestavovat stavebnicové prvky – umí montovat a demontovat stavebnici Zná základy péče o pokojové květiny – otírání listů, zalévání, kypření Umí zasít semena – provádí pozorování a zhodnotí výsledky pozorování Chová se vhodně při stolování, připraví tabuli pro jednoduché stolování, připraví jednoduchý pokrm (studená kuchyně)	Práce s drobným materiálem a přírodninami Práce s textilem (Nácvik předního stehu na čtvrtce Textilní koláž) <i>Práce s modelovací hmotou a keramickou hlinou</i> Práce montážní a demontážní Pěstitelské práce Příprava pokrmů	EV – Základní podmínky života, vnímat vztahy v přírodě; při kompostování rostlinných zbytků si uvědomit koloběh látek v přírodě MKV – v různých zemích se různě slaví svátky a různě se také stoluje	místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne nebo zajistí první pomoc při úrazu (podle svých schopností a možností) - využívat možnost práce v keramické dílně – práce s hlinou; procvičování jemné motoriky - v těchto hodinách využívat skupinovou práci - práce na školní zahradě; každá třída bude pracovat na svém poličku; ročníky budou mít rozdělené i části zahrady a přístupových ploch, které budou v průběhu školního roku udržovat vypleté
--	--	--	---

Pracovní výchova – 3. ročník

Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy	Strategie
Dovede navlékat, aranžovat, dotvářet, opracovávat a třídit při sběru přírodní materiál (plody a semena rostlin, větvičky, šišky, sláma, listy) Dovede tvořit i z dalších materiálů (špejle, drátky, krabičky, bužírka, provázky)	Práce s drobným materiálem a přírodninami - určování vlastností materiálů (tvar, barva, povrch, tvrdost) - seznamování se se základními nástroji a pracovními pomůckami, s jejich funkcí, vlastnostmi a způsobem použití	EV - vztah člověka k ŽP - využití tradic a lidových zvyků Mezipřed. vztahy -	- Při každé činnosti udržuje pořádek na pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úraze (dle svých

Pracuje podle slovního návodu nebo předlohy Umí mačkat, trhat, lepit, polepovat, stříhat, vystříhovat, překládat a skládat papír umí vytvářet jednoduché prostorové tvary z papíru Umí navléknout nit do jehly, udělat uzel, stříhat textil Procvičuje zadní steh Umí přišít knoflíky (dvou i čtyřdírkové) Umí slepit textilii, vyrobí jednoduchý textilní výrobek Vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů (užitková, dekorativní keramika) Dovede sestavovat stavebnicové prvky a díly Dovede sestavit jednoduchý pohyblivý model Umí montovat a demontovat stavebnici Zná základy péče o pokojové květiny – otírání listů, zalévání, kypření, rozmnožování Umí zasít semena Provádí pozorování a zhodnotí výsledky pozorování Umí pracovat na pozemku, sázet sazenice Umí pečovat o domácí zvířata, dokáže	- osvojování si jednoduchých pracovních postupů - vytváření návyku organizace a plánování práce Práce s papírem a kartonem Práce s textilem (návěk zadního stehu na čtvrtce - textilní koláž) Práce s modelovací hmotou, keramickou hlinou Práce montážní a demontážní – práce se stavebnicemi. Pěstitelské práce - základní podmínky pro pěstování pokojových rostlin - pěstování ze semen v místnosti - pokusy a pozorování, ověřování podmínek života rostlin - pěstování některých plodin, úprava půdy, setí, sázení	Vv , prvouka Mezipřed. vztahy - Vv - lidové zvyky a tradice Mezipřed. vztahy - prvouka	schopností a možností) - práce na školní zahradě; každá třída bude pracovat na svém políčku; ročníky budou mít rozdělené i části zahrady a přístupových ploch, které budou v průběhu školního roku udržovat vypleté
---	---	---	---

„domácí mazlíčky“ přikrmovat, čistit jejich prostředí, pozorovat je a vést o nich záznamy. Orientuje se v základním vybavení kuchyně Chová se vhodně při stolování Připraví tabuli pro jednoduché stolování Připraví jednoduchý pokrm (studená kuchyně) Udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch	Péče o domácí zvířata - akvarijní rybičky a drobné obratlovce - jejich přikrmování a vedení záznamů - čištění jejich prostředí Příprava pokrmů – základní vybavení kuchyně, výběr a nákup potravin, jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování.	EGS – Evropa a svět nás zajímá	
--	--	--------------------------------	--

Pracovní výchova – 4. a 5. ročník

Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy	Strategie
- vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu. - seznámí s funkcí a užitím nástrojů, náradí a pomůcek: nůžky, nůž, ořezávačka, lepidla, navlhčovače, dírkovač, sešívačka, šablony - seznámí se s bezpečností práce - využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic - modeluje výrobky z různých hmot, seznamuje se s uměleckou a užitkovou keramikou	Práce s daným materiálem <u>Vlastnosti materiálu:</u> rozměrování a stříhání papíru nebo kartónu, zhotovování složitějších skládanek a modelů. <u>Informace o historii papíru a formátech papíru.</u> <u>Seznámení s lidovými tradicemi.</u> Práce s modelovací hmotou <u>Modelovací hlína, sádra, kaširovací hmota, práce v keramické dílně:</u> podle podmínek školy výroba drobných předmětů z keramiky. Využívání prvků lidového umění při zdobení keramických nádob. <u>Využívání modelovacích nástrojů:</u> rydla,	OSV Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání a smyslového vnímání Psychohygiena – dovednosti pro pozitivní naladění Kreativita – cvičení pro rozvoj kreativity, pružnost nápadů, originalita LV – výroba kulis pro divadelní představení PŘ, VL – život v přírodě, věci a činnosti kolem nás,	Pomůcky barevné papíry, papír, karton, textilní látky, nůžky, tužky, textil, jehly, špendlíky, špejle, modelovací hmota, různé druhy stavebnic, barvy dle výrobku, přírodní materiál (listy, šípky, kameny apod.). semena rostlin, pikýrovací misky, truhlíky Techniky a postupy lepení, stříhání, skládání, Origami, quilling, šití,

- volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu - udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce - provádí při práci se stavebnicemi, jednoduchou montáž a demontáž - pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu - sestavuje obtížnější modely z plastových nebo kovových stavebnic - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu. - provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování - ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny - volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní - připraví samostatně jednoduchý pokrm - dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování - udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni	špachtle, očko, šablona atd. Druhy pomůcek, nástrojů, náčiní ke zpracování různých materiálů Textil, drát, folie, přírodniny aj. Bezpečnost a uspořádání práce Práce se stavebnicí Použití logiky. Využití návodu při postupech práce. Sestavování prostorových modelů z kartónových vystřihovánek . Pracovní hygiena První pomoc při zranění. Práce s rostlinami Pokusy, pozorování. Péče o rostliny. Využití nářadí při práci s rostlinami. Příprava jednoduchých pokrmů dle možností Základy společenského chování, pravidla stolování, pracovní hygieny v prostorách kuchyně, bezpečnost práce, první pomoc při úrazu. Zásady skladování potravin, zacházení s elektrickými spotřebiči.	člověk M – prostorové útvary, tělesa, krychle, kvádr Vv – dotváření výrobků, dekorace	experimentování s různými materiály: papír, karton, plast, sklo, textil, přírodní materiál, keramická hlína, odpadový materiál Metody práce a formy - práce individuální - práce ve dvojicích - práce skupinová - práce kolektivní - práce ve třídě i v přírodě - krátkodobé projekty Při každé činnosti udržuje pořádek na pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu.
---	--	--	--

6. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

6.1 Pravidla pro hodnocení žáků

6.1.1 Základní východiska a zásady pro hodnocení a klasifikaci žáků

- Nedílnou součástí výchovně vzdělávacího procesu je hodnocení žáků. Hodnocení je běžnou činností, kterou učitel vykonává průběžně po celý školní rok.
- Cílem hodnocení je poskytnout žákovi **zpětnou vazbu**, prostřednictvím které získává informace o tom, jak danou problematiku zvládá, jak dovede zacházet s tím, co se naučil, v čem se zlepšil a v čem chybí. Nedílnou součástí hodnocení musí být **konkrétní návod**, jak má žák postupovat, aby přetrvávající nedostatky odstranil.
- Hodnocení nesmí být založeno na srovnávání žáka s jeho spolužáky, mělo by se soustředit na **individuální pokrok každého žáka**, na hodnocení naplnění předem stanovených požadavků. Součástí hodnocení žáka ve škole je také hodnocení jeho chování a projevů. Celkové hodnocení žáka ve škole nesmí snižovat důstojnost a sebedůvěru žáka.
- V současné době používáme pro **celkové hodnocení klasifikaci**. **Slovní hodnocení** používáme v průběhu hodiny, při hodnocení projektů nebo jako komentář ke známce. Pouze na žádost rodičů a doporučení PPP se u žáků se SPU používá hodnocení slovní také pro celkové hodnocení. U **průběžného hodnocení** používáme různé formy od klasifikace, přes bodové hodnocení, slovní vyjádření až po sebehodnocení žáků. Usilujeme o vytvoření podmínek pro postupné přijetí slovní hodnocení. Přechází-li žák na jinou školu, musí být klasifikován stupni 1-5.
- Každému hodnocení závazně předchází jasné a srozumitelné **seznámení žáka s cíli vzdělávání a k nim náležejících kritérií**. Žák má právo vědět, v čem a proč bude vzděláván a kdy, jakým způsobem a podle jakých pravidel bude v určité fázi vzdělávacího procesu hodnocen.
- Žáci jsou cíleně vedeni k **sebehodnocení a k sebekontrolé**. Považujeme sebehodnocení za významnou kompetenci, kterou chceme žáky naučit.
- **Uplatňujeme přiměřenou náročnost a pedagogický takt**, soustředíme se na individuální pokrok každého žáka.
- Hodnotíme jen to, co jsme žáky naučili a co uvádí osnovy školního vzdělávacího programu, **významným prvkem procesu učení je práce s chybou**. Žák má možnost chybu najít a samostatně ji opravit.
- **Vyvážené hodnotíme** a promítáme do klasifikace a hodnocení vědomosti, dovednosti, postoje, postupy, práci s informacemi, úroveň komunikace, tvořivost, aktivitu a iniciativu žáka.
- Upřednostňujeme zkoušení v rámci skupiny, komunitního kruhu apod. před klasickým zkoušením před tabulí.
- Tradiční ústní zkoušení u tabule nahrazujeme efektivnějšími způsoby zjišťování žákovských vědomostí a dovedností.
- Ačkoliv závěrečné rozhodnutí o známce je na vyučujícím, **děti se od začátku přibírají k diskusi o známce**, aby jim byla jasná hodnotící kritéria a dál se posilovala jejich dovednost sebehodnocení.
- Pro přípravu na souhrnnější písemné práce se využívá kooperativní vyučování, kde skupina zodpovídá za to, že látce rozumí všichni členové skupiny.
- Proto se **skupinová práce zásadně nehodnotí známkou**, tu získává žák pouze za individuální výkon.
- **Uvedená základní východiska a zásady pro hodnocení a klasifikaci jsou závazná pro všechny vyučující.**

- **Hodnocení a klasifikaci chování žáka navrhuje třídní učitel** po projednání s učiteli, kteří v daném ročníku vyučují, a s ostatními pedagogickými pracovníky školy. **Rozhoduje o něm ředitel** po projednání v pedagogické radě.
- Třídní učitel vychází z úrovně dodržovaných pravidel chování, jak jsou uvedena v řádu školy. Bere v úvahu motivační funkci hodnocení a klasifikace chování, přihlíží k účinnosti předešlých výchovných opatření.
- Ve škole jsou žáci hodnoceni a klasifikováni **za své chování v době vyučování**. Porušil-li žák zásadním způsobem pravidla společenského a lidského chování mimo vyučování, zaujmou učitelé vůči takovému chování etický postoj a působí na něj výchovně (ve spolupráci s rodinou), případně i na další žáky k vytváření společensky hodnotného jednání.

6.1.2. Kritéria pro hodnocení

- **Zvládnutí výstupů jednotlivých vyučovacích předmětů** v rámci individuálních možností dítěte
- Schopnost **řešit problémové situace**
- Úroveň **komunikačních dovedností**
- Schopnost vykonávat činnosti **smysluplně** a řešit předpokládané problémy **tvůrčím způsobem**
- **Změny v chování, postojích a dovednostech**
- **Míra zodpovědnosti a tolerance**, kterou žák pocítuje

6.1.3. Stupně klasifikace a hodnocení

Klasifikace prospěchu žáka:

1 – výborný, **2** – chvalitebný, **3** – dobrý, **4** – dostatečný, **5** – nedostatečný

Klasifikace chování:

1 – velmi dobré, **2** – uspokojivé, **3** - neuspokojivé

Stupně celkového hodnocení žáka na vysvědčení:

- prospěl(a) s vyznamenáním**, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než **2** – chvalitebný, průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů stanoveným školním vzdělávacím programem není vyšší než **1,5** a jeho chování je hodnoceno stupněm **1** – velmi dobré.
- prospěl(a)**, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu **5** – nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením
- neprospěl(a)**, je-li v některém z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu **5**–nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením

6.1.4. Kritéria a ukazatele pro jednotlivé stupně hodnocení chování

Stupeň 1 (velmi dobré)

Žák dodržuje ustanovení školního řádu a pravidla společenského chování. Jedná slušně, taktně, zdvořile a ohleduplně, respektuje ostatní. Ojediněle se dopustí drobných přestupků proti pravidlům školního řádu a požadovaného chování.

Stupeň 2 (uspokojivé)

Žák se opakovaně dopustí méně závažných přestupků proti školnímu řádu nebo pravidlům chování. Případně se dopustí závažnějšího přestupku. Přistupuje k výchovným opatřením s projevenou snahou své jednání napravit nebo zlepšit své chování.

Stupeň 3 (neuspokojivé)

Žák se dopustí závažného přestupku proti školnímu řádu nebo pravidlům chování. Svým chováním a jednáním negativně ovlivňuje soužití ve třídě nebo škole. Svá pochybení a výchovná opatření buď nepřijímá, nebo je vůči nim apatický a tak se obvykle dopouští dalších přestupků.

6.1.5. Formy ověřování vědomostí a dovedností žáků

- Písemné práce, slohové práce, testy, diktáty, cvičení
- Ústní zkoušení v rámci diskuze skupiny, v komunitním kruhu, mluvený projev
- Zpracování referátů a prací k danému tématu
- Úprava sešitů, samostatné aktivity a domácích úkolů
- Portfolio žáka (ověřuje a hodnotí pokrok)
- Výroba pomůcek, modelů
- Projekty a skupinová práce
- Soustavné diagnostické pozorování žáka

6.1.6. Hodnotící škály

Pro hodnocení žáků využíváme možnosti klasifikace a tomu odpovídající hodnotící škály:

x x x x x -	Vždy	Prakticky bezchybný stav	1	100 - 90%	Vynikající, příkladný, bezvadný výborný
x x x x - -	Často	Převládají pozitivní zjištění, dílčí chyby	2	89 - 70%	Velmi dobrý, nadprůměrný, chvalitebný
x x x - - -	Někdy	Pozitivní a negativní v rovnováze	3	69 - 40%	Průběrný, dobrý
x x - - - -	Zřídka	Převaha negativních zjištění, výrazné chyby	4	39 - 15%	Podprůměrný, citelně slabá místa, dostatečný
x - - - - -	Vůbec	Zásadní nedostatky	5	pod 15%	Nevyhovující stav, nedostatečný

Ukazatele jednotlivých stupňů hodnocení:

Stupeň 1 (výborný)

Získané znalosti, fakta, pojmy a zákonitosti žák zvládá přesně, chápe jejich souvztažnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené znalosti a dovednosti při řešení úkolů. V jeho projevu je zřetelná originalita a tvořivost. Bez problémů vykonává vzdělávací činnosti, prokazuje snahu a vzdělávací aktivitu. Dokáže si zorganizovat vlastní práci, je samostatný, pilný. Přesně a výstižně se dokáže ústně i písemně vyjadřovat. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho vzdělávání jsou kvalitní, mohou mít pouze menší nedostatky. Ty dovede využít ke svému zlepšení. Je schopen sebekontroly. Dokáže pracovat s informacemi a spolupracovat s ostatními. Dokáže samostatně studovat vhodné texty – učit se.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Získané znalosti, fakta, pojmy a zákonitosti žák zvládá v podstatě přesně, chápe jejich vzájemné vztahy. Samostatně a tvořivě, popřípadě s menší pomocí učitele, uplatňuje osvojené znalosti dovednosti při řešení úkolů. K výkonu vzdělávacích činností někdy žádá drobnou pomoc učitele. Dokáže si zorganizovat vlastní práci, je zpravidla samostatný, pilný, většinou prokazuje snahu a vzdělávací aktivitu. V jeho projevu je často zřetelná originalita, ústní a písemný projev mívá jen menší nedostatky ve správnosti, přesnosti nebo výstižnosti. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Učí se jen s malou dopomocí. Při práci s informacemi má drobné problémy, zvláště v jejich zpracování a uplatnění. Při spolupráci s ostatními vyžaduje pouze drobnou podporu nebo pomoc.

Stupeň 3 (dobrý)

V získaných znalostech, faktech, pojmech a zákonitostech má žák mezery. Vyžaduje pomoc při řešení úkolů, kde uplatňuje osvojené znalosti a dovednosti. K výkonu vzdělávacích činností potřebuje pomoc učitele. Má problémy si zorganizovat vlastní práci, je méně samostatný. Jen někdy prokazuje píli, snahu a vzdělávací aktivitu. Jeho projev je často ovlivněn okolím nebo podnětem učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, neoriginální, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. V kvalitě vzdělávání se projevují častější nedostatky. Při práci s informacemi má častější problémy, nejen při jejich získávání a třídění, ale zvláště v jejich zpracování a uplatnění. Je schopen studovat podle návodu učitele, při spolupráci s ostatními vyžaduje podporu nebo pomoc.

Stupeň 4 (dostatečný)

V úplnosti přesnosti osvojení znalostí má žák závažné mezery. Ve vzdělávacích činnostech je málo pohotový a má větší nedostatky. Osvojené znalosti a dovednosti uplatňuje s chybami. Jedině pod dohledem učitele je schopen zorganizovat vlastní práci. Je nesamostatný, málokdy projevuje píli, snahu a vzdělávací aktivitu. Napodobuje ostatní, často i chybně, není tvořivý. V kvalitě výsledků vzdělávání se projevují nedostatky, některé si dovede s pomocí učitele opravit. Jeho ústní a písemný projev není výstižný, má vážné nedostatky ve správnosti a přesnosti. Grafický projev je málo estetický. Při práci s informacemi má zásadní problémy, často je nedovede zpracovat. Spolupracuje-li s ostatními, vyžaduje výraznou podporu nebo pomoc, nebo je pasivní.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Ve znalostech, faktech, pojmech a zákonitostech má žák zásadní mezery. Má velmi podstatné nedostatky v dovednosti vykonávat požadované vzdělávací činnosti. Zpravidla neprokazuje pílí, jeho snaha je minimální nebo krátkodobá. Znalosti a dovednosti nedokáže uplatňovat, případně se při jejich aplikaci vyskytují velmi závažné chyby. Jeho myšlení má často logické nedostatky. Ústní a písemný projev nebývá často správný, přesný, výstižný. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede pracovat s informacemi, a to ani při jejich vyhledávání. Nedokáže se samostatně učit, spolupracovat s ostatními i přes pomoc a podporu.

5.1.7. Sebehodnocení

Žáci jsou k sebehodnocení vedeni již od 1. ročníku. Sebehodnocení má vést žáka k porovnávání se sebou samým, se svým předchozím výkonem a k vytváření obrazu o vlastních pokrocích. V 1. a 2. ročníku probíhá nejčastěji ústně při rozhovoru s vyučujícím nebo při komunikativních kruzích. Ve 3. ročníku budeme vyučovat podle týdenních plánů, v rámci kterých se žáci učí sebehodnotit pomocí jednoduchých značek. Od 3. ročníku se také učí krátkému písemnému vyjádření.

6.1.8. Hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami mají právo na vzdělávání, jehož obsah, formy a metody odpovídají jejich vzdělávacím potřebám a možnostem, právo na vytvoření nezbytných podmínek, které toto vzdělávání umožní, a to na poradenskou pomoc školy a školského poradenského zařízení. (Dále viz. Vyhláška MŠMT č. 73/2005 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných) Při hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami se přihlíží k povaze postižení nebo znevýhodnění. Vhodné je sdělit odpovídajícím způsobem ostatním žákům ve třídě podstatu individuálního přístupu i zohledněného hodnocení a klasifikace každého takového žáka. Žáci integrovaní na základě Doporučení PPP nebo jiného SPC jsou vzděláváni i hodnoceni na základě plnění Individuálního vzdělávacího plánu. Na žádost rodičů a při doporučení poradenského zařízení mohou být hodnoceni slovně.

Při slovním hodnocení se uvádí:

a) **ovládnutí učiva předepsaného osnovami**

- ovládá bezpečně
- ovládá
- podstatně ovládá
- ovládá se značnými mezerami
- neovládá

b) **úroveň myšlení**

- pohotové, bystré, dobře chápe souvislosti
- uvažuje celkem samostatně
- menší samostatnost myšlení
- nesamostatné myšlení
- odpovídá nesprávně i na návodné otázky

c) **úroveň vyjadřování**

- výstižné, poměrně přesné
- celkem výstižné
- nedostatečně přesné
- vyjadřuje se s obtížemi
- nesprávné i na návodné otázky

d) **úroveň aplikace vědomostí**

- spolehlivě, uvědoměle užívá vědomostí a dovedností
- dovede používat vědomosti a dovednosti, dopouští se drobných chyb
- s pomocí učitele řeší úkoly, překonává obtíže a odstraňuje chyby, jichž se dopouští
- dělá podstatné chyby, nesnadno je překonává
- praktické úkoly nedokáže splnit ani s pomocí učitele

e) **píle a zájem o učení**

- aktivní, učí se svědomitě a se zájmem
- učí se svědomitě
- k učení a práci nepotřebuje mnoho podnětů
- malý zájem o učení, potřebuje stálé podněty
- pomoc a pobízení k učení jsou neúčinné

Použití slovního hodnocení není pouhé mechanické převádění číselného klasifikačního stupně do složitější slovní podoby. Smyslem hodnocení je objektivně posoudit jednotlivé složky školního výkonu dítěte.

6.1.9. Závěr

Jsme si vědomi, že ne všichni žáci dosáhnou stejně dobrého cílového hodnocení a ne všichni žáci mohou zvládnout všechno, co si představujeme. Důležité je, aby každý žák rozvíjel své individuální schopnosti a dovednosti a aby se cítil ve škole bezpečně. Všimát bychom si měli spíše toho, co žák umí než toho, co neumí. Je důležité v hodnocení zaznamenat i malý pokrok, který žák udělá.

6.2. Autoevaluace školy

Pojem vlastní hodnocení školy znamená zpětnou vazbu o činnosti školy, kterou si škola zpracovává. Jde o dlouhodobý proces, který má přinést škole cenné podněty (například pro nasměrování dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků i pro určení dalších potřeb školy).

Vlastní hodnocení školy není jednorázovým popisem situace ve škole, ale je výsledkem dlouhodobého a systematického posuzování v oblastech uváděných ve vyhlášce č. 15/2005 Sb. Z tohoto důvodu se ponechává na zpracování vlastního hodnocení školy celý školní rok (od projednání struktury v září do projednání zprávy v říjnu následujícího školního roku). Předpokladem je, že do zpracování vlastního hodnocení školy budou zapojeni prakticky všichni pedagogičtí pracovníci školy.

Vlastní hodnocení školy je zaměřeno na:

- cíle, které si stanovila škola v koncepčním záměru rozvoje školy a ve školním vzdělávacím programu, a jejich reálnost a stupeň důležitosti
- posouzení, jakým způsobem škola plní cíle podle písmene a) s přihlédnutím k dalším cílům uvedeným zejména v rámcovém vzdělávacím programu a odpovídajících právních předpisech
- oblasti, ve kterých škola dosahuje dobrých výsledků, oblasti, ve kterých je třeba úroveň vzdělávání zlepšit, včetně návrhů příslušných opatření

Hlavní oblasti vlastního hodnocení školy:

- podmínky ke vzdělávání
- průběh vzdělávání
- podpora školy žákům, spolupráce s rodiči, vliv vzájemných vztahů školy, žáků, rodičů a dalších osob na vzdělávání
- řízení školy, kvalita personální práce, kvalita dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků
- úroveň výsledků práce školy, zejména vzhledem k podmínkám vzdělávání a ekonomickým zdrojům

Informace k vlastnímu hodnocení jsou získávány z těchto zdrojů:

- pedagogická dokumentace (učební plány, osnovy apod.), dokumentace žáků
- ankety a dotazníky, které byly předány učitelům, rodičům a žákům
- rozhovory
- výstupy z vlastní kontrolní a hospitační činnosti, vzájemná pozorování
- písemné podklady (posudky, hodnocení, inspekční zpráva, záznamy z kontrol)
- vlastní statistické ukazatele (zájem o školu, úspěšnost žáků při přechodu na druhý stupeň apod.)
- SWOT analýza

Cíle vlastního hodnocení

- Cílem všech hodnotících činností je zjistit aktuální informace o stavu školy, a tak získat informace pro plánování a realizaci další práce školy. Dílčí cíle jsou obsahem tříletého evaluačního plánu.

- Cílem vlastního hodnocení je také zjistit, zda ŠVP je účinný a odpovídá všem požadavkům RVP
- Kritéria autoevaluace jsou stanovována ke konkrétním cílům tříletého evaluačního plánu (viz Časové rozvržení autoevaluačních činností).

6.2.1. Autoevaluační plán

Oblast	Cíle a kritéria	Nástroje autoevaluace	Časové rozvržení
Podmínky ke vzdělávání	<i>Má škola podmínky pro práci podle ŠVP?</i>		
a) materiálně technické podmínky	- vybavení ICT technikou	- rozhovor s učiteli	- do listopadu příslušného roku vypracován návrh rozpočtu na další období
	- vybavení tříd vhodným nábytkem	- rozhovor se žáky, rodiči	- na konci 1. pololetí vypracování analýzy hospodaření školy za kalendářní rok
	- vybavení tříd vhodnou didaktickými pomůckami	- rozbor dokumentace - pozorování	- každý druhý rok vypracování autoevaluační analýzy v této oblasti
	- vybavení učebnicemi		
	- dostatečné finanční zabezpečení pro modernizaci vybavení		
b) ekonomické podmínky	je prováděno detailní plánování materiálních potřeb v oblasti materiálně technické (rozpočet)		
c) hygienické podmínky	- učebny jsou vybaveny nezávadným funkčním nábytkem		
	- modernizace hygienického zařízení		
	- modernizace jídelny, školní kuchyně		
	- vybavení povinných prostor pro správní zaměstnance		
d) personální podmínky	- vzdělávání učitelů je plánováno, jsou určeny priority v plánu DVPP		- v červnu vyhodnotit výsledky DVPP ped. pracovníků

Průběh vzdělávání	<i>Je výchovně vzdělávací práce učitelů v souladu se stanoveným ŠVP?</i>		
	-učitelé pracují v souladu se ŠVP	- hospitace, vzájemné hospitace	-celoročně podle plánu
	- učitelé zajišťují podmínky pro žáky se SPUCH	- kontrola dokumentace - osobní pohovor	-průběžně během celého roku
	- učitelé se kvalitně připravují na vyučování	- vedení přehledů o soutěžích - pozorování	- 1 krát ročně
	- učitelé využívají ve vyučování metody RWCT, činnostní učení, projektové vyučování, kooperativní učení a skupin. práce	- pedagogické rady	- 3 krát ročně
	- učitelé uplatňují metody vhodné pro práci s nadanými žáky		
	- sebehodnocení žáků		
Školní klima	<i>Je výchovně vzdělávací práce učitelů v souladu se stanoveným ŠVP?</i>		
a) vztah žák – žák	- zavedeny pravidelné třídní komunitní kruhy (týdenní, měsíční)	- rozhovor se žáky v rámci komunitního kruhu	- 1x měsíčně
	- spolupracují žáci mezi sebou		- pozorování
	- tráví přestávky spolu všechny děti		- pozorování
	- dodržují žáci třídní pravidla		
b) vztah žák – učitel	- žáci dodržují školní pravidla	- pozorování	3x ročně v rámci pedagogických rad
	- učitelé se žáky otevřeně komunikují	- žákovské práce - týdenní plány	1 x týdně vyhodnocení týdenních plánů
	- zapojení žáků do projektů		
	- mimoškolní akce	- fotodokumentace	- autoevaluační zpráva 1x za 2 roky
c) vztahy s rodiči	- pořádání pravidel. setkání s	- přehled docházky rodičů	

	rodiči	- účast rodičů na akcích školy	
	- pořádání dnů otevřených dveří	- dotazník nebo rozhovor	1 x ročně
	- pořádání projektu Nanečisto		
	- pořádání mimoškol. akcí pro rodiče a děti		
	- naplněnost školy v rámci demografie obce		
d) vztahy se zřizovatelem	- ředitel školy se účastní jednání zastupitelstva, která se týkají školy	- kontrola dokumentace	3 x ročně
	- ředitelka školy vyvolá jednání se starostou ohledně důležitých aktivit školy		- průběžně
Výsledky vzdělávání	<i>Odpovídá způsob hodnocení práce žáků pravidlům stanoveným v ŠVP?</i>		
	- hodnocení výsledků práce žáků vychází ze stanovených a všem známých požadavků obsažených ve výstupech ŠVP	- hospitační a kontrolní činnost	- čtvrtletně - pololetně
	- učitelé systematicky shromažďují informace o výkonu žáka	- rozbor žakovských prací - kontrola pedagogické dokumentace	- průběžně celý rok
	- hodnocení je pozitivní, motivující; K tomu, co žák nezvládl, dostává návrhy, co má dělat pro zlepšení - žáci jsou předem seznámeni s požadavky učitele a průběhem hodnotící práce učitele	- rozbor klasifikace a hodnocení - rozbor výsledků sebehodnocení žáků	- průběžně
	- učitelé při hodnocení a klasifikaci využívají porovnání výkonu žáka k očekávanému výstupu ŠVP, hodnotí žáka vzhledem k jeho předchozím	- hospitační činnost	

	výkonům		
	- výsledky hodnocení učitelem jsou srozumitelné žákovi i rodičům	- týdenní plány - diskuze - schůzky s rodiči	
	- všechny typy hodnocení i průběžné klasifikace mají stejnou váhu		
	- škola umožňuje dosažení co nejkvalitnějších výsledků všem žákům – umožňuje všem zažít pocit úspěšnosti a seberealizace		
Řízení školy	<i>Jak se vedení školy daří vytvářet podmínky pro úspěšnou práci učitelů</i>		
a) kvalita personální práce	- udržet personální složení sboru		
	- zavést pravidelné hodnocení a sebehodnocení pedagogů (nenárokové složky platu)	- diskuze - portfolia učitelů	- průběžně - od září 2009
	- aktivní účast pedagogů na mimoškolních akcích		
b) úroveň DVPP	- pokračovat v plánování DVPP s přihlédnutím na priority školy	- rozhovory - kontrola dokumentace	- průběžně
	- účastnit se školení v Rámci rozvojových programů	- semináře	
	- podporovat vzdělávání v oblasti cizích jazyků		
	- zajistit vzdělávání pedagogů v oblasti sociálně patologických jevů		
	- zajistit vzdělávání pedagogů v oblasti výuky žáků s SPU		
	- zajistit využití poznatků DVPP v praxi	- hospitace - prezentace	- v červnu vyhodnocení celé oblasti

c) kvalita informačního systému ve škole	- zajistit přístup k informacím všem pedagogům (nástěnky, e-mail, páteční miniporady)		- celoročně
	- pravidelně informovat rodiče prostřednictvím žakovských deníčků		
	- zprovoznit webové stránky školy, pravidelně je aktualizovat		- od září 2008
Úroveň výsledků práce školy vzhledem k podmínkám a ekonomickým zdrojům - prezentace na veřejnosti	<i>Zjistí zda naše škola je pracovištěm orientovaným na kvalitu a systematičnost. Má dlouhodobou perspektivu?</i>		
	- škola nakládá racionálně s přidělenými finančními prostředky	- zpráva kontroly OÚ	- 1x ročně
	- škola získává další finanční prostředky		
	- na škole jsou podmínky pro volnočasové aktivity	- prezentace volnoč. aktivit na veřejnosti	- hodnocení volnočasových aktivit - 1x ročně
	- škola inovuje ŠVP podle aktuální situace	- dotazníky, rozhovory - dokumentace školy	- na konci školního roku - pedagogické rady
	- na škole je uplatňován individuální přístup k žákům	- hospitace	- průběžně
	- žáci se účastní soutěží		
	- vedení školy úspěšně obhájí hodnotící zprávy	- testy Kalibro, Scio	- listopad
	- obec spolupracuje na koncepci školy		- průběžně
	- škola spolupracuje aktivně se sdružením rodičů a školskou radou		

Evaluační (hodnotící) činnost zahrnuje vždy období dvou let tak, aby byl dostatečný časový prostor pro nashromáždění všech relevantních podkladů a zajištěna možnost srovnání výsledků hodnocení.

Vyhodnocením plnění evaluačního plánu jednou za dva roky není dotčen zavedený způsob sběru informací pro zpracování Výroční zprávy o činnosti školy.

6.2.2. Využití vlastního hodnocení školy

a) Posilování sounáležitosti pracovníků školy

- všem pracovníkům, kteří je realizují, umožňuje nepřímo podílet se na rozhodovacích procesech školy, což podporuje jejich ztotožnění se se školou

b) Sebekontrola a zpětná vazba vedení školy

- zpětná vazba, která se prostřednictvím vlastního hodnocení školy získává, přispívá ke zlepšování nebo alespoň udržení stávajícího stavu školy.

c) Informace pro partnery školy

- prostřednictvím zprávy o vlastním hodnocení škola poskytuje aktuální informace i ostatním partnerům. Aktuální informace, které o sobě škola poskytuje, jsou tak nejen dobrou reklamou, ale hrají významnou roli i ve vztahu školy s jejím okolím.

d) Informace o účinnosti školního vzdělávacího programu

- zpětná vazba, která poskytne informace o účinnosti ŠVP.

e) Příprava na externí evaluaci

- se zprávou o vlastním hodnocení školy je při externím hodnocení seznámena skupina externích hodnotitelů – je třeba jim ukázat, že známe své kvality, ale současně i své nedostatky, a že pracujeme na zjednání jejich nápravy. U zodpovědně vypracovaného vlastního hodnocení můžeme předem předpokládat, jaké výsledky bude externí hodnocení mít. Při rozcházení vlastního hodnocení školy a skupiny externích hodnotitelů máme téma pro diskusi, v níž bychom měli zjistit, proč k rozdílům došlo. Tímto způsobem získaná zpětná vazba je dobrá pro realizaci následujícího vlastního hodnocení i pro další zkvalitnění práce školy.